

NASLOV

USTANOVILI KLUB

V soboto so v Križevcih pri Ljutomeru ustanovili klub za boj proti zvišanemu krvnemu pritisku. Gre za (po doslej znanih podatkih) prvi tovrstni klub v Sloveniji in prvi klub v Jugoslaviji, ki deluje na vasi. Pomen ustanovitve tega kluba lahko utemeljimo s tem, da je več kot 50 odstotkov vzrokov smrti iskati v boleznih srca in ožilja in med te bolezni prištevamo tudi zvišan krvni pritisk. V klubu, katerega mentorica je dr. Ljubica Gašparac, prvi predsednik pa Alojz Tibaut, deluje 20 članov, kar je tudi najprimernejše število za tako terapevtsko skupnost. Osnovni namen je, da se člani spoznajo s svojo boleznijo, aktivno sodelujejo (s samomeritvami) pri opazovanju svoje bolezni in se z abstinenco povzročiteljev zvišanega krvnega pritiska izogibajo temu pojavu.

D. L.

V POMURJU SE ŽE PRIPRAVLJAJO NA SPOMLADANSKO SETEV

NE POVSEM BREZ TEŽAV

Čeprav nas od začetka spomladanske setve ločita še dva meseca, so v Pomurju že stekle priprave na to pomembno kmetijsko opravilo. Ob tem velja ugotoviti, da pri realizaciji jesenske setve večjih težav ni bilo, zahvaljujoč lepemu vremenu, pa so vse načrtovane površine tudi zasejali. Od 52 tisoč hektarjev njivskih površin so jih spšeno zasejali okrog 28 odstotkov, od tega nekaj več kot 2.400 hektarjev v družbenem sektorju. Ta bo letos skupaj s semensko pšenico, ki jo je zasejal na 470 hektarjih, oddal čez 12 tisoč ton pridelka, nekaj več kot 15 tisoč ton pšenice pa bi morali oddati še kmetje.

Prav pri slednjih pa se bo verjetno nekoliko zataknilo, saj so zabeležili izpad že pri samem sklepanju pogodb. Od načrtovanih 6.200 hektarjev so kmetje sklenili pogodbe le za nekaj več kot 4.500 hektarjev, na oddajo pšenice pa bodo gotovo vplivale tudi trenutne težave pri oskrbi s koruzo. To pa seveda ne pomeni, da z aktivnostmi za sklepanje pogodb ne bi nadaljevali, saj bi na zasejanih površinah lahko zagotovili planiran odkup.

Čeprav so več ali manj zagotovljeni tudi pogoji za spomladansko setev, pa to seveda še ne pomeni, da bo potekalo vse brez težav. Za setev koruze bodo zagotovili v Pomurju 347 ton semena, tej kulturi pa je namenjenih tudi največ njivskih površin. Samo v zasebnem sektorju bodo koruzi za zrno namenili 12 tisoč hektarjev, poleg tega pa še 4.300 hektarjev za silažno koruzo, del teh površin pa bodo zajeli v organizirano proizvodnjo, ki jo bodo tudi regresirali. Če pri setvi koruze ne bo težav z realizacijo planskih nalog, pa bo nekoliko več problemov pri sladkorni pesi. Tej poljščini bi morali letos v Pomurju nameniti nekaj čez 2.900 hektarjev njiv, od tega dobro polovico v družbenem, ostalo pa v zasebnem sektorju. Če bo družbeni sektor svoje obveze v glavnem izpolnil, pa je slika povsem drugačna pri kmetih. Od planiranih 1.424 hektarjev so doslej sklenili pogodbe le za 803 hektarje in tako planske obveznosti realizirali z 61 odstotki. Čeprav z akcijo sklepanja pogodb nadaljujejo, pa bistvenega povečanja ni več pričakovati, saj zahteva sladkorna pesa ustrezno jesensko pripravo zemlje, kjer ta dela niso bila opravljena, pa tudi ni pričakovati boljših rezultatov. Rezerve je zato treba iskati tudi v višjih pridelkih in tako družbeni sektor že letos ne bo več sejal pesa na dokončni sklop, pač pa bodo z redčenjem skušali zagotoviti višje pridelke. Sicer pa je intenzifikacija kmetijske proizvodnje ena od osnovnih nalog in tudi edina pot do večje samooskrbe.

Semena in potrebna gnojila za setev sladkorne pese so v celoti zagotovljena iz Tovarne dušika Ruše, ki je dobavila 16 tisoč ton gnojil, do zastojev pa prihaja pri dobavi iz Kutine. Ker pa je ABC Pomurka dala tovarni v Kutini 30 milijonov dinarjev predplačila, računajo, da bodo tudi ta gnojila dobavljena pravočasno. Tudi s pogonskim gorivom ne bi smelo biti težav, saj ga je bilo pozimi dovolj in so kmetom priporočali, da si ga pravočasno oskrbijo, več težav pa bo z rezervnimi deli. To še posebej velja za gume, ki predstavljajo trenutno največji problem, primanjkujejo pa tudi rezervni deli za stroje iz uvoza.

L. Kovač

Leto XXXVI

Št. 8

Murska Sobota
1. marec 1984

CENA 13 DIN

VESTNIK

Obdelati sleherno ped zemlje

Pregled lanskoletnega dela je opravila tudi skupnost, ki že leta s strokovnim in zagnanim delom opravičuje svojo prisotnost in potrebnost v okviru kmetijske politike — kmetijsko zemljiška skupnost. Doslej ta skupnost na sejah skupščine še ni bila nesklepčna, svojo zavzetost pa so izkazali delegati tudi na zadnji seji, ko so se kar štiri ure pogovarjali o tem, kaj je še potrebno storiti, da bodo rezultati še boljši.

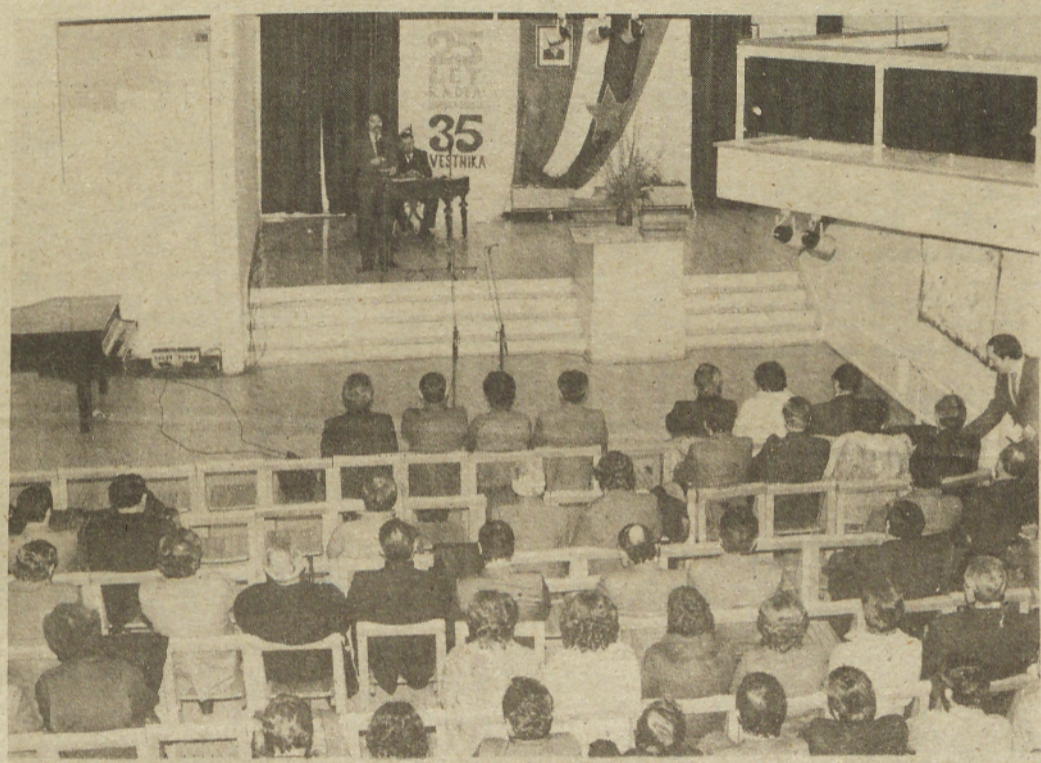
Poglavitno nalogo, skrb za pravilno rabo in obdelavo vseh razpoložljivih kmetijskih zemljišč v občini, so dobro opravili tudi v lanskem letu.

To pa predvsem zato, ker so istočasno razreševali še problematiko ostarelih kmetij in vprašanje preživninskega varstva in uspelo jim je vključiti v intenzivno pridelavo hrane precej novih hektarjev. Nemajhen delež so vložili v izvedbo agrarnih operacij v občini, saj so se vključevali tako v priprave kot tudi sodelovali pri delu odborov ter bili prisotni na terenu. To velja za lanskoletno zložbo na površini 776 hektarjev, enako pa sodelujejo pri sedanjih delih in pričakujejo, da se bo že letos začelo krožila številka komasiranih zemljišč na 1000 hektarjev.

Skrb za vsak obdelani peden rodovitne zemlje pa ostaja tudi najpomembnejša naloga skupnosti letos. Naredili pa so že tudi velik korak pri kategorizaciji zemljišč, saj je prav po zaslugi njihove komisije za prostorsko planiranje in izvršnega odbora strokovni del že sprejet. To pa pomeni osnovo za nadaljnje aktivnosti v okviru celotnega prostorskega dela družbenega plana občine. Stalna komisija, ki se ubada s slabo in neobdelanimi kmetijskimi zemljišči, je skupščini skupnosti že posredovala prve ugotovitve. Te govorijo o še kakih 130-tih kmetijah, ki jih bo potrebno obiskati in vključiti v intenzivno kmetijsko proizvodnjo. Pri tem pa bodo še tesneje sodelovali s krajevnimi skupnostmi in kmetijskimi odbori pri KK SZDL.

Delegati radgonske skupščine kmetijsko-zemljiške skupnosti menijo, da je nova obdavičev in novo pokojninsko-invalidsko zavarovanje za marsikatero kmetijo preveliko breme. Spraševali so se, zakaj oboje naenkrat.

V. Paveo

VESTNIKOVIH 35 LET. Te dni mineva 35 let od pomembne odločitve okrajnih odborov osvobodilne fronte in ljudskih odborov nekdanjih štirih pomurskih okrajev o ustanovitvi pokrajinskega časopisa. — Ljudski glas je bil predhodnik Vestnika. Njegov nastanek smo počastili minuli petek. Zapis s proslave berite na 3. strani.

S SEJE PREDSEDSTVA PMS SZDL

V SPREGAH JE POTUHA

Po tem, ko so pred tednom dni na seji v Murski Soboti člani predsedstva pomurskega medobčinskega sveta socialistične zveze z nekaj dopolnilili sprejeli predlog zaključnega računa tega organa za leto 1983, je sledila presoja o izpeljavi določenih ustaljenih nalog, še posebej pri cenah, izgubah in zaskrbljujočih razmerah v posameznih delovnih kolektivih.

Odlok zvezne vlade o zamrznitvi cen je treba spoštovati, čeravno v svojih določilih ni povsem določen in pošten — so menili razpravljalci in dodali, da imajo občinske skupnosti za cene v tej zvezi bore malo pristočnosti in je takorekoč onemogočeno redno spremljanje cenovnih gibanj. Sicer pa je bilo rečeno, da večjih kršitev odloka, ki je najbolj prizadel kovinsko-predelovalno in elektroindustrijo, v Pomurju ni bilo, vendar je vprašanje, doklej to še tako.

Pri odpravljanju izgub in spremenjanju zavarovalnih razmer v posameznih delovnih kolektivih, ki so člani predsedstva PMS SZDL strinjali, da pri tem družbenopolitične organizacije ne bi smele pristajati na čestokrat dvomljive bližnjice, še manj pa, da bi si privoščile sprego (zlepljenost!) s poslovnimi sestavi in vodilnimi posamezniki. To je namreč lahko velika potuha minulim grehom, ki se prav gotovo niso porodili z danes na jutri. Glede slednjega sta bili omenjeni dve temeljni organizaciji: opekarna Pucenci in Varstrojev Varis v Lendavi. Do kakršnihkoli posegov bo že prišlo, vedno mora biti v ospredju

socialna varnost delavcev — so prišli razpravljalci.

V zvezi z nedavno ujmo je bilo ugotovljeno, da je Pomurje tokrat k sreči dobiло le nekaj prask, vendar nastale škode le ne gre podcenjevati. Na Zavarovalno skupnost Triglav v Murski Soboti je namreč prišlo več kot dva tisoč zahtevkov prizadetih občanov in samo v lendavski občini znaša škoda na poslopih Leka, starega gradu in osnovne šole v Črnomestu blizu 550 tisoč dinarjev. Kot smo slišali, se bodo morali oškodovanci o vracilu škode neposredno in sami dogovarjati z zavarovalnico. Na omenjeni seji so med drugim obravnavali še kadrovske zadeve in priprave na akcijo Knjige v knjižnico.

(B. Z.)

LENDAVA

Neenotnost med komunisti ELME

Predsedstvo občinskega komiteja ZKS Lendava je imelo tokrat sejo skupaj z osnovno organizacijo ZK v temeljni organizaciji združenega dela ELMA. Skupna seja oziroma ta način delovanja ne bi bila nič posebnega, ta oblika dela je že ustaljena, če ne bi na dnevnem redu seje bila ocena družbenopolitičnih in samoupravnih razmer v TOZD Elma s posebnim poudarkom na idejnopoličnih diferenciaciji med komunisti v osnovni organizaciji. Iz razprave sodeč gre tu bolj za skrhane medsebojne odnose med komunisti kot pa idejna razhajanja, čeprav je (tudi teh bilo nekaj). Težave oziroma nesoglasja so se začela menda sredi lanskega leta, ko so razpravljali o predlogu nove sistematizacije delovnih mest. Takrat je skupina komunistov zavrnila predlog, še bolj pa so se zadeve zaostriale, ko so ocenjevali varnostno-politične razmere v temeljni organizaciji. Takrat so padle ostre besede in medsebojne obtožbe.

Pelin se je razil končno ob razpisu novega direktorja. Osnovna organizacija se ni sestala več kot pet mesece, tako se tudi nesoglasja niso zgladila, ampak še povečala. Težak gospodarski položaj, v katerega je bila temeljna organizacija združenega dela ELMA, je v zadnjih treh letih še bolj zaostрил odnose, vendar pa delavci podpirajo prizadevanja za boljše gospodarjenje, seveda pa tudi večino tistih komunistov, ki bi želeli hitrejši napredek. Vse to, kar se dogaja v ELMI, še posebej pa ne v napredek. Vprašanje je seveda, zakaj se komunisti že prej niso sestali in med seboj razčistili probleme. Ali je to bilo namerno ali ne, na sestanku nismo zvedeli, toda pustimo to sedaj ob strani. Pomembno je, da so se dogovorili o tem, da bodo do 12. marca opravili programsko-volitno konferenco, sprejeli akcijski program dela, in da bodo vse slabosti skušali čim prej odpraviti. Sklenjeno je bilo tudi to, da jim pri tem nudi pomoč tudi predsedstvo občinskega komiteja, katerega član naj bi se redno udeleževal sej osnovne organizacije. Roka sprave je torej podana, toda ali bo to dovolj za resnično enotnost delovanja komunistov v osnovni organizaciji. Na sestanku so izvolili tudi skupno komisijo, sestavljeno iz članov občinskega predsedstva in osnovne organizacije. Komisija ima nalogo pripraviti usmeritve za nadaljnje delo osnovne organizacije. Usmeritve bodo pripravljene, toda tudi to ne bo jamstvo za boljše delo, če ne bodo izboljšani medsebojni odnosi. Če pa se bo neenotno delo nadaljevalo, bo občinski komitej v skladu s statutom primoran ukrepati, to pa pomeni razpustitev osnovne organizacije. Upajmo, da do tega ne bo prišlo.

Jani D.

Z LOČENIH SEJ ZBOROV SO GORNJA RADGONA

Sprejet dogovor o kadrovski politiki

Pravijo, da ih ta ni vedno najboljša, zamuda pa po navadi še manj. Kakorkoli je že, slednjic so sprejeli družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini tudi na zadnjih ločenih sejah delegati vseh treh radgonskih občinskih zborov. Dogovor, ki vsekakor pomeni novo kakovost dela na tem izjemno pomembnem področju, bodo podpisali: SO Gornja Radgona, OK ZKS, OK SZDL (ta ga je na predsedstvu verificirala še isti dan), OS ZSS, OK ZSMS, OO ZZB NOV, IS SO, vse krajevne skupnosti, tozdi in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini ter vsi sisi najkasneje do 15. prihodnjega meseca.

Delegati vseh treh zborov pa so med drugim še sprejeli poročilo o izvajanju programov, združevanju sredstev in prispevnih stopnjah sis družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje in o splošni porabi za lani ter načrte za letos in poročilo odbora za zbiranje in razporejanje občinskega samoprispevka od maja 1982 do konca 1983. Pri tem so ugodno ocenili nast soboške kirurgije in dali vso podporo delu regijskega gradbenega odbora, hkrati pa ugotovili, da sredstva v ta namen iz občine združujejo nemoteno. Med občinskimi naložbami iz naslova občinskega samoprispevka pa ima leto prednost gradnja druge etape videmske osnovne šole. Ostaja pa še odprto vprašanje obnove lekarne v tem kraju, medtem ko aktivnosti za takšen objekt v Gornji Radgoni znanosti ne potekajo gladko. Potrebno pa bo tudi tehtno premisliti, kako zagotoviti ustreznejše prostore za potrebe zobotehnične. Delavci na tem področju so v radgonskem zdravstvenem domu krepko utesnjeni in z razrešitvijo problema ne bi veljalo odlašati.

V. Paveo

Mura in ABC Pomurka o poslovnem sodelovanju

Predstavniki Tovarne oblačil in perila Mura in sestavljene organizacije ABC Pomurka so podpisali samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju na področju računalniške obdelave podatkov. Podpisniki, ki že več let uspešno sodelujeta sta se s sporazumom dogovorili, da združene organizacije SOZD ABC Pomurka prevzamejo v trajno uporabo 30 odstotkov zmogljivosti Murinega računalniškega sistema. ABC Pomurka je z dogovorom prevzela obvezo, da krije stroške amortizacije, najemnine za strojno in pro-

gramsko opremo, stroške tekočega vzdrževanja, obresti od kreditov kupljene opreme in bruto OD delavcev, ki bodo delali za obe organizaciji — v obsegu koriščenja računalniškega centra.

Z dogovorom bosta ABC Pomurka in Mura dosegli optimalnejšo izrabo sistema za obdelavo podatkov in s tem celovitejši razvoj elektronske obdelave podatkov v Pomurju. Podpisniki pa bodo sodelovali tudi pri razvoju in modernizaciji računalniških sistemov.

B. H.

Prejšnji teden je bil v znamenju nekakšnega evropskega prometnega infarkta. Najprej so francoski prevozniki blokirali glavne prometnice, potem pa so začeli stavkati še italijanski cariniki. Nemci so hitro izračunali, da znašajo stroški za stoječi tovornjak na dan do 800 mark. Zmešnjava je bila nepopisna; Belgija je svojim šoferjem, ki so stali na italijanski meji, kar z letali poslala hrano in tople obleke.

BENCINSKI BONI SE NAPREJ

Zvezni izvršni svet je ugotovil, da se je potrošnja bencina in dieselskih goriv v lanskem letu zmanjšala v primerjavi z letom 1982 za 18 odstotkov. Ker se pogoji glede oskrbe z omenjenimi gorivi niso izboljšali je zvezni izvršni svet zadolžil zvezni sekretariat za tržišče, da pravočasno poskrbi za tiskanje novih bencinskih in drugih bonov za gorivo. Zvezni izvršni svet je tudi odobril uvoz nafte za februar in marec.

DO KONCA MARCA

Podpredsednik ZIS Zvone Dragan je v intervjuju za Tanjug povedal, da pogajanja z Mednarodnim monetarnim skladom glede najetja posojila potekajo v obojestransko zadovoljstvo. končala pa naj bi se do konca marca. Dragan je tudi izjavil, da moramo letos odplačati 5,1 milijarde dolarjev; 2,9 milijarde glavnice in 2,2 milijarde obresti.

Nova himna do 1985?

V že nekaj povojnih poskusih nam ni uspelo, da bi Jugoslavlani dobili novo himno. Zato je posebna zvezna komisija objavila natečaj po katerem naj bi do leta 1985 poskušali dobiti novo himno in sicer novi tekst in novo melodijo, samo tekst na sedanjo melodijo »Hej Slovani«, ali pa naj bi postala himna katera od že znanih melodij.

Prva mnenja okrog himne, ko jih je posredovalo jugoslovansko časopisje in televizija se nagibajo k ohranitvi dosedanje himne oziroma naj bi spremenili tekst pri »Hej Slovani«.

Nevarnosti tujega kapitala v Ameriki

Lani do septembra so lastniki kapitala izven ZDA vložili v ameriško gospodarstvo 50 milijard dolarjev. V čistem času pa so ZDA drugod po svetu vložile le 28 milijard dolarjev. Računajo, da bo tuj kapital v ZDA znašal letos 100, leta 1984 pa kar 125 milijard dolarjev.

Trenutno je vrednost ameriške lastnine izven meja ZDA 832 milijard (vrednost lastnine tujcev v Ameriki 711 milijard dolarjev), vendar se to razmerje iz leta v leto spreminja v prid tuji lastnini v ZDA. Šef ameriške emisijske banke Paul Volcker trdi, da bo leta 1985 vrednost tuje lastnine v Ameriki za 82 milijard dolarjev večja od vrednosti ameriške po svetu.

Poznavatelci razmer trdijo, da je prav v tem ključ za ameriški gospodarski razcvet v preteklem desetletju. Istočasno pa naj bi to pomenilo tudi tistim, da se bo plačilnobilančni položaj Amerike slabšal na podoben način kot v državah v razvoju. Pravijo, da Amerika privla-

čuje tuji kapital zato, ker ZDA breobzirno izpostavljajo svoje gospodarstvo tekmovanju kapitala. Takšen brezobziren boj naj bi ameriško gospodarstvo veljal 4 milijone delovnih mest v zadnjem desetletju. Drugi razlog za to, da je Amerika zanimiva za lastnike tujega kapitala so velike obrestne mere s katerimi ZDA po eni strani ščitijo dolar, po drugi strani pa so vaba tujemu kapitalu, ki se v takšnih razmerah »plodi« bolj kot v katerem koli drugem delu sveta.

Nevarnosti tujega kapitala v ZDA bi lahko imele za posledico zmanjševanje obrestnih mer, kar bi bilo ugodno za vse zadolžene dežele v razvoju — in tudi za Jugoslavijo. Toda igrati na to karto je v trenutnih razmerah nekoliko preuranjeno.

V ZDA morajo najprej »izračunati« ali je ta pritisk tujega kapitala v korist ameriškega gospodarstva ali ne. Šele po tem se bo pokazalo, kakšna bo vloga ameriškega kapitala drugod po svetu.

Še 18.880 s hrvatskim jezikom

Kot povzemamo po Hrvatskih novinah je po podatkih ljudskega štetja maja 1981 v Avstriji na Gradiščanskem še 18.880 takih Hrvatov, ki so kot materni jezik navedli hrvaščino. To pomeni 7,1 odst. vsega prebivalstva v tej zvezni deželi. V okraju Zeljezno se je v zadnjih desetih letih zmanjšalo število Hrvatov za 26,7 odst., v matičnem okraju za 38,6 v niuzaljskem okraju pa celo za 42,5 odstotka. Stanje se je najmanj spremenilo v puljanskem okraju kjer se je število tistih, ki so navedli kot materni jezik hrvaščino od leta 1971 do 1981 zmanjšalo le za 14,1 odstotka. V deželnem merilu se je število Hrvatov zmanjšalo za 22,4 odst.

Še slabše rezultate kot pri Hrvatih je pokazal zadnji popis pri Madžarih, ki jih je po dunajski statistiki za 25,9 odst. manj kot leta 1971.

KAKO OČISTITI RAČUNE?

Ekonomist Miodrag Skulić meni, da je za „ozdravitev“ našega gospodarstva potrebna „izolacija minulih dolgov“, da bi dobili pravilne kalkulacije za tekoče delo. Po njegovem mnenju sta teorija in praksa v nasprotju, saj zvezni zavod za družbeno planiranje ravna tako, kot je pisalo v knjigah nekoč, ko se naše delovne organizacije še niso ukvarjale s finančnimi plasmani in emisijami in smo imeli samo dve bilanci: osnovnih in obratnih sredstev, ne pa treh bilančnih shem, kot jih imamo danes — bilanco bank, sredstev gospodarstva in pridobivanja in razporejanja dohodka.

Zaradi tega je omenjeni zavod delegate skupščine SFRJ napačno obvestil, da ima gospodarstvo 20 odstotkov lastnih obratnih sredstev, med tem ko Skulićev izračun prikazuje le 0,20 odstotka lastnih sredstev med obratnimi sredstvi gospodarstva. Zakaj potem delegate obveščaja, da bo imelo gospodarstvo čez kako leto ali dve 50 odstotkov lastnih sredstev, če je res, da bo gospodarstvo dejansko imelo za 20 odstotkov lastnih sredstev manj? Ker zavod za načrtovanje ne računa z realnostjo, da je vsak naš tozd postal mala investicijska banka (združila je 333 milijarde dinarjev z drugimi, večinoma za namenske investicije pri drugih, dali smo 224 milijard posojila, računa Skulić po lanski bilanci), a če tega ne upoštevamo, delamo račune brez krčmarja, ker delegati ne morejo priti do pravih sklepov.

Udeležba prebivalstva (domačega in tujega) znaša v oblikovanju sredstev naših poslovnih bank od 79 do 82 odstotkov, pojasnjuje Skulić in iz tega sklepa, da naše banke praktično niso banke združenega dela, temveč domačega in tujega prebivalstva in ker ščitijo njihove interese na račun gospodarstva, banke niso odgovorne za svoje obveznosti in je tako, kot da smo si izmislili, da namreč dolžnik upravlja z banko.

Se pravi, da naše bančništvo še zdaleč ni postalo banka združenega dela, hkrati pa je res, da interne banke v združenem delu pešajo, namesto da bi se krepile v funkciji združenega dela. Tako kot je tudi načrtovanje zastarelo in daje fatamorgansko vizijo razvoja gospodarstva, ki ne upošteva dejstva, da se ozdi ukvarjajo tudi z emisijo — izdajanjem menic (510 milijard predlanskim), saj ne rabimo samo za plačilno sredstvo med dvema postvarjena, temveč med večini. Veliko je tudi nepokritih izgub in kursnih razlik, da ne govorimo o zalogah v materialu, ne dokončani proizvodnji, gotovi proizvodnji in drugem, kar je štirikrat večje, a terjatve med tozdi so skoraj tolikšne, kar vse skupaj ustvarja zmešnjava, iz katere je komaj mogoče prav videti, saj je iz dohodka in izgub formiran in razporejan dohodek, v katerem so neto osebni dohodki predlanskim predstavljali 12,42 odstotka, sredstva za širjenje materialne osnove dela in rezerve, pa le 5,78 odstotka.

Skulića torej skrbi predvsem razvoj gospodarstva, ki je obremenjen z ogromnimi nakopičenimi dolgovi, ki niso razčiščeni tako, da bi združeno delo in tekoče delo gospodarstva lahko jasno izkazovalo pozitivne rezultate. To je po Skulićevem mogoče le, če posebna direkcija prevzame sanacijo oziroma finančno likvidacijo dolgov. V resnici pa je izhod v doslednejšem uresničevanju delovnih odnosov, kajti direktij imamo že čez glavo od nekoč, saj so mnoge bivše direkcije pripeljale do stanja, v kakršnem je združeno delo in kakršno kaže Skulić, ko našteva: skupna osnovna sredstva so predlanskim znašala 4.127 milijard, obratna sredstva, 1.934, kar daje 6.061 milijard, s čimer je naše gospodarstvo dajalo 30 odstotkov dohodka (1.869 milijard), ob tem pa je res, da zdaj za najmanj kakovostna sredstva (trimesečne kredite) dajemo 35 odstotkov obresti, za 5 odstotkov več kot ustvarimo dohodka.

Skulićeve namere kajpak niso slabe, še manj zle. Zavzema se namreč za to, da bi občinski birokraciji, kakor on pravi, odvzeli možnost krčmarjenja z družbenim bogastvom, in sicer zaio, ker se mu zdi stabilizacijski program premalo operativen, učinkovit. Vlogo krčmarja pa naj bi prevzela direkcija, in če je stabilizacijski program preveč kompromisen (niče ne reče da je brez kompromisov), je imenovanje krčmarja za likvidacijo dolgov slej ali prej nazadovanje. Vlogo krčmarja smo pač namenili delovnim ljudem in je še vedno vprašanje, kakaj je še vedno nimajo, tako kot je uzakonjeno.

Viktor Sirec

V ŽARIŠČU DOGODKOV

PRIVID TOTALNE VOJNE

V primeru totalne atomske vojne bi bila na najboljšem tista milijarda ljudi, ki bi se v trenutku eksplozije spremenila v pepel. Dve milijardi bi umirali dneve in tedne. Ena milijarda bi posledice bombnih eksplozij sicer preživela, toda pomrla bi od lakote in mraza. Pravijo, da to ni nobeno propagandistično strašenje, temveč trditve znanstvenikov.

Alberta Einsteina, ki velja za teoretičnega praočeta atomske energije, so nekoč vprašali, s čim bi se bojevala ljudstva tega sveta v tretji svetovni vojni. Znanstvenik je odgovoril, da tega točno ne ve, pač pa je prepričan, da bi se v četiri svetovni vojni klali samo še s kamnitimi sekirami. Danes imajo znanstveniki na to vprašanje točnejši odgovor: četrte vojne sploh ne bi bilo! In to iz enostavnega razloga, ker ne bi bilo nikogar več, ki bi to sekiro držal v rokah in tudi tistega ne, ki naj bi mu z njo razbil glavo. Vse glave bi bile razbite že v tretji svetovni vojni. In ne samo ljudske; tudi glave vseh sedaj živečih živalskih vrst. Ker bi bil nasilno prekinjen proces fotosinteze, bi postala Zemlja popolnoma sterilna.

Svetovnoznanstveniki so pod naslovom »Svet

po atomski vojni« izdelali številne študije in to po varianti za atomskimi raketami moči 100 megatonov eksploziva (nekako 250 raket tipa perhing) ter po varianti 5 tisoč megatonov (polovica danes uskladičenega vojnega atomskega potenciala). V slednjem primeru pomeni to na vsakega prebivalca Zemlje razdiralno silo ene tone klasičnega razstreljiva TNT.

Seveda so znanstveniki že pred omenjeno študijo vedeli, da bi bile posledice atomske vojne strašne predvsem za človeško vrsto, niso pa vedeli dovolj, kakšne bi bile posledice za sam planet kot ekološki sistem in nekakšen toplotni stroj. Po »scenariju« 5 tisoč megatonov bi se naredila okoli Zemlje nekaj kilometrov debela dimna zavesa, ki bi prepuščala le 5 odst. sončne

svetlobe. Povprečna zemeljska temperatura bi se znižala od sedanjih plus osem stopinj Celzija na okoli minus dvanajst. Svetovni oceani bi imeli tudi v tropskih predelih kakšen meter debeel sloj leda. Nastopila bi »atomska zima«, kot pravi Stephen Schneider. Pri nekaterih prejšnjih analizah posledice totalne atomske vojne niso upoštevali dovolj tudi silnih požarov. Razgrete zračne mase bi se širile iz centra eksplozije na vse strani. Zgorelo bi vse, kar lahko gori. Tudi mesta, ki ne bi bila v središču eksplozije. Ozračje bi se napolnilo s strupenimi cianidi, dioksini in z monoksidom. Ves planet bi bil v ognju, ki bi prenehal šele takrat, ko bi zmanjkalo goriva. Uničena bi bila polovica ozonskega sloja ozračja, ki sedaj vse živo ščiti pred ultravijoličnim sevanjem Sonca.

Toda uničenje ozona po finenju znanstvenika Paula Erlicha niti ni toliko pomembno. Vročina bi uničila vse klice in semenje, kar pomeni, da bi postala cela Zemlja ena sama velika

puščava. Včasih so tudi menili, da bi bila vsaj južna zemeljska polobla manj prizadeta, ker bi bilo tam nekoliko manj atomskih eksplozij. Tudi to upanje se je razpršilo ob ugotovitvi, da bi nastali po eksplozijah velikanski viharji, ki bi toplotne razmere izenačili.

Tako bi se po tem prividu atomske vojne končalo vse najprej v ognju potem pa v ledu in resnično bi bili na najboljšem tisti, ki bi se ob eksploziji v trenutku spremenili v pepel.

Morda, morda bi ostalo še nekaj življenja v globinah oceanov, čeprav tudi to ni povsem verjetno, ker bi bilo odvisno od tega, koliko časa bi trajala »atomska zima.«

Morda, morda bi se potem spet kakšna riba privadila na bivanje na suhem. Morda, morda bi potem v milijardah let spet kakšna opica — postala še bolj neumna opica, kot je ta, ki ji danes poenostavljeno pravimo človek.

(po Vjesniku)

BAGDAD — Irak namerala od držav izvoznice nafte zahtevati, da mu odobrijo večji izvoz nafte. Sedaj je izvozil 900 tisoč sodov dnevno, pred vojno z Iranom pa 3,5 milijona sodov.

OSLO — Dve ladji norveške mornarice še vedno iščeta neznano podmornico, ki je menda v norveških vodah.

LJUBLJANA — Orkanski veter med 9. in 11. februarjem je naredil v gozdovih na območju Kranja in Blela za 900 milijonov dinarjev škode.

BONN — Zahodnonemška avtomobilska industrija je letos januarja izdelala za 19 odst. več vozil kot v enakem obdobju lani.

STOCKHOLM — Irak je pozval švedsko vlado in premiera Palmeja, naj poskušata doseči prekinitev ognja v čedalje nevarnejši vojni z Iranom.

VEŠENSKAJA — V tej vasi, kjer je preživel večino svojega življenja, so pokopali velikega sovjetskega pisatelja Mihaila Solohova, znanega predvsem po svojih romanih Tihi Don in Zorana ledina.

TITOV VELES — Zaradi epidemije gripe so v tej makedonski občini začasno zaprli vse šole.

SAO PAOLO — Najmanj sto ljudi je zgorelo, okoli 150 pa jih je bilo huje poškodovanih v požaru, ki je uničil siromašno naselje blizu tega mesta.

NATAL — V tem brazilskem mestu je neki podivjani voznik avtobusa povozil celoten pihalni orkester, ki se je pripravljaj na karnevalski program. Mrtvih je bilo 19, ranjenih pa 40 godbenikov.

TITOGRAĐ — Črnogorski borci zahtevajo, da naj bi ponovno pretehtali odločbe, s katerimi se priznava borčevski status. Gre predvsem za tiste, ki so si borčevski status urejali šele po letu 1976. Ponekod naj bi šlo tudi za lažna pričevanja in za ponarejene dokumente.

NAŠIH 35 LET — VAŠIH 21 MILIJONOV IZVODOV

LENDAVA — Društvo rejcev malih pasemskih živali je imelo pred dnevi letni občni zbor, na katerem so ocenili delovanje društva, ki je najmanjši v občini, šteje pa 30 članov. Delovanje društva je bilo uspešno, saj so v kratkem času pripravili kar tri razstave in izdali katalog. V svoje vrste so pritegnili tudi tiste občane, ki so že prej bili rejci malih pasemskih živali. Dobro delo društva je prišlo do izraza tudi na slovenski razstavi malih pasemskih živali, kjer so dosegli lepe uspehe.

MURSKA SOBOTA — V organizaciji republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je bil tu regijski posvet, na katerem so spregovorili o nekaterih vprašanih s področja kmetijstva. Na posvetu, ki sta se ga poleg predstavnikov kmetijskih organizacij združenega dela iz Pomurja udeležila tudi republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Knežević in predsednik Zadrugne zveze Slovenije Leo Frelj, so največ pozornosti namenili pripravi na spomladansko setev, živinorejski proizvodnji in investicijam v kmetijstvu v letu 1984 ter programu izvoza.

MURSKA SOBOTA — Če je komisija za oceno investicij, ki deluje pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje, po ustanovitvi imela veliko dela, pa dobiva v zadnjem času v obravnavo le manjše število investicijskih zahtevkov. Tako je tudi za zadnje sejo sprejela le tri vloge in vsem dala tudi zeleno luč. V Murški Soboti bo stekla druga faza sanacije kafilerije, Radenska bo v Beogradu začela graditi distribucijski center, Mercator Sloga pa v Radencih novo samopostrežno trgovino.

LENDAVA — Komisija za šport rekreacijo in oddih pri občinskem svetu zveze sindikatov je te dni razpisala 10. delavske športne igre v občini. Pokrovitelj iger bo občinski svet, ki bo skrbel tudi za organizacijo. Letos bodo potekale tekmovanja v 14 športnih panogah. Na dosedanjih delavskih športnih igrah so imeli največ uspeha delavci INA-Nafte in Gorenje Varstroja. Komisija pričakuje, da bo letošnje jubilejno tekmovanje pritegnilo čim več ekip iz vseh delovnih organizacij.

MURSKA SOBOTA — Na zadnji seji izvršnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje konec prejšnjega tedna so največ pozornosti namenili lanskoletnim izgubam v organizacijah združenega dela. Analizirali so tudi izvozne rezultate pomurskega združenega dela in se zavzeli za še večji izvoz na konvertibilno področje.

LENDAVA — Predsedstvo občinske konference SZDL je na osnovi evidentiranja med članstvom imenovalo svet za spremljanje družbenoekonomskega položaja žensk. Svet šteje 11 članov pretežno iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela. Na prvi seji so sprejeli program dela za letošnje leto ter program aktivnosti ob letošnjem dnevu žena. Težke gospodarske razmere v občini še bolj zaostrejuje družbenoekonomskega položaja žena. Vse manj je možnosti za nove zaposlitve, saj v občini prevladuje kovinsko predelovalna industrija, ki pa ne potrebuje novih delavcev. Letos bodo zato posebno skrb namenili socialni varnosti žena.

do tedna

Za četrtno manjše izgube

Po prvih podatkih, ki jih je zbrala služba družbenega knjigovodstva v Murški Soboti, naj bi v letu 1983 v Pomurju poslovalo iz 12 organizacij združenega dela, ki so ustvarile nekaj čez 481 milijonov dinarjev negativne razlike. Čeprav se po teh podatkih število zgubarjev zmanjšuje, pa višina izgub v primerjavi z letom 1982 narašča. Če so izgube manjše v soboški in ljutomerski občini, pa le-te močno naraščajo v lendavski in radgonski občini. Največja zgubarja sta tudi tokrat dva tozda INA Nafte, nasploh pa odpade na naftno industrijo blizu 60 odstotkov vseh pomurskih izgub.

To so podatki, ki so jih organizacije združenega dela napovedale ob zaključku leta 1983, zdaj, ko so že znani zaključni računi, pa je slika precej ugodnejša. Tudi ti podatki sicer še niso dokončni, vendar ocenjujejo, da se bodo izgube od napovedanih 481 milijonov dinarjev znižale na okrog 350 milijonov in bodo tako za četrtno manjše.

Kot že rečeno, sta tudi tokrat največja izgubarja TOZD Rafinerija in TOZD Petrokemija lendavske INA Nafte, izgube pa so tudi tu bistveno manjše, kot so napovedovali. V obeh tozidih so poslovno leto zaključili z okrog 200 milijoni dinarji izgube, to pa je kar za tretjino manj, kot so načrtovali. V primerjavi s prejšnjimi leti je takšen rezultat že spodbudnejši in kaže na to, da se ob pomoči širše družbenopolitične skupnosti tudi tu položaj iz leta v leto izboljšuje, v letošnjem letu pa bi moral biti rezultat še ugodnejši. Vendar pa je v času, ko niso znani vsi pogoji gospodarjenja, težko načrtovati, saj je na koncu lahko rezultat povsem drugačen. To potrjuje tudi lansko leto, ko so v lendavski Nafti načrtovali 900 milijonov dinarjev izgube, končali pa le z dvajsetimi milijoni.

V TOZD Rafinerija je vzroke za izgubo iskati tudi v zmanjšani proizvodnji, saj so namesto planiranih 550 tisoč ton predelali le 348 tisoč ton nafte, vendar če pri tem odmislimo obveznosti do nove rafinerije, pridemo do ugotovitve, da poslovanje niti ni bilo tako slabo. K 100 milijonom dinarjev izgube je največ prispevalo 480 milijonov dinarjev, ki so jih morali plačati na račun obresti, čez 500 milijonov dinarjev pa predstavljajo še fiksni stroški naftovodov. Tudi v TOZD Petrokemija je vzrok za izgubo v izpadu fizičnega obsega proizvodnje, pa tudi v nesorazmerju med cenami surovin in gotovih izdelkov.

Čeprav se število izgubarjev zmanjšuje, pa je bolj zaskrbljujoč podatek, da se pojavljajo nekateri novi izgubarji. Med njimi naj omenimo Avtoradnjo, pa tudi Marlesov tozd v Ljutomeru, ki po osmih letih pozitivnega poslovanja tokrat prvič poslovno leto zaključuje z izgubo. Vse to pa je seveda posledica težav, ki se zaostrejuje tako v kovinsko predelovalni kot tudi lesno predelovalni industriji.

Ker se v Pomurju že nekaj let nazaj pojavljajo nekateri organizacije združenega dela, ki poslujejo z izgubo, bi kazalo v teh vzrokih temeljito analizirati in se iziti predvsem odpravljanja vzrokov, tudi na račun ukinitja določene proizvodnje in uvajanja novih programov. Čeprav je stališče določene proizvodnje in uvajanja novih programov. Čeprav je stališče izvršnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije naj bi izgube v OZD pokrivali tudi iz naslova amortizacije, so v Pomurju mnogi, da takšna rešitev ne bi bila najustreznejša in bi pomenila nadaljnje siromašenje združenega dela pa tudi že tako skopih bančnih sredstev. Tudi oprostitve plačila prispevkov za samoupravne interesne skupnosti ne bi smeli postati praksa. Vsekakor pa bi v organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo, kazalo ugotoviti, kako se to odraža na osebnih dohodkih zaposlenih. Če bi namreč delavci te posledice čutili, bi bili tudi bolj zainteresirani za odpravljanje vzrokov izgub.

Ob vsem tem pa velja še zapisati, da bodo večino izgub v pomurskih organizacijah združenega dela pokrili znotraj le-teh ali pa v okviru sistemov, v katere so združeni in le v manjši meri s sredstvi občinskih rezerv. Le za pokrivanje izgube v TOZD Rafinerija bodo zaprosili sredstva tudi iz sklada skupnih rezerv gospodarstva SR Slovenije.

L. Kovač

Na osrednji slavnosti ob 35 letnici Vestnika in 25 letnici Radia Murška Sobotica smo se zbrali minuli petek v likovnem hramu kulturnega centra Miško Kranjec v Murški Soboti. Prisotni so bili družbenopolitični delavci, naši dolgoletni zunanji sodelavci in dopisniki, predstavniki kulturnih ustanov, pevci Polanskega, radgonskega, veržejskega, prosejškovega in prekmurskega okteta, in seveda mi — delavci Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost. Z valov našega radia je tisti večer bilo moč slišati neposredni prenos dogajanja v galeriji kulturnega centra, za bralce našega lista pa smo pripravili še pričujočo reportažo.

Slavnost se je začela. „Pomurski“ kulturni program — naj še enkrat pomenimo, da so nastopili okteti iz vseh občin, so prisotni z odobravanjem sprejeli.

KJE SO VESTNIKOVE KORENINE

Potem ko je predsednik delavskega sveta Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost Jože Graj opravil nalogo gostitelja in pozdravil navzoče in so izzvenili uvodni akordi cimbal Miška Baranja, je spregovoril sekretar republiške konference socialistične zveze Slovenije Geza Bačič:

»Te dni mineva 35 let, ko so v Gornji Radgoni predstavniki okrajnih odborov OF in ljudskih odborov takratnega radgonskega, lendavskega, ljutomerskega in soboškega okraja sprejeli pomembno zgodovinsko odločitev o ustanovitvi skupnega pokrajinskega časopisa »Ljudski glas«. Po temeljitih pripravah je prva številka pokrajinskega Ljudskega glasa izšla 18. februarja 1949. Naš pokrajinski tednik je v teh preteklih letih postal in ostal izjemno pomemben činitelj razvoja in življenja njihov spremljevalec, kritik, usmerjevalec in sopotnik. Če podatek o tem, da je prišel z naklado 3.000 izvodov tedensko, danes pa ga prejema prek 21.000 naročnikov, prebira pa velika večina Pomurcev, dovolj zgovorno govori o njegovem pomenu in odnosu ljudi do svojega tednika. Seveda je list v minulih desetletjih doživljal tudi težave — tako prostorske, saj se je kar dvajsetkrat selil v različne prostore, kot seveda kadrovske: spreminjal je naslove od Ljudskega glasa do Obmurskega tednika, Pomurskega vestnika in današnjega Vestnika. Menjalval je tudi tiskarne in se večkrat boril z denarnimi težavami. Ob tedniku so občasno izhajale priloge oziroma revije kot so Topoli, Svet ob Muri in Delavec. Njegov sestavni del so že vrsto let Uradne objave pomurskih občin in Delegatski vestnik, predvsem pa je kmalu začel izhajati tudi Nęptusag — glasilo pripadnikov madžarske narodnosti.

Z desetletno zamudo, novembra 1958 smo Pomurci dobili tudi svojo radijsko postajo. Tako so že 25 let oglašala na valovih radia Murška Sobotica slovenska in madžarska beseda, saj imamo radijski program v obeh jezikih. Drugače pač v naši socialistični samoupravni Titovi Jugoslaviji biti ne more, saj tu ob meji v polnem sožitju živijo Slovenci in pripadniki madžarske narodnosti tako, da smo lahko vzgled narodom in deželam v svetu.

DELOVNI LJUDJE PODPIRAJO USMERITVE

Tovariš Geza Bačič je za tem govoril o pravkar zaključenih aktivnostih na kandidacijskih zborih, in med drugim dejal:

»Zavzete in živahne razprave delavcev in občanov so opozorile na nekatere spodbudne trende v njihovih sredinah in širše: — delovni ljudje sprejemajo dolgoročni program ustavitve in socialistično samoupravljanje kot edino alternativo. — krepi se zaupanje v naše lastne sile in prepričanje o naši odvisnosti od lastnega dela in dohodka; — kljub zaostrenim

pogojem gospodarjenja povečujemo stopnjo industrijske rasti in odplačujemo dolgove (tujini); v vseh jugoslovanski skupnosti, še posebej pa v Sloveniji, povečujemo izvoz na konvertibilno področje in izboljšujemo pokritost uvoza z izvozom; — povečujejo se napore za samoupravno združevanje dela in sredstev, za povezovanje OZD, tudi v povezovanju gospodarskih organizacij z gospodarstvi manj razvitih republik in pokrajine Kosovo; zadovoljivo rešujemo vprašanja preskrbe prebivalstva...»

Geza Bačič: ... Vsako posploševanje, pretirano zavračanje odgovornosti samo ali predvsem na novinarje, nediferenciran pristop do množice vzrokov... lahko samo zaostrejuje odnos, ustvarja lažno solidarnost, nas odvrača od pravih problemov...

VEČ SAMOUPRAVLJANJA

Potem ko je slavnostni govornik opozoril na pojave nezadovoljstva, ki so prisotni kljub doseženim rezultatom, zaradi rastoče inflacije in zaostajanja osebnih dohodkov je nadaljeval:

»Sedanje zahtevno obdobje zahteva od vseh nas v prihodnje še boljše delo in gospodarjenje, višjo produktivnost, učinkovitejša ukrepe ekonomske politike, ki bo bolj temeljila na programu stabilizacije in na političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, več odločanja delavcev — torej več samoupravljanja, boljše gospodarjenje, učinkovitejša delovanja socialističnih sil, razvitejši delegatski sistem in večjo odgovornost. Upravičene kritike je bila deležna vse prebogosta praksa, ko želimo sedanje slabosti reševati in spreminjati predvsem z administrativnimi ukrepi, intervencijami in prepovedmi. Čemu se ob teh pojavih ne zavemo, da tak, administrativni način reševanja problemov negativno vpliva na krepitev samoupravne zavesti naših delovnih ljudi, da premalo računamo na pripravljenostjo in ustvarjalnostjo velike večine samoupravljivcev?«

Tovariš Bačič je za tem govoril o potrebi po učinkovitejšem delu organiziranih socialističnih sil, o naših pričakovanih od zveze ko-

munistov, socialistične zveze... in pri tem menil, da morajo vsi aktivisti fronte in nosilci delegatskih dolžnosti večkrat in pogosteje med delavce, kmete, izobražence in mladino, vendar manj z govori, predavanji in nasveti, pa zato več tako, da bodo prisluhnili problemom in težavam ljudi.

ODGOVORNO POSLANSTVO NOVINARJEV

Sekretar Bačič je naslednje besede namenil nam, ki delamo v sredstvih javnega obveščanja.

»V takšnih zahtevnih razmerah morajo svoje odgovorno poslanstvo opravljati naša sredstva javnega obveščanja in novinarji.

Kljub občasnim posameznim spodrsrlajem sredstva javnega obveščanja vsakodnevno potrjujejo zadovoljivo raven razumevanja zgodovinskih, teoretičnih in političnih razsežnosti posameznih družbenih vprašanj v sedanjih

ce vzrokov, ki vodijo k oblikovanju posameznih odklonov ali celo tendenc, lahko samo zaostrejuje odnos, ustvarja lažno solidarnost, nas odvrača od pravih problemov in vodi k ustvarjanju lažnih dilem. Ob tem pa morajo vsi novinarji najti moč, da so do svojega dela kritični in samokritični, da v vseh OO zveze komunistov in uredništvih temeljito ocenijo, kacc uresničujejo stališča 6. seje CK ZKJ in opravijo notranjo diferenciacijo v lastnih vrstah. Od novinarjev sicer ni mogoče zahtevati, naj bodo v vsakem primeru lektorji in korektorji včasih tudi nerazumnih izjav in odločitev, pa čeprav prihajajo iz še tako avtoritativnih okolij, oziroma iz vrst posameznih javnih delavcev. Vse to pa ne opravičuje novinarjev v primerih, ko sami nastopajo površno in enostransko, ko se skrivajo za avtoritetami, kadar sami ne zmorejo ali ne znajo priti stvarem do dna, kadar iščejo senzacije ali delujejo bolj razbijaško kot ustvarjalno. Ta dialektična

Pevci iz Prosenjakovec so s svojim programom simbolično prikazali ustvarjalno sožitje ob meji.

zapletenih razmerah. Javno obveščanje je tako ustvarjalni, sestavni del vseh odločitev v družbi, ki utrjuje sistem socialistične samoupravne demokracije in v krepitvi stabilizacijsko ravnanje, in neusmiljen kritik vsega, kar predstavlja omejevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi. Na tej točki je nemalokrat prihajalo do nesporazumov, različnih ocenjevanj posameznih ukrepov. Teh razlik pa ne gre pripisati toliko nerazumevanju in neznanju v vrstah novinarjev, ampak predvsem realnim odnosom različnih interesov, kar je večkrat vodilo do sprejemanja ukrepov, ki so bili vsaj sporno jabolko med različnimi možnimi pragmatičnimi rešitvami, če že ni šlo za čisto navadne državne ali začasne predvsem administrativne ukrepe.

Kritične ocene novinarjem in sredstvom obveščanja moramo

Za melodično polnost radijskega prenosa in vzpodbudno počutje v dvorani je poskrbel enkratni — Miška Baranja.

dajati v kontekstu uspehov in slabosti celotne družbene skupnosti, katerih izjemno pomemben del je obveščanje. Tako bomo lažje prišli do korenin posameznih tendenc, le na ta način nam bo uspelo prepričljivo in ob zavestni podpori največjega dela novinarjev samih presegati vse morebitne odklone na področju obveščanja. Vsako posploševanje, pretirano zavračanje odgovornosti samo ali predvsem na novinarje, nediferenciran pristop do množice

prepletenost težav v družbi in načinov njihovega reševanja ter odzivov javnega obveščanja nanje zanesljivo ne more biti brezkonfliktna. Pomebno je, da se odvijata na ravni zahtev po utrjevanju in nadaljnjem razvoju temeljnih vrednot naše družbe na vseh ravneh — od krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in občine do federacije. V tem smislu tudi novinarji in sodelavci Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost uspešno opravljate svoje pomembno družbeno, kulturno in informativno poslanstvo. Vaši sestavki, vesti in komentarji so bili ves čas verni odraz dogajanj, razvoja in napredka, uspehov in neuspehov ljudi ob Muri, v tem obmejnem delu naše domovine, kjer živijo in ustvarjajo marljivi delovni in prizadevni pomurski ljudje. Lista in radia pa niste povezali samo z dogajanjem v Pomurju, odpirali ste ga v celotno jugoslovansko in slovensko skup-

Uspešno izvajanje referen- dumskega programa

Izvršni svet skupščine občine v Murski Soboti je sprejel realizacijo plana prihodkov in odhodkov proračuna občine za leto 1983. Kot izhaja iz obrazložitve, so prihodi proračuna v primerjavi z letom poprej višji za 4,3 odstotka, skupni odhodki pa za 20 odstotkov. Velja omeniti, da so iz tekoče proračunske porabe največji del odhodkov namenili za ureditev zemljiške knjige na sodišču, kar v planu niso mogli predvideti, in za pokritje izgube MDA na Gorickem, kjer gre za nepovratna sredstva. Močno pa so se povečala tudi sredstva za intervencije v gospodarstvu, in sicer 241 odstotkov nad planom. Glede presežkov pa so se člani soboškega izvršnega sveta odločili, da 4,5 milijona dinarjev namenijo za kritje v dispartiteti cen mesne industrije, preostali delež sredstev bo šel za nakup blagovnih rezerv in ureditev skladiščnih zmogljivosti, nekaj denarja pa v sklad skupne porabe.

V ospredju pa je bilo gotovo poročilo o izvajanju referendumskega programa v letih 1981, 1982 in 1983 ter predlog programa za leto 1984 na področju zdravstva ter vzgoje in izobraževanja. Izvršni svet je ugodno ocenil izvajanje obeh referendumskih programov, čeprav na področju šolstva zaradi zaostrenih gospodarskih razmer nekoliko zaostajajo za predvidevanji. Tako so v minulih treh letih v soboški občini za potrebe izgradnje kirurškega oddelka zbrali skupno 188,62 milijonov dinarjev, s čimer so obveznosti soboške občine presežene za 7,99 milijonov dinarjev. Zlasti je ugoden večji dotok sredstev iz samoprispevka in prispevne stopnje iz dohodka, kakor tudi zbiranje prostovoljnih prispevkov občanov in organizacij združenega dela. V letošnjem letu bi naj v soboški občini zbrali še dodatnih 81,64 milijonov dinarjev.

Pri tem so na seji soboškega izvršnega sveta pohvalili varčno in racionalno trošenje finančnih sredstev.

Glede področja vzgoje in izobraževanja pa je prevladalo mnenje, da zaostajajo pri izgradnji novih objektov, k čemur so prispevali različni vzroki. Zato so sprejeli sklep, da se naj na svetu za SLO prouči gradnja potrebnih zaklonišč, kakor tudi zagotavljanje sredstev iz ostalih virov. Kot so navedli v razpravi, se v začetku letošnjega maja načrtuje gradnja osnovne šole v Mačkovicah, ker je odkupljeno ustrezno zemljišče, potekajo pa tudi postopki za pridobitev vse potrebne dokumentacije za gradnjo omenjenega objekta. Letos pa bi naj šlo tudi za priprave na izgradnjo osnovne šole Prekmurske brigade s telovadnico v Murski Soboti.

Milan Jerše

KAJ PA „RDEČI“ KOTIČKI?

Neprepričljiva žeja po več!

Z. po brechtovski zašpičeno, kleno in udarno povedjo — »Knjiga je orožje, vzemi jo v roke!« — je pravzaprav vse povedano. Sicer pa gre najprej za to, da smo se tokrat namerili na temo o idejnopolitičnem (samo)usposabljanju komunistov in drugih, da bi preverili — kolikor je seve mogoče — uporabno vrednost pridobljenega znanja. Kar je v tej zvezi zapisano v programu in statutu ZKJ, bi bilo odveč ponavljati, ne bo pa odveč, če preletimo nekaj statističnih podatkov, ki nam razkrijejo »uradno verzijo« (številke in gola dejstva) o tovrstnem usposabljanju članov ZK v Pomurju.

BOLJ OBVEZNOST KOT ŽELJA

Iz poročila medobčinskega študijskega središča politične šole Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije v Murski Soboti za študijsko leto 1982/83 izhaja, da je od nekaj nad 4800 komunistov 770 takih, ki so v tem času končali eno od oblik idejnopolitičnega izobraževanja oz. usposabljanja. Samo izobraževanje se deli na stalne, pedagoško vodene oblike (seminarje kandidatov za sprejem v ZK in za novospregate člane, občinska politična šola, dopisna šola marksizma in trimesečni seminar teorije in prakse marksizma) in na akcijske oblike izobraževanja (seminarji za vodstva osnovnih organizacij ZK, za vodje tovrstnega usposabljanja v osnovnih organizacijah ZK in za predavatelje vseh oblik izobraževanja v ZK ter inštrukcije nosilcev obveznih tem v osnovnih partijskih organizacijah). Če bi se pogledali v tabele s številnimi podatki za posamezne izvedene oblike, bi prišli do sklepa, da smo lahko v bistvu z usposabljanjem članov ZK v Pomurju kar zadovoljni. Kot že zabeleženo jih je 770 takih, ki so končali eno od pedagoško vodenih oblik, medtem ko za akcijske velja približna presoja, da je bilo vanje zajetih blizu 2830 komunistov.

Do tod tudi lepo in prav, manj lepo in prav pa je, če bi skušali samo na podlagi tega sklepati, kako nam sistem idejnopolitičnega izobraževanja in usposabljanja v Pomurju — tak kot je zdaj — zadošča. Dejstvo je namreč, da je med slušatelji veliko takih, ki ne pridejo poslušati iz želje po znanju, marveč enostavno zato, ker so ga v osnovni organizaciji ZK pač »določili«. Skratka, nekajurno

sedenje in poslušanje ali branje družboslovne literature in pripravo seminarskih nalog jemlje kot obveznost (nujno zlo!), ki jo hočeš nočeš mora »dati skozi«.

ZAČNE NAJ SE ŽE ZMLADA!

Morda je prejšnja trditve pretirana, toda izkušnje jo vendarle čestokrat potrjujejo. Sploh pa je eno temeljnih vprašanj, kako naj družbenopolitično izobraževanje in usposabljanje zajame ne le komuniste — po posebnem programu pri občinskih konferencah DL in delavskih univerzah, pa morda še vodje delegacij in delegate in že izjemoma kakšnega vodilnega ali vodstvenega delavca ali strokovnjaka — marveč prav vse, ki so kakorkoli dejavno udeleženi v sistemu naše socialistične samoupravne demokracije. Ali drugače: da bi imel vsak ob poklicni usposobljenosti še dodatno mero družboslovnega znanja, ki zdaleč ni samo sebi namen, marveč »oboroža« — v brechtovskem in siceršnjem smislu — za spreminjanje razmer. Jasno je, da bi se moral ta proces začeti že v osnovni šoli ali nemara na ustrezen način še prej in se nato nepretrgano nadaljevati v srednji (poklicni), višji oz. visoki šoli oz. pri opravljanju določenih del in nalog. Treba je potemtakem začeti že z mlada!

EX CATHEDRA ODVRAČA

Prej našete oblike družbenopolitičnega usposabljanja komunistov kažejo tudi na dokajšnjo razvejanost, kljub temu pa — to pa je samo še en komentar k poprejši razgrnitosti — namena povsem ne dosegajo. Vse preveč je namreč zgodovine, teoretiziranja, nekritičnega povzemanja in, kar se posebej odvrača, preveč klasičnih predavanj. Zlasti

ne privlači mladih, s katerimi se bo očitno kazalo na tem področju (in sicer!) dosti več ukvarjati. Še pravi ne le pri predmetih Temeljni socialistične morale v osnovni šoli ali Samoupravljanje s temelji marksizma v poklicni in srednji šoli, ampak tudi v mladinskih in pionirskih organizacijah, v vsakodnevnem delovanju in nenačrtni na mladinskih delovnih akcijah. Tu se tkim »veroučnih« metod ni mogoče posluževati, takih torej, ki bi dogmatsko vzbijale v glavo večne, brezprizivne resnice. Ravno narobe. Tudi na usposabljanje predavateljev — na regijski ravni deluje aktiv predavateljev za družboslovje — ne kaže pozabiti.

»RDEČI« KOTIČKI SAMEVAJO

Poglavje zase so pri vsem tem tkim »rdeči« kotički po osnovnih organizacijah ZK. Gre za kotičke, kjer bi imel vsak komunist (nič pa ne bi škodilo, če še kdo drugi!) na voljo nekaj marksistične (družboslovne) literature. O teh kotičkih — pred leti se je o njih razpisal časnik Komunist — se v zadnjem obdobju ne govori kaj prida in zdi se, da so tudi sicer zamrli, kar je brez dvoma škoda. Le v nekaterih knjižnicah so se menda še ohranili. Žal se v njih le redkokdo ustavi, če pa že, potlej le toliko, da bežno preleti police, ponekod obilno založene z družboslovjem, in to je vse. Izjema so kajpak tisti, ki se tako ali drugače ukvarjajo s temi področji, recimo predavatelji, študentje, nekateri politični aktivisti. Zares idealno bi bilo razviti tovrstno izobraževanje — v bistvu na lastno iniciativo — tako daleč, da ga sploh ne bi bilo treba organizirati. Lahko pa se temu približamo. Nekaj poti je nakazanih, ne bo pa napak, če omenimo še dva predloga, ki sta stara že dobri dve leti. Namreč, da bi kazalo združiti seminarje kandidatov za sprejem v ZK s seminarjem za novospregate člane ZK in zaostri odgovornost vseh tistih, ki bi se morali v prihodnje več ukvarjati z družboslovnim usposabljanjem mladih.

Branko ŽUNEC

mala anketa

IZ PRAKSE ZA PRAKSO!

Trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, ki predstavlja eno najzahtevnejših oblik idejnopolitičnega izobraževanja pomurskih komunistov, se iz leta v leto vse bolj uveljavlja. Tako je tudi letošnje leto, ko omenjeni seminar, ki od druge polovice meseca januarja poteka v prostorih delavske univerze v Murski Soboti, obiskuje 20 slušateljev iz vseh štirih pomurskih občin. Medobčinsko študijsko središče politične šole CK ZKS je organiziralo ta seminar z željo, da bi člane zveze komunistov, ki so se že doslej uveljavili s svojim delom v lastnem delovnem okolju, še bolj usposobilo za konkretno politično delovanje. In kaj menijo nekateri od slušateljev?

MILENA TUTA, zaposlena v Radenski TOZD Tovarna polnilne opreme: Seminar teorije in prakse marksizma bo prinesel določena nova spoznanja in nova znanja, saj poslušamo določene predmete tukaj prvič. Vse to bomo na svojih delovnih mestih, ko se bomo vrnil nazaj, čim bolj racionalno in pametno izkoristili. Prva dva tedna se še nismo mogli povsem znajti, saj nas je večina s srednjo izobrazbo, zdaj pa smo se že navadili na predavanja. Dobili smo tudi ustrezno literaturo in dobro sodelujemo pri pripravljanju seminarskih nalog, s katerimi v bistvu utrjujemo snov, ki smo jo obravnavali na predavanjih. To se tudi opisno ocenjuje, seminarsko nalogo pa pripravljaja vsak posebej.

DRAGO ŽIŽEK, Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti Murska Sobota: Kot vodja razredne skupnosti mislim, da je to ena izmed najboljših a tudi zahtevnejših oblik izobraževanja komunistov, ki so jih izbrali v posameznih osnovnih organizacijah ZK. Dosedanja ocena je izredno pozitivna, sami predavatelji, ki so strokovno podkovani, pa se trudijo, da nam čimbolj približajo obravnavano temo. Mnogo tega se namreč govori iz prakse za prakso. Prav tako so zelo zanimive seminarske naloge pri vseh predmetih, ker slušatelju omogočajo, da se poglobi v tematiko in se na takšen način pripravlja na javni nastop. Poleg tega bi pohvalil odgovornost predavateljev, saj doslej ni odpadlo še nobeno predavanje.

ZORICA KOVAČ, Potrošnik DSSS: Seminar teorije in prakse marksizma je gotovo ena izmed najzahtevnejših oblik izobraževanja v zvezi komunistov. Vsebinska seminarja je zahtevna in tudi zanimiva. Z nekaterimi predmeti smo se srečali že prej, v prejšnjem izobraževanju pa tudi na delovnem mestu, z nekaterimi predmeti pa smo se seznanili tokrat prvič. Po mojem mnenju so predavanja zares kvalitetna, saj smo pridobili že precej novega znanja. Pri tem je vsekakor pomembno, da posamezni predavatelji povezujejo obravnavano temo s prakso samoupravljanja. Zato je trimesečni seminar teorije in prakse marksizma že zdaj opravičil moja pričakovanja.

FRANC GREGORINČIČ, Imgrad Ljutomer: Od seminarja teorije in prakse marksizma pričakujem širše spoznavanje razvoja in delovanja našega političnega sistema. To nam bo omogočilo uspešnejše delo v delovni organizaciji in tudi v širši družbi. Slušatelji kot razredna skupnost smo enotna celota. S predavatelji zelo dobro sodelujemo, posebno pa še s tistimi, ki predavajo predmete, ki jih doslej še nismo poslušali, kot so filozofija, ekonomija itd. Ker smo slušatelji iz raznih krajev Pomurja, se po predavanjih težko dobimo, da bi izmenjali izkušnje.

SIDONIJA STANČIČ, Gorenje-Varstroj TOZD Tovarna varilne opreme Lendava: Čeprav je seminar ena težjih oblik izobraževanja članov ZK, smo zadovoljni s predavatelji, ki predavajo iz prakse, kar gotovo olajšuje to obliko idejnopolitičnega izobraževanja. Mislim, da smo se kot skupina dobro vključili v sam seminar. Le-ta nam bo prinesel izkušnje, ki jih bomo rabili kot člani ZK in pri delu v organizaciji združenega dela. Sicer pa je seminar dobro zastavljen, saj smo se srečali z novimi predmeti, in nam bo znanje koristilo pri nadaljnjem delu.

Milan JERŠE

SLO in DS

USPOSABLJANJE CIVILNE ZAŠČITE

V Murski Soboti poteka osnovno usposabljanje pripadnikov enot civilne zaščite krajevnih skupnosti mesta Murska Sobota, ki ga organizirajo krajevni štabi skupaj z občinskimi štabi civilne zaščite. Zaradi dvoimenskega dela poteka usposabljanje v dveh skupinah, udeležuje pa se ga 55 pripadnikov enot civilne zaščite. Na usposab-

ljanju, ki bo trajalo 70 ur, se bodo pripadniki seznanili z nalogami in organizacijo enot, ravnanjem z neeksplozivnimi predmeti, zateminjevanjem, fizionomijo sodobne vojne, sodobnim orožjem za napade iz zraka in jedrsko-kemično-biološkim orožjem. V času usposabljanja bodo tudi obravnavali delovanje službe opazovanja, javljanja,

obveščanja in alarmiranja, radio-biološko-kemično dekontaminacijo, zaklanjanje, reševanje iz ruševin, evakuacijo in vodenje v izrednih razmerah. Predelali pa bodo tudi požarno preventivo, osnove gorenja in taktiko gašenja požarov ter nudenje prve medicinske pomoči.

V času usposabljanja se bodo pripadniki enot civilne zaščite tudi seznanili s praktično uporabo raznih orodij za reševanje in gašenje ter z uporabo zaščitnih sredstev. Na koncu usposabljanja bodo testirani. To je že drugi ciklus usposabljanja enot civilne zaščite v soboških krajevnih skupnostih, medtem ko bo tretji ciklus zajel enote civilne zaščite iz stanovanjskih blokov in sosesk, izvedli pa ga bodo letos jeseni.

F. Maučec

Pripadniki enot civilne zaščite iz soboških krajevnih skupnosti na osnovnem usposabljanju Foto: A. Abraham

DRAŽBA

Pri Temeljnem sodišču v Murski Soboti — Enota Murska Sobota bo dne 27. 3. 1984 ob 8. uri v sobi št. 14 prodaja stare in nove hiše št. 32 v Šulincih s pripadajočim in okoli ležečim zemljiščem parc. št. 911/1, 911/2, 912, 913 in 986 v skupni izmeri 61,16 a. Izključna cena je 715,369,60 din. Na dražbi lahko sodelujejo kupci, ki bodo predhodno plačali varščino v znesku 10 odstotkov od izključne cene. Podrobnejši prodajni pogoji so na oglasni deski sodišča.

emona hoteli
terme čatež

KUPON ŠT. 2
Prosim, da mi pošljete prospekte in podrobnejša navodila na moj naslov:

izrežite in prilenite na dopisnico ter pošljite na naslov: Terme Čatež, 68250 Brežica.

VESTNIK MURSKA SOBOTA

ELKOM TKO PRIMAT
n. sol. o., Maribor
TOZD SKLADIŠČNA OPREMA,
n. sol. o., LENDAVALA,
Kolodvorska 43
Razpisna komisija

OBJAVLJA

prosta dela in naloge s posebnimi pravicami in odgovornostmi (mandat 4 leta)

VODENJE PLANSKO ANALITSKEGA ODELKA

Pogoji:

1. visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
2. najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Rok prijave je 8 dni. Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 30 dni od izbire. Prijave z dokazili o izpolnitelnih pogojih pošljite na naslov: PRIMAT — TOZD SKLADIŠČNA OPREMA, 69220 LENDAVALA, Kolodvorska 43.

ljubljska banka
pomurska banka

Banka vam je pri roki, pa tega morda ne veste!

Marsikdo ne ve, da ima Pomurska banka svojo enoto tudi pri tovarni MURA (50 metrov naprej od glavnega vhoda, ob prodajalni MURA). Enota Pomurske banke posluje vsak dan od 9, do 18. ure in ob sobotah (vključeno z delovnimi sobotami Mure).

Čas je denar! Denar pa lahko dvigujete v banki!

— VAŠKE KNJIŽNICE —

Ste prebrali katero od 30 tisoč knjig?

V teh zimskih dneh je prav gotovo dovolj časa tudi za branje knjig. Zanimalo nas je, kako je z delovanjem vaških knjižnic v soboški občini. Po odgovor smo se napotili k FRANCU KUZMIČU, referentu za matično službo pri Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti.

»V občini Murska Sobota deluje 16 vaških knjižnic, v katerih je okrog 25 tisoč knjig. Najmočnejše knjižnice so v Belčincih, Bogojini, Puconcih in na Cankovi. Vseposods si prizadevamo, da jih vsako leto oskrbimo z novimi knjigami, in sicer jim jih pošljemo letno okrog 100, odvisno pač od velikosti in izposoje v posamezni knjižnici. Več novega knjižnega fonda pošljemo seveda tja, kjer je za knjige večje zanimanje. Kar se tiče knjižničarjev, pa je tako, da povsod delajo volonterji, to so honorarni izposojevalci, ki poslujejo za obiskovalce vsaj 4 ure tedensko. Žal jim lahko ob koncu leta podelimo le simbolično nagrado, kar seveda ni prav in bomo morali vprašanje nagrajevanja teh sodelavcev ustrezneje rešiti.«

— Ste z obiskom bralcev v vaških knjižnicah lahko zadovoljni?

»Glede knjižnic v večjih središčih, zlasti tam, kjer imajo tudi čitalnice, smo z

obiskom lahko zadovoljni, ponekod pa je obisk preskromen. V zadnjem času upada predvsem v dvojezičnih knjižnicah. Morda zato, ker so mladi odšli iz vasi, starejši pa več toliko ne posegajo po knjigah ali pa nimajo časa. Vendar, če se primerjamo z republiškim poprečjem, smo nekje na sredini glede obiska in tudi izposoje. Glede dotoka knjig pa smo celo med prvimi tremi v Sloveniji.«

— Najbrž pa te knjižnice ne zadovoljujejo potrebe celotnega območja v občini?

»To je res, in zato organiziramo še tako imenovano potujočo knjižnico, ki razpolaga z okrog 6 tisoč knjigami, od katerih je blizu tisoč madžarskih. S potujočo knjižnico prihajamo v tiste kraje, kjer ni blizu vaških knjižnic. Ljudje pa bi radi brali. Takšnih naselij je trenutno 9.«

— Kaj pa v združenem delu. Ali vaša dejavnost seže tudi tja?

»Da, tudi v organizacijah združenega dela — trenutno jih je 6 — imamo organizirano potujočo knjižnico. S pomočjo kulturnih animatorjev pa smo ponekod organizirali tudi bralno akcijo.«

JOŽE GRAJ

LENDAVA

Območno srečanje literatov začetnikov

V Lendavi je v nedeljo bilo 12. območno srečanje literatov začetnikov iz pomurske, štajerske in koroške regije. Več kot 20 pesnikov in pisateljev začetnikov je ob prisotnosti strokovne sodelavke Zveze kulturnih organizacij Slovenije Dragice Breskvar in drugih kulturnih delavcev ter pomurskih literatov najprej predstavilo nekaj svojih tekstov. Na srečanju, ki ga je zelo dobro organizirala lendavska Zveza kulturnih organizacij, pa so literati in kulturni delavci spregovorili o literarnem ustvarjanju, možnostih objavljanih in drugih težavah, ki pestijo mlade ustvarjalce. Strokovna žirija pa je na področnem srečanju v Lendavi izbrala Andreja Adama in Borisa Kunterja, oba iz Maribora, za sodelovanje na 12. republiškem srečanju literatov začetnikov, ki bo tudi letos v Gradišču v Slovenskih goricah.

m. sk.

Prof. Ivan Rihtarič Vino v napoleonovih časih

Slovenske gorice so s svojo naravnogeografsko lego najprimernejše območje za pridelovanje grozdja in vina. Anton Krempelj prikazuje v svojem delu med drugim tudi cene vina, žitaric in nekaterih drugih poljščin. Posebno zanimiv je vpogled v vinogradništvo do sredine 19. stoletja na področju Slovenskih goric; vinogradov je bilo veliko tudi na zemljiških posestvih v

Letina	Količina	Cena
1811	štrtinjak ³	500 — 1000 fl.
1812	polovnjak ⁶	20 fl.
1812—1818	štrtinjak	300 — 500 fl.
1819	štrtinjak	200 fl.
1822	štrtinjak	200 in več fl.
1823—1824	polovnjak	20 fl. v srebru
1829	polovnjak ¹	60—70 fl. v srebru
1830	polovnjak	60—100 fl. v srebru
1831	polovnjak	80 fl. v srebru
1834	polovnjak	30—50 fl. v srebru
1835	polovnjak	20—40 fl. v srebru
1836	polovnjak	25—30 fl. v srebru nato 60—80 fl. v srebru
1839	polovnjak	60—80 fl. v srebru
1840	polovnjak	40—50 fl. v srebru
1841	polovnjak	60—100 fl. v srebru
1842	polovnjak	20—30 fl. v srebru za slabše 50—70 fl. v srebru za boljše

KULTURNI NAGRAJENCI IRENA ŠAVEL

Med letošnjimi nagrajenci občinske kulturne skupnosti v Murski Soboti je tudi kustosinja arheologinja Irena Šavel iz Murske Sobotice. Študij je končala na ljubljanski filozofski fakulteti — oddelek za arheologijo, kjer je diplomirala s področja prazgodovine. Od leta 1974 je zaposlena v soboškem Pokrajinskem muzeju kot kustosinja arheologinja, zato si Irena Šavel, ki je za zdaj edini kustov-arheolog v svetu ob Muri, prizadeva odkriti marsikaj neznanega iz naše preteklosti.

„Spodbuda za ukvarjanje s to dejavnostjo je prišla že v času, ko sem obiskovala gimnazijo in se zanimala za staro arhitekturo, predvsem umetnostno zgodovino, iz literature pa sem se seznanila z odkrivanjem starih predmetov. Občudovala sem staro Grčijo, Mikeno, Malo Azijo, Mezopotamijo, Egipt z veličastnimi piramidami. To me je izredno navdušilo, moja velika želja pa je bila, da bi Pomurje ustrezno predstavili v slovenskem in jugoslovanskem merilu, kajti ta pokrajina je v arheološkem pogledu izredno bogata,“ poudarja Irena Šavel, za katero je deset let nazaj uspešno delala na področju arheologije.

„Med najpomembnejše dosežke štejem vsekakor arheološka raziskovanja v Dolnjem Lakošu, kjer bomo letos že četrto leto zapored raziskovali izkopanine. To je ena največjih republiških akcij, o čemer zgovorno pričajo doseženi rezultati. Hkrati je to tudi moje prvo samostojno arheološko odkritje, zato sem toliko bolj ponosna. Z veseljem delam na terenu v Dolnjem Lakošu, celo zimsko sezono pa v muzeju obdelujem to gradivo, ki ga bomo potem predstavili v obliki monografije čeli naši domovini. Na območju Safarskega pa raziskujemo haselbino iz mlajše kamene dobe, ki je prav tako pomembna kot republiška akcija, ker je to ena največjih naselbin tega časa v Sloveniji.“

M. Jerše

vлага, padavine (dež, sneg in toča), količine pridelka, razpoložljive zmogljivosti kleti (sodji), splošen političen položaj v deželi ali državi (npr. napoleonske vojne).

Anton Krempelj poroča za čas do sredine 19. stoletja naslednje: leta 1805 je bilo zelo mrzlo poletje, grozdje se je zmeščalo šele, ko se je od mraza odtalilo, 1814 so le redki vinogradniki imeli trgatve, pa še ti so »to kiselco ne mogli v nikak hasek spraviti«, podobno je bilo 1832, ko je bilo mokro poletje in je padlo še veliko toče. Leta 1835 je zapadel sneg v radgonskih in ljutomerskih goricah in se je vino slabo prodajalo — največ so ga spili vinogradniki kar sami doma.

Dobre letine pa so bile 1811 in 1812, ko je zaradi obilne letine grozdja primanjkovalo vinskih sodov in so vinogradniki dajali za 2 prazna polovnjaka kar 1 polovnjak mošta. Pomanjkanje sodov so pravzaprav povzročili gornjštajerski vinogradniki, ki so bili glavni naročniki in kupci hrastovih sodov na spodnještajerskem. Čeprav je bilo v ljutomerskem sodarskem čehu leta 1805 včlanjenih kar 21 sodarskih mojstrov, leta 1859 pa že 30 mojstrov, 2 pomočnika, 6 učencev in 35 delavskih pomagancev, niso mogli dohajati vseh potreb po vinskih sodih.

Vinogradi so dobro obrodili še v letih 1819, 1822, 1830, 1834 in 1840, ko je bilo močno in sladko vino, 1841 je bilo grozdja manj, a je bilo zato vino boljše kakovosti. Letina 1842 je bila zopet slabša, sicer pa obilna, zato pa kislejše vino zaradi obilnega dežja neposredno pred trgatvijo. Kvaliteto vina je dvignila šele vročina neposredno pred trgatvijo leta 1843.

Vino so prodajali meščani v lastnih gostilnah, na sejnih (ljutomerski vinogradniki so imeli dovoljenih 5 letnih sejmov, potrjenih od cesarja Ferdinanda 13. avgusta 1838) ali pa so vino tvorili na dolge razdalje (od 1320. leta so tako dovoljenje imeli radgonski trgovci z vinom, ki so ga lahko tvorili po Avstriji in Štajerski ter od 1342. leta še po Koroški in Kranjski brez mitnine⁸).

Opombe

1. Anton Krempelj: Dogodivščine štajerske zemlje. Gradec 1845
2. I. C. Hofrichter: Radkersburg. seine Privilegium... Radkersburg 1842, str. 151—163
3. A. Krempelj: n. d. str. 247
4. Fran Kovačič: Ljutomer — zgodovina trga in sreza, Maribor 1926, str. 174
5. in 6. Vlasta Koren: Kmečko vinogradništvo v vzhodnih Slovenskih goricah. Etnografija Pomurja, 1967, str. 75 (polovnjak — 283, 25 litra; štrtinjak — 564, 50)
7. Fran Kovačič: n. d., str. 123
8. Ivan Rihtarič: Radgona — razvoj mestnih pravic od 13. — 15. stoletja, 1971, str. 11, 12

Kulturni koledar

LJUTOMER — V petek 2. marca bo v Domu kulture v Ljutomeru gostovalo amatersko gledališče iz Ptuja s predstavo Pohujšanje v dolini Sentflorjanski

LIPA — Mladinsko kulturno umetniško društvo Lipa se bo v nedeljo, 4. marca 1984 v vaškem domu v Lipi predstavilo z gledališko igro Sobota greha

umetniško društvo INA Nafta LENDAVA — Kulturno umetniško društvo INA Nafta Lendava pripravlja v sredo, 7. marca osrednjo prireditev pred dnevom žena. Kulturni program bo ob 18.00 v dvorani INA Nafta Lendava, gostje pa bodo člani kulturnega društva iz Lovaszija na madžarskem.

LJUTOMER — V počastitev dneva žena pripravila pihalni orkester KUD Ivan Kahuč tradicionalni koncert Šopek želja za dan žena, ki bo 7. marca ob 19.30 v Domu kulture

DOKLEŽOVJE — Kulturno umetniško društvo Dokležovje bo 8. marca 1984 pripravilo v kulturnem domu kulturni program v počastitev Dneva žrta. Pričetek ob 19.00.

LENDAVA, POLANA, ČRENŠOVCI — v četrtek, 8. marca bo v lendavski občini gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane z igro Josefa Capka Kako sta se kužek in muca igrala gledališče. Režija: Karel Makon, predstave bodo ob 11.00 v Črenšovcih, ob 13.00 v Polani in ob 17.00 v Lendavi za izven.

Razstave

RAZSTAVE — V galeriji Ante Trstenjak v Ljutomeru bodo 7. marca ob 19.00 odprli razstavo grafike Ivana kosa, razstava bo odprta do konca meseca.

KNJIŽNE USPEŠNICE v knjigarni Dobra knjiga Murska Sobota: Kljub: BORGIA (Roman rodbine) Pomurska založba MARČO POLO (Državna založba) Prežihov Voranc: SOLZICE (Mladinska knjiga)

Razstava v Lentiju

Pred dnevi so v kulturnem centru Solyom Laszlo v Lentiju odprli razstavo likovnih del, ki so nastala ob lanski 11. mednarodni likovni koloniji v Lendavi. Razstava sodi v sklop vse tesnejšega sodelovanja med mestno občino Lenti in občino Lendava, ki sta podpisali dogovor o sodelovanju na vseh področjih, zlasti pa na kulturnem. Razstavo je odprl Stefan Berke, tajnik občinske izobraževalne skupnosti Lendava udeležili pa so se je poleg številnih ljubiteljev likovne umetnosti tudi nekateri udeleženci lanske likovne kolonije.

Jani D.

Nagrajeni Pomurci

Minuli teden so se v Cankarjevem domu v Ljubljani zbrali kulturni amaterji na letni skupščini Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Po sprejemu smernic za delo te organizacije so po štirih letih ponovno podelili visoka priznanja 35 kulturnim amaterjem in društvom za njihovo prizadevano delo. Tudi štirje kulturniki iz Pomurja so bili deležni tega priznanja: Milica Šadl iz Belčinec in Franjo Štebih iz Ljutomera sta prejela odličje svobode z zlatim listom, Ludvik Orban in Hodoša ter Jože Trenar iz Murske Sobotice pa sta prejela odličje svobode s srebrnim listom.

D. L.

IZSLO PRI POMURSKI ZALOŽBI

Med najpomembnejšimi živčimi madžarskimi pesniki svojsko mesto zavzema SANDOR WEÖRES, pomemben tudi kot prevajalec Otona Župančiča iz izbora iz naše moderne v madžarščino. Na Slovence ga večje njegovi mladostni pesniški začetki, saj je največ razumevanja med profesorji v času svojega šolanja našel zanj naš cankovski rojak Avgust Pavel, sam pesnik, slavist, ravnatelj muzeja in knjižnice ter urednik domoznanske revije. Ko so takrat štirinajstletnemu Sandorju v krajevnem dnevniku objavili prvo pesem, ga je Pavel vzel k sebi in pesnik se spominja, da mu je prepustil svojo najlepšo sobo in pisalno mizo, za katero sta skupaj ogromno brala, govorila... in tako sem pri njem, ko me je zorilo njegovo toplo bistvo, napisal svoje prve pesmi.

željo začel študirati v Pecu pravo, vendar je kmalu preselil na zgodovino in zemljepis, ju tudi opustil in se posvetil čisti filozofiji in estetiki. Študij je končal z doktorsko disertacijo iz estetike Rojstvo pesmi (1939) ves čas pa tudi pesnil, zato je bilo njegovo znanstveno delo brez običajnih navedkov in učenih pripomb pod črto — zajeto iz lastnega doživljanja poezije in ustvarjanja. Med pesniškimi zbirkami, ki jih je iz-

dal, je prva Mraz, za drugo Kamen in človek — je dobil ugledno Baumgartenovo nagrado za pesništvo in si z njo ogledal Daljni vzhod. Tja pa tudi drugod v tujino je še veliko krat potoval, rad pa se je vračal tudi v rodni kraj, za stalno bivališče pa je izbral Budimpešto, kjer je kmalu po vojski postal svobodni umetnik, ukvarjal pa se tudi s časnikarstvom, knjižničarstvom in dramatiko. Izdal je več kot dvajset pesniških zbirk, napisal vrsto knjig za otroke in nekaj dram.

Poezija Sandorja Weöresa je vsebinsko in oblikovno tako bogata, obsežna in raznovrstna, da jo more pričujoči izbor iz nje le približno predstaviti. Čeprav zbirka BOBEN IN PLES v prerezu opozarja na vse glavne značilnosti njegovega dela. Pesmi sta izbrala, uredila in prevedla Jože Hradil in Kajetan Kovič, iz lične knjige pesmi in spretno besedo Vilka Novaka pa bo bralce razbral pesnika čutnosti in askeze, zaslužil pa tudi velikega mojstra oblike in jezika, kateremu po množini in nenavadnosti motivov ni podobnega v madžarskem slovsu, bb

Poleg šopka je DOBRA KNJIGA najlepše darilo ob dnevu žena

Pomurska založba Murska Sobota vam priporoča nakup romana v dveh knjigah PESEM PTIC TRNOVK.

To je roman o ljubezni med Meggie Clearyjevo in mladim, zelo lepim župnikom Ralphom, ljubezni, ki jo premaga Ralphova častihlepnost, da se žalostno zaključi. Po romanu so naredili film in TV nadaljevanko, ki sta navdušila milijone gledalcev po vsem svetu.

BRALKAM ISKRENE ČESTITKE OB NJIHOVEM PRAZNIKU!

Pomurska založba Murska Sobota

PROBLEMOV PA SE NI KONEC

DOMAČA
PAMET —
KJE SI?MOGOČNA
MIKRO-MAKRO

»Vsekakor je potrebno pozdraviti pripravo razstave »Mikro je makro«, ki jo organizira društvo sociologov in politologov Pomurja z željo, naj se čim večji krog občanov seznaži za razvojem računalništva in njegovim pomenom za družbenoekonomski razvoj. Tudi vsebinska zasnova razstave je zanimiva za strokovnjake in za ljudi, ki se prvič srečujejo s predstavitvijo računalništva. Razstava je pomembna zaradi tega, ker je v prostorih, kjer si jo lahko neposredno ogleda šolska mladina. S tem se seznanja s pomenom uveljavljanja računalništva, hkrati pa bo spoznala delovanje hišnih računalnikov, za katere je pri nas, predvsem med mladimi, v zadnjem času veliko zanimanja.« Tako meni predsednik občinskega izvršnega sveta Murska Sobota Pavel Pongrac. Sicer pa smo lahko minuli petek na mikroračunalniškem sejmu v prostorih srednješolskega centra tehnično-pedagoške usmeritve videli mnogakaj.

MLADIH SE JE TRLO

Magister Milorad Vidović vedoželjno mladim o računalniških sistemih takole komentira: »Dosedanje izkušnje pri poučevanju tega predmetnega področja so pokazale, da so kljub pomoči nekaterih delovnih organizacij — recimo Mure — otežkočena izvajanja učnega načrta. V centru bi morali imeti

temi bistveno cenejši, ker so jih proizvajali v izredno velikih serijah. V Jugoslaviji za zdaj niti ni pravega tržišča, pa tudi sami nismo tehnološko usposobljeni za zelo velike serije. Sami smo doslej proizvajali od 20 do 30 sistemov, kar še zdaleč ni dovolj; so le razvojne serije. Pri novem sistemu PARTNER, pa smo začeli s količino tisoč. Lani smo jih

MANJ DELA V MONTAŽI

Kot že rečeno, pa sanacija še ni dala in ne kaže rezultatov, ki bi dolgoročno prispevali k izhodu iz nastalih težav. Kljub temu, da je Blisk v letu 1983 dosegal še dokaj dobre poslovne rezultate, kar je še posledica ustrezne zasedenosti proizvodnih zmogljivosti pa tudi monterskega kadra, se že v prvih mesecih letos na tem področju srečujejo s precejšnjimi težavami. Na področju montažne dejavnosti imajo trenutno zagotovljenega le okrog 35 odstotkov planiranega dela, pa tudi napovedi za naprej niso ravno spodbudne. Če je v tem času še dokaj zadovoljivo zaseden del strojne montaže, pa je takorekoč povsem brez dela elektromontaža, delavci pa so na prisilnih dopustih. Problem pa se bo še bolj zaostрил sredi leta, ko se bodo začeli monterji vračati iz Irana. Trenutno pomanjkanje del so namreč v Blisku uspešno

Zdaj, po slabem letu, že lahko ugotavljamo, da je sanacija dala določene pozitivne rezultate, predvsem kar zadeva nekajkratne kratkoročne naloge, niso pa dosegli bistvenih premikov na področju dolgoročne sanacije. Tako se je v času, ko je bil uveden ukrep družbenega varstva, poostrišla delovna disciplina, izboljšal se je odnos do dela, povečali so norme, v režiji je bil opravljen večji obseg dela, vse to pa se je odražalo tudi na finančnem rezultatu in bo Blisk poslovno leto 1983 zaključil brez izgube.

premoščali z zaposlovanjem v tujini, kjer je bilo permanentno na delu od 45 do 50 delavcev Bliska. Poleg pomanjkanja del v domovini pa predstavlja velik problem za Blisk tudi struktura pridobljenih del. Pri njih odpade na stroške materiala kar 80-odstotni delež in le 20 odstotkov predstavlja dela, poleg tega pa pogodbeni partnerji zahtevajo še popuste, kar pomeni, da prodajajo kalkulativno uro tudi pod lastno ceno.

TEŽAVE TUDI V PROIZVODNJI

Pomanjkanja dela v montaži in s tem izpada dohodka pa ne bodo mogli nadomestiti tudi v proizvodnji, tako da skorajda ni moč pričakovati, da bi temeljna organizacija združenega dela v letu 1984 poslovala uspešno. Poleg pomanjkanja reproductivnega tečaja se povečujejo visoke cene letega, prepočasni pa poteka tudi uveljavljanje nekaterih novih progra-

mov. To sicer ne pomeni, da gre pri tem za pomanjkanje novih programov oziroma idej, pač pa je vzroke za to potrebno iskati v slabih tehnični opremljenosti proizvodnje in pomanjkanju kvalitetnih strokovnih kadrov. Teh je v Blisku vedno manj, saj zaradi omenjenih težav odhajajo iz te temeljne organizacije. Ker ni denarja za investicije, tudi ni možnosti za dolgoročno prestrukturiranje proizvodnje.

Ker se težave iz dneva v dan zaostrojujejo, z njihovim razreševanjem nikakor ne kaže odlašati in je potrebno sprejeti nekatere radikalne ukrepe. Nadaljevati je potrebno z zmanjševanjem montažerskega kadra za 25 monterjev letno, v okviru regije pa se dogovoriti, da se mladi ne bi usmerjali v poklice, ki so že zdaj sufcitarni in pri iskanju zaposlitev pritiskajo na Blisk. Prav tako je treba nadaljevati z aktivnostmi za pridobivanje izvajalskih del v Pomurju pa tudi v okviru sistema IMP. Ker ob sedanjih organizacijskih obliki Blisk nima perspektive v okviru SOZD IMP, naj bi našli najustreznejšo rešitev v povezovanju s Panonijo.

TUDI V PANONIJI NISO BREZ TEŽAV

Nekatere oblike sodelovanja med Panonijo in Bliskom so obstajale že doslej, vendar so po neuspeli referendumu o združitvi v lanskem oktobru nekoliko popustile. Kot je znano, so se zaposleni v Panoniji na referendumu izrekli za združitve, medtem ko so bili v Blisku proti. Vzroke za to, da je to sodelovanje nekoliko popustilo, so ni iskati le v neuspe-

lem referendumu, pač pa tudi v pogojih gospodarjenja, ki so se v zadnjem času bistveno spremenili. Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja se tudi v Panoniji vse bolj srečujejo s težavami, zato se zastavlja vprašanje, kaj v primeru, da pride do integracije in ustanovitve nove temeljne organizacije v Panoniji, ki posluje zdaj kot enotna delovna organizacija. V Panoniji pravijo, da če bi hoteli sanirati položaj po združitvi, bi za prestrukturiranje proizvodnje potrebovali 390 milijonov dinarjev. Ob tem se zastavlja vprašanje, kje vzeti ta sredstva, saj jih v okviru IMP ni, pa tudi bančna sredstva so omejena. Sredstev pa nima tudi Panonija, saj je ta delovna organizacija samo lani bila na račun obresti ob 98 milijonov dinarjev, zato novih dodatnih obveznosti ne more prevzemati. K vsemu temu pa je potrebno še dodati, da v Panoniji celo sami opuščajo nekatere programe, ki so jih nameravali prenesti v Blisk.

Položaj je torej precej zapleten in težko bo najti najustreznejše rešitve. Vendar z njihovim iskanjem ne kaže odlašati, saj lahko problemi dosežejo takšne dimenzije, da bo ogrožena celo socialna varnost zaposlenih. V soseskem izvršnem svetu vztrajajo, da je treba nadaljevati z aktivnostmi za ponovno izvedbo referenduma o združitvi, do srede marca pa dopolniti tudi elaborat o združitvi. Istočasno pa izvršni svet predlaga tudi zboru združenega dela, da v Blisku ukine ukrep družbenega varstva.

Ludvik Kovač

KOZERIJA, KOZERIJA (NA KVADRAT)

S takimi naslovi ali podnaslovi ste lahko zadnjih nekaj mesecev brali v Vestniku prispevke o hotelu Jeruzalem iz Ljutomerja. Bralec naj bi v teh vrsticah spremljal prijetno kramljanje oziroma prepoznal duhovit članek dopisnika.

Vendar so bili prispevki vse prej kot to.

Dovolite, da vas bežno spomnim na vsebino. Pod KOZERIJA ali „Nekateri ne moremo razumeti!“ je dopisnik Dušan Loparnik dne 8. 12. 1983 v zboru razmišljal „o družabnem dogodku, ki nima para — o večeru srbske kuhinje v Ljutomerskem hotelu Jeruzalem“. Tu mu je prijeten večer skalila rezervacija, ki jo on imenuje vstopnina in na sploh so mu bile cene previsoke. Po njegovem mnenju je „Jeruzalem“, ki je pobraten s Sumadijo, prevrnil vse stroške na žepe gostov. Očitno je dopisnik pozabil, da je hotel Jeruzalem ustanova, ki s takimi in podobnimi prireditvami ustvarja dohodek od katerega mora „živeti“.

Vsaka taka prireditev mnogo stane, pa če tudi gre za pobratenje. Na račun tega ne more imeti materialne koristi nihče, tudi sam „Jeruzalem“ ne. Ta je pobraten Sumadiji poravnal vse stroške, ki so jih imeli s prihodom in bivanjem v Ljutomeru. Prav tako storijo oni, ko smo mi njihovi gostje. Ta izmenjava sloni na poštenih temeljih in čistih računih. Zato se mi zdi primitivno gledanje, da želimo gojenje bratstva valiti na žepe potrošnika. Še bolj omalovažujoče pa se mi zdi obravnavati pobratenje pod naslovom KOZERIJA.

Demagogijo o plitvih žepih pustimo, kajti naše dejavnosti ustvarjajo sredstva, katera zagotavljajo naš obstoj, del njih pa odvajamo za obstoj še koga ali česa drugega.

Kdor je želel poskusiti srbske specialitete, je to lahko opravil tudi brez rezervacije. Kuhinja je tovrstne dobrote pripravljala tri dni že od 12. ure naprej. Rezervacija pa smo zahtevali samo za restavracijo, in to šele od 19. ure dalje.

Tudi znesek 2000 din za dve osebi se mi zdi svojevrstna „norma“. Lahko bi bilo tudi 3000 din, ali pa samo 1000 din. Za najdražjo „dimljenjo veščico sa prilogom“, je bilo treba odšteti 280 din, za liter vina in radensko pa 250 din. Če računamo dve večerji in dva litra (kar se mi zdi za normalnega gosta dovolj), je to 1060 din. Gost je ta večer lahko izbral med 23 sumadijskimi specialitetami od 80 do 280 din. Tako je lahko svojo izbrano jed dobil že za mali denar, drugi, z drugačnim okusom — pa zato morda nič boljšim — pa je moral odšteti nekoliko več. Zato mislim, da je pisanje o „rahlo pretiranih cenah“ zlonamerno in usmerjeno zoper ugled hiše. Tovarišu Loparniku bi rad povedal, da je pobratenje, še posebno v

Sumadiji, velika stvar. To ni samo spomin na čase, ko je tekla kri. Tu je velika želja, mnogo volje in predvsem poguma negovati in razvijati te tradicije, ki ne smejo nikoli zbledeti.

Prav to nas je vodilo, ko smo podpisali listino o pobratenju, ko smo drug drugemu obljubili pomagati, izmenjati izkušnje, spoznavati

Obisk takih predstav je stvar posameznika, njegovih finančnih možnosti, predsodkov in okusa.

Da je bil tokrat vzrok za pisanje ene, povod pa čisto tretje narave dokazuje tudi dejstvo, da lahko v isti številki časnika, pod „taktivko“ istega avtorja preberemo o isti prireditvi čisto „normalen“ članek.

Kultura je pač tako širok pojem,

BRALCI pišejo

kulturo in običaje kraja in ljudi in, ne nazadnje, tudi prodajati njihove specialitete. Še več. Sklenili smo celo sovlagati in graditi takrat in tam, kjer bomo oboji videli gospodarski interes.

Tovariš dopisnik je med dolgoletnim šolanjem moral spoznati vse te vrednote in jih ne bi smeli obravnavati pod tako neslavnim naslovom kot je KOZERIJA (ker praviloma beremo namesto E, kar I.A.).

V KOZERIJI (NA KVADRAT), ali „Prispevek kulturi“ pa si je isti dopisnik dovolil ocenjevati posluš določenih oseb za kulturo. Za kriterij mu je rabilo dejstvo, da mu v hotelu Jeruzalem niso dali na razpolago okenskih stekel ali morda celo lesenih notranjih oblog, kamor bi prilepili plakate ob praznovanju kulturnega tedna. Poleg tega pa je resnico nekoliko po svoje prikrojil.

Ne glede na to vas vprašam — ali je hotel res najprimernejše mesto za plakatiranje, pa čeprav se tu, morda, obrne res največ ljudi? Presodite!

V Ljutomeru imamo odlok o plakatiranju na območju občine. Mesto pa včasih cvete na vseh koncih in krajih s takšnimi in drugačnimi plakati, ki ne dajejo kraju tepega videza. Ali ni tudi to del kulture, ki bi jo morali negovati skozi vse leto in na vsakem koraku.

Najlepše je res nalepiti plakat na steklo nekemu, ki bo potem poskrbel za to, da ga bo pravočasno odstranil in počistil za njim vsako sled, ki je sicer mestu v sramoto in v breme tistemu, ki je to doživel opraviti.

Z željo, da ustvarimo čim več dohodka, se poslužujemo v hotelu 6. člena odloka o plakatiranju, ki dovoljuje objavo lastnih poslovnih plakatov, oglasov in reklam v izložbah.

Zato si ne štejemo za greh, če smo imeli prve dni po kulturnem prazniku „Golo gala prireditve“ in zanjo tudi primerno reklamo. Za prireditve smo prispevali le prostore, vse ostale stroške so krišili prireditelji sami.

Da je en plakat (prilepljen ali ne-prilepljen) ne more razvednotiti. Gostinski delavec mora dinar, ki pripada njemu, in prav tako dinar, ki ga prispeva kulturi in še čemu, ustvariti s svojimi rokami in z večnim nasmeškom „nepoklicnega igralca“ (amaterja — če hočete), saj ga gost iz dneva v dan, iz večera v večer terja od njega, na koncu pa lahko ves trudi (če ni ravno po okusu „zahtevnega“ gosta) jalovo izpade.

Ne morem tudi mimo nepodpisane članka z dne 4. 11. 1983 v rubriki OD TEDNA — DO TED-

Razpisne komisije delovnih skupnosti Uprave za družbene prihodke in sekretariata za občno upravo

razpisujejo

prosta dela in naloge

1. Vodjo službe inšpekcijskega nadzora družbenih prihodkov pri Upravi za družbene prihodke.

Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne ali ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

2. Pripravnika z visoko izobrazbo — ekonomske smeri pri sekretariatu za občno upravo.

Pogoj uspešno opravljen test za delo na AOP.

Delovno razmerje se sklne za določen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po objavi razpisa pristojnim komisijam delovnih skupnosti Uprave za družbene prihodke in sekretariata za občno upravo občine M. Sobota.

K lastnoročno napisani prijavi je priložiti dokazilo o izpolnjevanju pogojev, ki so navedeni v razpisu in življenjepis. Prijave se kolkujejo z din 8,-.

Kandidati bodo o izidu izbire pismeno obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za prijavo.

— Pred PARTNERJEM, novim mikroračunalniškim izdelkom Iskra Delte, povezanim z Murinim velikim računalnikom 4341, so se obiskovalci, posebej še mladi, dobesedno trli.

več materialnih možnosti za izvedbo učnega načrta. Učenci imajo radi to predmetno področje, včasih celo zaradi prevelike vneme pri pouku računalništva zanemarjajo učenje pri drugih predmetih. Učni uspeh pri tem predmetu je nadpovprečen.

Pomenkovali smo se z nekaj mlajšimi nadbudneži, ki so radovedno ogledovali Murine računalnike. spraevali vse mogoče in nemogoče in mnoge med njimi je zamikalo, da bi tudi sami praktično preskusili, kako delujejo eni zadnjih dosežkov tehnološke proizvodnje. Žal to ni bilo mogoče in morali so se zadovoljiti z demonstracijami samih Murinih strokovnjakov, ki so bili voljni, da pokažejo pomen, uporabnost in koristnost razstavljenih priprav.

POGOVOR S STROKOVNJKOM ISKRA DELTE

Vodja mikroračunalniškega programa v Iskra Delti Milan Mekinda je v pogovoru med drugim povedal: »Naše gospodarstvo težko odvaja velika investicijska sredstva za velike računalnike. Gotovo se bo lažje odločati za cenejše mikroračunalnike. To ugotovitev smo vključili v naš razvojni program. Oū tem ocenjujemo, da mikroračunalniško tehnologijo s svojim znanjem lahko obvladamo. To pomeni, da mikroračunalniške sisteme sami razvijemo in z našo tehnologijo tudi proizvajamo.«

Kar zadeva mikroračunalniške sejme, kakršni je recimo danes ta, sodimo, je to potreba, da se začnemo v našem prostoru intenzivneje ukvarjati s tovrstno tehnologijo. Radi sodelujemo na takih sejmih, kajti bodočnost je v mikroračunalništvu, in prvi naši proizvodi se že pojavljajo na tržišču. Tu razstavljamo dva proizvoda iz programa in računamo, da jih bo čedalje več.«

Kako pa je s konkurenco, nas je zanimalo. »V tujini so ti sis-

500 v resnici proizvedli, kar ni več tako malo. Mislim, da smo ta čas pri nas v Jugoslaviji edini proizvajalci, ki na osnovi lastnega znanja in lastne tehnologije proizvajamo mikroračunalniške sisteme v takih količinah.«

Glede blokade uvoza mikroračunalnikov in mikroračunalniške opreme je Mekinda naglasil, da se v Iskra Delti niso odločili, da bi proizvajali cene osebnne računalnike, marveč sisteme, ki se po svojih sposobnostih približujejo velikim sistemom. »Z moderno tehnologijo se da v namizni izvedbi narediti z mikroračunalnikom sistem, ki je po sposobnostih enak sistemu, ki je bil recimo pred leti še v večjih kabinetih. Nismo proti temu, da se odpre uvoz teh cenenih mikroračunalniških sistemov. Zakaj? Preprosto zato, ker moramo dvigniti informacijsko in z njo računalniško kulturo, te pa bo mogoče samo tako, da bodo cenenim mikroračunalniki prišli v roke naši mladini, v šole. Če se v Jugoslaviji ne bo našel kak proizvodjalec tovrstnih naprav, bo treba na nek način organizirano izpeljati uvoz,« se je zavzel naš sogovornik.

OKROGLA MIZA

Takorekoč hkrati z demonstracijo sta organizatorja — pomursko društvo sociologov in politologov ter srednješolski center tehnično-pedagoške usmeritve — pripravila še okroglo mizo oz. razpravo na temo: struktura proizvodnje pomurske regije kot zadosten pogoj za uveljavljanje nekaterih značilnosti računalniške proizvodnje. V tem okviru je bila še posebej zanimiva problematika razvoja računalniške tehnologije na področju kmetijstva v regiji in razčlenba uveljavitve računalniške tehnologije na regionalni ravni. Gre za dolgoročno in strateško gledano sila pomembna vprašanja, h katerim se bomo še vračali.

Branko ŽUNEC

V PREMISLEK

NAMESTO HLEVA

Hranilno-kreditne službe naših zadrug »obračajo« ogromne vsote denarja; tistega, ki se zbira na hranilnih knjižicah kmetov, ko prodajo posamezne pridelke oziroma živino; v hranilno-kreditnih službah hranijo denar delavci zadrug; ne nazadnje: mnoge HKS najemajo tudi bančna sredstva. Skratka: denarja (je bilo) več kot dovolj.

Seveda pa bi bil denar »mrtev«, če bi ležal v blagajni. Hranilno-kreditne službe ga zato posojajo. Najlažje so prišli do kredita številni podjetni kmetje in tisti, ki so se za kmete izdajali, dejansko pa jim delo na polju, pri živini ... ni dišalo. Vsaj v hranilno-kreditnih službah niso (?) vedeli, da je tako.

Torej so kredite iz tako imenovanega »zelenega plana« pod zelo ugodnimi pogoji (čas vračanja in nizke obresti) dobili tudi taki, ki so sicer iz-

javljali, da bodo zgradili hlev in s tem povečali tržno prirerjo govedu, svinj, pridelovali več poljščin ... dejansko pa so kmalu pokazali svoj pravi namen, torej so pretežno del denarja porabili za gradnjo hiše, garaže ... nemalokrat pa so ob sodelovanju kakega »Dobrega« blagajnika dobili celo denar »na roko« in ga namenili za avto.

Hranilno-kreditne službe so z odobravanjem številnih posojil tudi veliko doprinesle k »traktorizaciji«. Na našem sicer še vedno pretežno kmetijskem območju je traktorjev več kot preveč, pa tudi zdaj nič ne kaže, da se bo »traktomanija« zmanjšala. Za sedanje stanje so morda manj krivi v zadrugah; v zadnjem obdobju so svoje »doprinesli« boni in drago pogonsko gorivo, ker pač nekdo, ki ima traktor in bi lahko opravil kako uslugo sosedu, ki traktorja nima, nerad gre na polje.

ker »zastonj ni dolžan delati, če pa izračuna dejanske stroške, potem jih naročnik ne bo mogel plačati.« Slednjemu torej ne ostane drugega, kot da si tudi on kupi traktor.

Na pomurskem območju (le-to pa v Sloveniji ni izjema) je torej šlo veliko denarja iz »zelenega plana« za nesmotrn nakup, veliko kreditov je bilo potrošenih nenamensko, so pa tudi številni primeri, ko je posojilomalec sicer zgradil kmetijski objekt, kupil kmetijske stroje ... vendar je po zneje hlev preuredil v kaj drugega. Dva primera: v soboški občini je v enem izmed velikih hlevov skladišče, v lendavski bo v hlevu bife ...

Glede na to, da je lahko nekdo dobil kredit pod zelo ugodnimi pogoji (čas vračanja in nizke obresti), upravičeno zahtevamo, da so taka sredstva uporabljena namensko in torej naj prispevajo k večji

kmetijski prirerji. V hranilno-kreditnih službah zadrug, še prej pa v kreditnih odborih temeljnih združnih organizacij, kjer so pravzaprav dali posamezniku »priporočilo«, bodo morali pregledati, kam je šel denar, kako je bil uporabljen in ali nalozba (če je do nje sploh prišlo) daje ustrezne rezultate. V primerih, kadar pa so bila sredstva porabljena nenamensko, oziroma je posojilomalec opustil kmetijsko proizvodnjo ... bo treba zahtevati vrnitev posojila pred določenim rokom oziroma spremeniti obrestno mero.

Ponckod v notranjosti Slovenije, kjer je sicer bilo manj kreditov, so se že lotili te naloge.

Zadevo s krediti, izdanimi za kmetijstvo, je treba urediti tudi zato, ker poslej ni več na voljo toliko denarja kot prej, povpraševanje pa se še ni zmanjšalo. Kot prosilci se pojavljajo taki, ki dejansko hočejo razširiti kmetijsko proizvodnjo.

V kateri hranilno-kreditni službi oziroma TZO bodo prvi pretresli (ne)namensko porabo kreditov? Izjava enega od grešnikov, češ zakaj bi redil bike in smrdel, ko pa lahko dobro živi od najemnine za hlev, kar vpije po družbenem ukrepanju v tem in drugih podobnih primerih.

Š. SOBOČAN

Več sredstev za pospeševanje proizvodnje

Po zakonu o zagotavljanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane so za to namenjena posebna sredstva, ki se zbirajo iz naslova republiškega davka od osebnega dohodka, za intervencije v kmetijstvo pa se stekajo tudi sredstva iz posebnega občinskega davka, ki je znašal lani v soboški občini 0,5 odstotka od osebnega dohodka.

Iz obeh naslovov se je v letu 1983 v soboški občini v skladu za pospeševanje proizvodnje hrane zbralo nekaj več kot 31 milijonov dinarjev, ki so jih namenili za financiranje takoimenovanega A in B programa. Za financiranje A programa se zagotavljajo republiška sredstva, namenjena pa so za pospeševanje družbeno organizirane poljedelske proizvodnje, za pospeševanje živinoreje in delovanje kmetijske pospeševalne službe.

Največji del teh sredstev so v lanskem letu v soboški občini namenili pospeševanju živinorejske proizvodnje, in to več kot 14 milijonov dinarjev, medtem ko je pospeševalna služba za delovanje prejela 1,2 milijona dinarjev, z nekaj več kot 5,6 milijona dinarjev pa so financirali pospeševanje poljedelske proizvodnje. Tako so bili tržni pridelavci iz tega naslova deležni regresa za semensko pšenico v višini 8,00 dinarjev pri kilogramu (6,00 dinarjev republiški sklad in 2,00 dinarja žitne organizacije), k temu regresu pa so v občini primaknili še dodatna sredstva. Na podoben način so stimulirali tudi proizvodnjo koruze, kjer so poleg regresa v višini 32,00 dinarjev pri kilogramu semenske koruze regresirali tudi setev s pnevmatskimi sejalniki na 1.640 hektarjih.

Kot že rečeno, pa so največ sredstev namenili za pospeševanje živinorejske proizvodnje, kjer so s premikanjem sodbujali povečevanje staleža osnovne črede krav, večjo proizvodnjo mleka, kakor tudi premiranje pitnega goveda.

Ker so v republiki uspeli s predlogom, da je za manj razvi-

te občine delež, ki ga morajo same zagotavljati za sofinanciranje A programa, nūžji, je več sredstev ostalo za financiranje B programa, za kar so lani namenili nekaj več kot 5 milijonov 800 tisoč dinarjev. Tudi v tem programu so največ pozornosti namenili pospeševanju proizvodnje, od poljedelske do živinorejske, ob tem pa dajali prednost predvsem intenzifikaciji. Tako je bilo v intenzifikaciji zajetih okrog 3.500 hektarjev pšenice, poleg sladkorne pese in soje, pa so posebno pozornost namenili za strnišnim dosevkom, uvajanju proizvodnje vrtnin in semenskega krompirja ter boljši izkoriščenosti travništva in pašništva.

Zaradi povečanega davka od 0,5 na 0,8 odstotka od osebnega dohodka se bo letos v skladu zbralo čez 67 in pol milijona dinarjev, to pa so že sredstva, ki jih bo potrebno usmeriti tako, da bodo dala najboljše učinke.

Tudi letos jih bodo pretežni del namenili za povečanje družbeno organizirane tržne proizvodnje, kot tudi za sofinanciranje povečanega števila strokovnih delavcev-pospeševalcev, ki naj bi bili nosilci intenzifikacije kmetijske proizvodnje. Med novostmi, ki jih vsebuje A program, uvajajo letos prvič premiranje vzreje klavnih prvesnic, v B programu pa uvajajo pašno-košni sistem, ki naj bi zajel 24 kmetij v manj razvitih krajevnih skupnostih na Goričkem. Po daljšem času pa naj bi letos v občini ponovno pripravili tudi razstavo živine in prikaz pospeševalnega dela, ta razstava, ki jo bodo pravo tako sofinancirali iz teh sredstev pa bo na območju TZO Cankova.

Poleg A in B programa, kjer ostajajo naloge več ali manj enake lanskim, pa letos uvajajo še C program, ki vsebuje naloge in ukrepe za zagotavljanje materialnih rezerv v občini, sredstva za to pa se zagotavljajo iz povečanega prispevne stanje.

L. Kovač

VREME IN KMETIJSTVO V PRETEKLEM LETU

Vremenske razmere v zadnjih letih nas večkrat presenečajo, saj močno odstopajo od dolgoletnih povprečij. Posebno nenormalne razmere so bile v letu 1983, čeprav so tudi že v letu 1982 odstopale od dolgoletnih povprečij.

Za kmetijstvo je bilo leto 1982 izredno toplo in sončno, ko so rastline stradale zaradi pomanjkanja vlage skoraj od spomladi do jeseni. Zaradi tega so bili pridelki pomembnejših poljščin nižji kot v zadnjih letih, posebno v primerjavi s toplim letom 1982, ko smo v Pomurju med 20. julijem in 21. avgustom dobili 150 mm dežja in je recimo koruza dosegla visoke pridelke (glej primerjavo na grafikonu). Nevedneži so sicer pristavili svoj »zakaj pa ne namakajo«, pri tem pa ne razlikujejo namakanja 20 kv. m vrta v primerjavi z nekaj tisoč hektarji njiv.

Največja nesreča je bila še v tem, da smo najmanj padavin dobili prav v izrazitih kmetijskih območjih (M. Sobota, 625 mm v primerjavi 1971-80 804 mm). V tem stoletju je bilo namreč samo še 11-krat bolj suho oziroma 19-krat v 130 letih.

Po temperaturah vidimo, da so odstopanja od normalnih že v mesecu februarju (-2,2), v juliju se pa ta povzpe nad normalo in močno pade ponovno v mesecu novembru (v M. Soboti 4 stopinje prehladen). Neobičajna so tudi nihanja znotraj posameznih mesecev, tako je bila prva polovica decembra močno hladna, druga pa dokaj topla. Srednja letna temperatura je bila višja za 0,3 stop. C od povprečja 1971-80.

Po dolžini sončnega obsevanja je bilo leto 1983 tudi rekordno, saj so v Ljubljani po letu 1947 namenili največ sončnih ur. Če k toplemu vremenu dodamo še pogost veter, je rezultat znan: izredno izsuševanje tal.

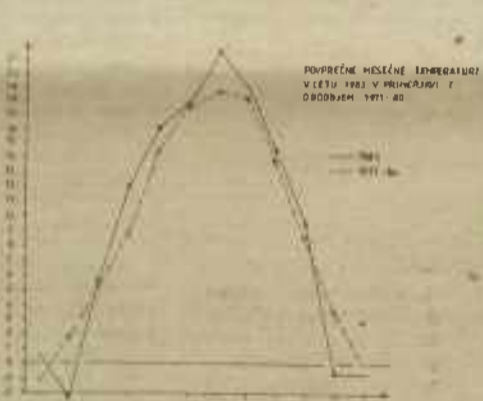
Pravzaprav so se težave začele že zgodaj spomladi. Po trajnejših spomladanskih padavinah so se priprave na spomladansko setev nekoliko zavlekle, toda v suhem aprilu je setev normalno stekla. Tako je bila sladkorna pesa posejana v dobrih 10 dneh. Z ozirom na zelo malo dežja v aprilu (13 mm, kar je v Pomurju slaba četrtnina) pa so se začele težave. Posejane rastline so slabo kalile, nekatere so ob vznilu propadale, posebej ko se je na koncu aprila povzpela temperatura za približno 6 stopinj nad normalo (Pomurje 17 stop. C namesto 11 stop. C). Tla so bila v globino izsušena. Rezultat tega je bilo presejevanje in preoravanje sladkorne pese.

Kot posledica pomanjkanja vlage je nato nastopilo zmanjšano delovanje herbicidov, gnojil in ostalih zaščitnih sredstev. Razmere so se začele popravljati ob majskem deževju. Sredina maja je bila najprej zelo topla, in je omogočila pravočasno spr-

viho sena tistim, ki so sposobni rane košnje. Zamudnikom je vreme zopet prekinilo delo. Takšne tople razmere (in mila zima) so tudi pogojevale večji razvoj škodljivcev (sovke).

Visoke temperature v mesecu juniju so prizadele žito, predvsem pšenico, ki je skrajševala rast in s tem prisilno dozorevala. V drugi polovici junija se je nekoliko ohladilo in skoraj s primernimi padavinami (100 mm) so se razmere omilile.

Močna vročina in suša sta se nadaljevali v mesecu juliju. Sonce je v nekaterih krajih sijalo 60 odstotkov več kot normalno. Bili so zabeleženi rekordi zaradi števila vročih dni in najvišjih temperatur.

Minimalne padavine so se izgubile na račun izhlapevanja iz tal in rastlin (evapotranspiracija).

Prekmurje je imelo v juliju petino povprečnih padavin. Tako so bile najbolj prizadete poljščine na plitvih in peščenih tleh. Največji izpad je bil pri koruzi, ki je prekinila rast, sladkorna pesa pa je celo izgubila listje. Zaostala sta tudi setev in vznik strniščnih dosevkov. Pšenica je v glavnem prebrodila sušo, prizadeta je bila v večji meri na plitvih in prodnatih tleh. Zaradi hladnega in deževnega vremena ob zorenju pšenice je bila kvaliteta zrnja nekoliko višja.

Vroč poletje se je končalo z nevihtami ob koncu julija, ki so bile v določenih predelih vzhodne Slovenije povezane s točo.

Jesen je bila sončna in suha. Padavine so bile v jesenskih mesecih polovične od povprečnih. Dozorevanje poljščin in ostalih kmetijskih kultur je bilo pospešeno. Koruza je pravočasno dozorela, kar je omogočilo pravočasno setev pšenice. Doseženi so visoki odstotki sladkorja pri sladkorni pesi in vinski trti, s tem v zvezi pa seveda primerna kvaliteta.

Jesenska setev je bila otežkočena zaradi izsušenih tal. Tako so setve v začetku oktobra še vzklike, saj so bila tla namočena v sredini oktobra. Slab vznik pa je bil konec oktobra, ko je ponovno nastopilo suho obdobje, oziroma je nastopil zgodnji mraz, ki je prekinil rast. Po 23. oktobru smo imeli že pogoste slane, v M. Soboti do -8 stop. C. Hladno vreme z nizkimi temperaturami se je nadaljevalo v mesec november, ko je bilo povprečje v M. Soboti od 4 do 5 stopinj hladnejše kot normalno. Stoletni podatki kažejo, da v novembru še ni bilo tako nizkih temperatur. Na srečo nizke temperature in zmrazil niso prizadeli ozimim, ker so bile v glavnem toliko razvite, da so bile odporne pred mrazom oziroma že prevladujejo v sortnem izboru sorte, ki so odporne pred temperaturnimi stresi ali krajšimi golomrazicami.

Sneg v decembru in poznejše otoplitve so omogočili nadaljnji razvoj pšenice, ki je zaostala konec oktobra.

Obilno deževje konec decembra je rešilo problem nizkih podtalnic in vodno-energetskih objektov.

Po agrometeoroloških podatkih: Geza DŽUBAN, kmet. ing.

TURNIŠČE: cene pujskov

Tokrat (23. febr.) pa je bilo kupcev nekoliko več kot običajno v zadnjih nekaj tednih. Tako so se nekateri vračali domov brez prašičkov. Skor je bila tudi pošudba dokaj skromna, in sicer so rejel pripeljali samo 13 pujskov. Cene so se gibale od 6.000,00 do 8.000,00 dinarjev za pr.

IZKUŠNJE KMETOVALCEV

MILIČNIK ZA PLUGOM

Že dalj časa vem, da je 38-letni Matija Mertik iz Biserjan pri Vidnu ob Ščavnici dober kmet, nisem pa vedel, da je slekel miličniško uniformo.

„Dokler je živel oče, je še šlo in sem bil pripadnik organov za notranje zadeve, torej v službi. Leta 1976 pa sem prekinil delovno razmerje in se posvetil kmetiji. Kot kmečki sin pač nisem mogel dovoliti, da bi posestvo propadlo. Moram povedati, da mi ni žal, saj imam primeren dohodek, poleg tega pa bolj urejen delavnik. Pa tudi doma sem. Na gruntu imamo številne kmetijske stroje: kombajn za siliranje koruze in še nekatere druge stroje pa imam v solastništvu s tremi sosedi.“

— Koliko hektarjev zemlje pa obdelujete?
„Za Biserjane sicer velja, da so v tej vasi večji kmetje, vendar naše posestvo ni veliko, imamo 6 hektarjev svoje zemlje, poleg tega pa še obdelujemo 3 hektarje najetih površin. Največ sejemo koruze — v poprečju po 3 hektarje — pridelujemo pšenico in sladkorno peso. Slednja je zelo donosna poljščina, žal pa trditev ne velja za lansko leto, ko je slabo vzkliła, potem pa je svoje opravila še suša. No, predlani pa je bil odličen pridelek. Na 80 arih je je bilo 52.000 kilogramov. Peso bomo sejali tudi letos, in sicer na 70 arih.“
— Poleg pridelovanja poljščin se ukvarjate še z živinorejo. Koliko živine imate?

„Zdaj je v hlevu 25 glav: 7 krav in 18 pitancev. Letno namolžemo 15 tisoč litrov mleka, prodamo pa tudi po 10 govejih pitancev, dohodki so še od prodaje pšenice in sladkorne pese.“
— In kako ste zadovoljni s svojo temeljno združno organizacijo?
„Sem predsednik združnega sveta TZO Videm ob Ščavnici. Moram povedati, da kmetje z našega območja dobro sodelujemo z zadrugo. Pa ne le na ta način, da prek nje prodajamo naše pridelke in prirejo iz hlevov, ampak v svoji TZO tudi kupujemo umetna gnojila, zaščitna sredstva in drugo. Kot združeni kmetje tudi usmerjamo delo zadruge in si sploh vsi prizadevamo za čimboljše poslovanje, s tem pa tudi krepimo gmotno stanje svoje zadruge. Dokaj je razvito tudi samoupravljanje prek združnega sveta in drugih organov...“

Matija Mertik iz Biserjan je stekel miličniško uniformo in prišel za plug. Foto: Š. S.

Matija Mertik se je dobro vživel v kmetijskega proizvajalca. Poleg že omenjenih strojev sem opazil tudi nov goveji hlev. Pogovor o kmetovanju pa je potekal v kmečki sobi nove stanovanjske hiše. V tej sobi je tudi prava kmečka krušna peč. Ob obisku sicer ni bila topla, kljub temu pa sem občutil pravo kmečko okolje. K takim občutkom je pripomogel tudi sogovornik. Človek pač ne more iz kože. Matija je bil nekoč dober miličnik, zdaj pa je uspešen kmet. Prav gotovo pa k temu dajejo svoj delež tudi žena, ki je sicer učiteljica, in drugi družinski člani. Je pač tako, da so minili časi, ko smo se strogo držali osnovnega poklica.

Š. SOBOČAN

Nov samoprисpevek — novi uspehi

V krajevni skupnosti Gančani so v preteklih letih s sredstvi krajevnega samoprисpevka in širše družbene skupnosti veliko storili za razvoj kraja. Poleg tega pa so pomemben delež prispevali tudi s prostovoljnimi delom in materialom. Tako je postal kraj lepo urejen in privlačen za slehernega obiskovalca.

V zadnjih šestih letih so s sredstvi krajevnega samoprисpevka asfaltirali vse ulice v naselju, obnovili vodovodno črpališče, zgradili transformator, avtobusno postajališče in požarno-varnostne vodnjake ter uredili ulično razsvetljavo in poljske poti. Vrednost teh del je znašala 5.400.000 dinarjev. Obveznosti so večinoma poravnali, le zaradi nekaterih podražitev dolgujejo banki še 460.000 dinarjev. Poleg teh pomembnih pridobitev pa so s pomočjo širše družbene skupnosti asfaltirali cesto Gančani—Beltinci, ki je za krajane izredno velikega pomena, saj so zelo navezani na Beltince. Obnovili so otroški vrtec v zgradbi bivše osnovne šole in uredili prostore za delovanje krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev. Uredili pa so tudi sodobno trgovino v prostorih vaškega doma.

REFERENDUM BO 11. MARCA 1984

Konec lanskega leta se je iztekla referendumski program, zato so na skupščini krajevne skupnosti Gančani sprejeli sklep o razpisu novega referenduma za sprejem krajevnega samoprисpevka za

dobo petih let. Ta bo 11. marca 1984. Po uspešnem obračunu dela za preteklo obdobje je pričakovati, da bodo krajani tudi tokrat na referendumu glasovali za sprejem samoprисpevka, saj si brez njega ni mogoče zamišljati nadaljnega razvoja kraja

in pomoči širše družbene skupnosti. Brez samoprисpevka pa bi tudi težko odplačali še dolg pri banki, ki je poleg podražitev nastal tudi zaradi razveljavljenega prispevka iz gospodinjstev. Sicer pa je krajevna skupnost Gančani pravočasno seznanila krajane

s skrbno pripravljenim poročilom o dosedanjem delu in načrtih, ki ga je prejelo sleherni gospodinjstvo.

Krajevna skupnost Gančani je za naslednjih pet let pripravila pester in zanimiv program dela, ki ga nameravajo financirati iz sredstev krajevnega samoprисpevka. Tako nameravajo obnoviti mrliško vežo, ograjo in okolico pokopališča. V kraju želijo obnoviti poškodovano asfaltno prevleko, urediti in razširiti nekatera cestnišča, prometne znake ter očistiti jarke. V središču vasi nameravajo postaviti avtomatsko telefonsko govornico, kupiti sodoben mrliški voziček, obnoviti gasilski dom in zgraditi prizidek s stolpom ter kupiti širino in opremo za potrebe krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev. Poleg tega pa bo precej sredstev potrebno tudi za nekatera vzdrževalna dela. Radi pa bi tudi kupili nekaj opreme za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozščite.

V naslednjih petih letih bi s krajevnim samoprисpevkom zbrali 7.800.000 dinarjev. Samoprисpevek naj bi znašal 1 odstotek od neto osebnih dohodkov zaposlenih, 25 odstotkov od katastrskega dohodka, 2 odstotka od čistega dohodka obrtnikov in 0,5 odstotka od pokojnin. Obrtniki pavšalisti pa bi prispevali 3.000 dinarjev, zaposleni v tujini pa 4.500 dinarjev. Pomeni, da ne gre za povečanje samoprисpevka, temveč le za enake obremenitve kot so bile doslej.

Feri Maučec

Naselje Gančani

Trgovina v Gančanih

RAKIČAN

Že spomladi vodovod?

Z napeljavo vodovoda v Rakičanu več ne bodo odlašali. Tako so se dogovorili v krajevni skupnosti, gradbeni odbor pa je poskrbel za sorazmerno ugodne plačilne pogoje. Vsako gospodinjstvo naj bi ob prostovoljnem delu pri polaganju osrednjega omrežja v vseh štirinajstih ulicah prispevalo v štirih rednih obrokih dvajset tisoč dinarjev. Hišne priključke pa bo plačal vsak sam.

Ulični odbori so v minulem tednu že začeli sklepati pogodbe in vse kaže, da bodo lahko začeli z deli že zgodaj spomladi. Računajo na okrog 250 priključkov. Tisti, ki se bodo priključili na vodovod iz občinskega zajetja pozneje, pa bodo zagotovo morali plačati precej več.

Tudi tako se da v kraju narediti kaj velikega, le pravočasno dogovarjanje je potrebno.

-js-

POLANA

Gospodinjsko—zdravstveni tečaj

17 žena in deklet je v Polani obiskovalo štirinajstdnevni gospodinjsko-zdravstveni tečaj, ki ga je organizirala soboška delavska univerza, vodil pa ga Geza Šebek. Največ pozornosti bodo namenili praktični kuhinji, zamrzovanju živil, nekaj časa pa bodo namenili temam o higieni prehrane, osebni higieni in ureditvi hišnih okolij. Obsežen in vendar zanimiv program! Ob koncu bodo tečajnice pripravile razstavo.

-js-

NEDELICA

KMALU TELEFON

V Nedelici so lani na referendumu izglasovali samoprисpevek za razširitev šolske mreže, izgradnjo telefonskega omrežja in asfaltiranje vaških ulic. Denar priteka zadovoljivo, zato so se že lahko lotili načrtovanih del. Drogove so že postavili, v naslednjih tednih pa bodo potegnili še kabel. Prav s tem je bilo veliko težav, saj ga je izvajalec del težko dobil. Za telefonsko omrežje so iz skupne blagajne dali 1 milijon dinarjev, ostalo pa bodo plačali naročniki sami. Teh pa je 34. Približno tolikšno vsoto bodo namenili za fino prevleko asfalta. Pred

leti so namreč zbrali le toliko denarja, da so plačali osnovno asfaltno podlago.

V Nedelici pa so doma tudi aktivni nogometaši. Pred časom so zgradili večje društvene prostore, jih primerno opremili, letos pa nameravajo urediti še pročelje tega

objekta. Tudi bodo napeli vse sile in tako skušali zasesti boljše mesto v nogometni ligi.

Pri tem jih bodo tako gmotno kot moralno podpirali vsi vaščani, saj imajo resnično veliko navijačev. Tudi med starejšimi sovaščani.

Š. S.

NEMČAVCI

V nedeljo se bodo odločali

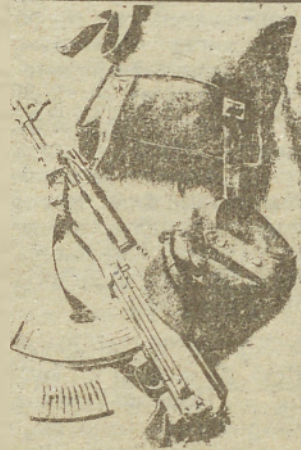
V Nemčavcih, v krajevni skupnosti Martjanci, se že precej časa pripravljajo na nedeljski referendum o spremembi namembnosti krajevnega samoprисpevka, ki ga plačujejo od prvega januarja 1979. Gradnjo vodovoda, pripravljajna dela za kanalizacijo in nekatere druge komunalne naloge bodo nekoliko odložili, do sedaj zbrana sredstva in tista, ki jih bodo zbirali do konca prihodnjega leta, pa naj bi porabili za gradnjo vaško-gasilskega doma, vzdrževanje starega vaškega doma, nastavitve transformatorja in nekatera druga komunalna dela.

Pripravili so se dobro, saj vaščani razumejo, da dosedanji referendumskega programa ne bi mogli uresničiti v predvidenem času, sredstva pa se zbirajo.

-js-

V teritorialni obrambi deset odstotkov žensk

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Teritorialna obramba je najširša oblika organiziranja in pripravljanja delovnih ljudi in občanov za oborožen odpor. V Pomurju je sestavljena iz štabov in enot, ki so jih ustanovile pomurske občine. Za usklajeno delovanje vseh štabov in za poveljevanje večjim enotam TO je odgovoren PŠTO Pomurja s sedežem v Murski Soboti.

Enote TO se organizirajo in pripravljajo v miru, aktivirajo pa se ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni, ob naravnih nesrečah ter izrednih razmerah. Zaradi usposabljanja in preverjanja bojne pripravljenosti pa se aktivirajo tudi v miru. Enote TO se dopolnjujejo z obvezniki, ki so končali služenje vojaškega roka v JLA, tako da se v času vaj in usposabljanja le ponavlja ter preverja poznavanje vojaških spretnosti in veščin. V vrste TO pa vključujejo tudi prostovoljce in ženske. V vojni so pripadniki TO tudi delovni ljudje in občani, ki z orožjem ali kako drugače sodelujejo v narodni zaščiti. Če vojne razmere tako zahtevajo, pa se lahko za izvršitev določenih bojnih nalog uporabijo tudi enote milice. Trenutno je TO v Pomurju organizirana tako, da pokriva celotno ozemlje in s tem omogoča nenehen oborožen boj v vojnih razmerah, uspešno delovanje družbeno-političnega sistema, zaščito prebivalstva in materialnih dobrin. Naloge izvaja TO samostojno ali skupaj z enotami JLA načasno zasedenem ozemlju, na območju fronte ali v svojem zaledju. Glavna naloga na ZZO bo boj in odpor do končne zmage, povzročanje čim večjih izgub agresorju v živi sili in materialnih sredstvih, onemogočanje premi-

kanja in manevriranja njegovih sil, slabljenje njegovega sistema vodenja, poveljevanja in preskrovanja, onemogočanje vspostavitve okupacijske oblasti ter organiziranje in ustvarjanje razmer za redno delovanje naše oblasti in DPS.

Ker so v enote TO razporejeni pripadniki, ki so končali služenje vojaškega roka v JLA, ne izvajajo osnovno, temveč le dopolnilno usposabljanje. Velik poudarek dajejo pri usposabljanju mladink in mladincev prostovoljcev ter usposabljanju vojaških obveznic. V tem srednjeročnem obdobju želijo v vrste TO vključiti 10 odstotkov žensk. Usposabljanje traja od enodnevnega sklica do petdnevnih vaj, ki potekajo ob vsakem vremenu na območju Pomurja. Posamezni specialisti in starešine pa se usposabljujejo v vojaških šolah ali posebnih centrih. Dosedanje preizkušnje posameznih enot, ki se začnejo s mobilizacijo in končajo s taktično vajo, pri teh pa sodelujejo tudi druge strukture SLO in DS, so pokazale visoko stopnjo pripravljenosti pripadnikov TO za opravljanje obrambnih aktivnosti. Zelo dobro je tudi sodelovanje z občani pri izvajanju vaj, saj so v posameznih primerih KS tudi prevzele skrb za nastanitev in prehrano ter se celo vključile v izvajanje določenih nalog. Žal so včasih celo težave zaradi prevelike gostoljubnosti naših ljudi. V prihodnje bo potrebno več skrbi nameniti kondiciji pripadnikov TO ter opremljanju s sodobno opremo in oborožitvijo.

F. M.

ARCROMURKA

DOBROHOTNO VAS OPOZARJAMO DA TRKA ŽE NA OKNA 8. MAREC

DAN ŽENA

Brez dvoma imate tudi vi nekoga, ki pričakuje od vas, na ta dan, vsaj malo pozornosti in topline.

DARILO je ključ, ki odpira srce in vrata — če je izbrano pravilno, je učinek tem večji.

DARILA za mame, žene, hčerke, sestre in prijateljice, so vam pripravljena na izbiro, v vseh naših poslovalnicah v M. Soboti in na podeželju, predvsem pa v blagovnicah.

Če vas pa izbiranje darila ne navdušuje, izročite svoji obdarovanki

DARILNI BON poljubne vrednosti, ki ga lahko kupite v pisarni Blagovnice — Potrošnik v M. Soboti.

veletrgovina

Potrošnik
murska sobota

AKTUALNO V TELESNI KULTURI

Iščemo najboljšo krajevno skupnost

V soboški občini in v celotni Sloveniji so pričeli z akcijo ocenjevanja dosežkov krajevnih skupnosti v športni rekreaciji. Akcija pomeni nadaljevanje dvehletnega dela, ki je dalo razveseljive rezultate. Od pomurskih občin so se akcije najzavzeteje lotili v soboški občini, zato so temu primerni tudi rezultati. Najuspešnejša doslej je bila krajevna skupnost Bakovci, ki je med vaškimi skupnostmi bila krajevna skupnost Bakovci, ki je med vaškimi skupnostmi bila po prvem ocenjevanju prva, lani pa druga v Sloveniji. Med mestnimi krajevnimi skupnostmi pa je Murska Sobotna zasedla šesto mesto. Zlasti pa je razveseljivo to, da se vsako leto vključuje v akcijo več krajevnih skupnosti v vseh pomurskih občinah.

V preteklem letu so v soboški občini dosegli na področju rekreacije pomembne premike v osnovnih programskih nalogah, ki se kažejo v povečanju števila udeležencev v športni rekreaciji, uveljavljanju novih oblik in vsebine, vgrajitvi organizacijske strukture, ustvarjanju boljših kadrovskih in materialnih pogojev, skrbi za propagando ter pridobivanju novih površin za športno-rekreacijsko vadbo. Pri tem velja zopet omeniti krajevno skupnost Bakovci, ki je lani dobilo novo asfaltno rokometno igrišče in balinišče ter pripravila vrsto novih oblik dela. V soboški občini pa so sicer dosegli pomembne uspehe na področju športne rekreacije, kar pomeni, da so si delo zastavili načrtno, saj so v 90 odstotkih krajevnih skupnosti nosilci športno-rekreativne dejavnosti klubi, društva, strelske družine itd. Prav ti nosilci so skupaj s pristojnimi komisijami za športno rekreacijo v krajevnih skupnostih dolžni opraviti popis dejavnosti v minulem letu, ki prav sedaj poteka. Vprašalniki so kljub zahtevnosti našli svoje mesto, morebitno pomoč pa lahko krajevne skupnosti dobijo na Zvezi telesnokulturnih organizacij občine Murska Sobotna, oziroma ostalih pomurskih občin. V soboški občini se nadejajo, da bo akcija pravilno stekla ter da bodo znova med najuspešnejšimi krajevnimi skupnostmi v Sloveniji na majske razglasitve rezultatov in podelitvi priznanj za minulo leto.

—PRIPRAVE ROKOMETAŠEV POLETA

Osvojiti vsaj peto mesto

Rokometaši Poleta iz Murske Sobotne, ki so v jesenskem delu tekmovanja v slovenski ligi osvojili tretje mesto, se že od 27. januarja dalje pripravljajo za drugi del tekmovanja v telovadnici Mure. Zaradi boleznih trenerja so nekaj časa vadili sami, medtem ko potekajo sedaj priprave po programu dvakrat tedensko. Treninge obiskujejo vsi igralci, ki so v jeseni nastopali za klub, ter nekaj mladincev, tako da v moštvo niso nastale nobene spremembe. Breme prvenstva bodo torej nosili isti igralci kot doslej. Ti pa so: Gomboši, Bogdanovič, Benko, Katona, Horvat, Titan, Glavač, Varga, Meržnik, Bransverger, Zelodec in Grilec. Z igranjem prijateljskih tekem bodo začeli takoj, ko bodo to dopuščale vremenske razmere. Dogovorjene imajo tekme z Varteksom, Ormožem in Branikom. Načrtujejo pa tudi, da bodo nekaj tekem odigrali s pomurskimi klubi.

Ceprav se pri Poletu srečujejo tudi s finančnimi težavami, tako kot v večini klubov, upajo, da bodo tudi v prihodnje deležni podpore ZTKO in nekaterih delovnih organizacij ter zvestih navijačev. Želja tako igralcev kot vodstva kluba je, da bi moštvo Poleta na koncu osvojilo vsaj peto mesto, kar bi mu zagotavljalo obstanek v enotni slovenski ligi.

— LETNA SKUPŠČINA MDNS MURSKA SOBOTA

OČITNO PREMALO SODNIKOV

Kljub nenehnim prizadevanjem in razpisom seminarjev za nove nogometne sodnike je odziv kandidatov slab. Trenutno je v medobčinskem društvu nogometnih sodnikov Murska Sobotna, ki deluje na območju ljutomerske, radgonske in soboške občine, le 35 aktivnih sodnikov, medtem ko bi jih potrebovali enkrat toliko. Pomanjkanje sodnikov povzroča težave pri vodenju tekmovanja v številnih ligah, zato morajo nekateri sodniki dnevno voditi tudi po tri tekme. Poleg tega pa se tudi srečujejo s finančnimi težavami, saj je prispevek, ki ga dobivajo le od soboške občine, minimalen. Kljub temu pa so v preteklih dveh letih dosegli vidne rezultate, saj imajo v svojih vrstah tudi zveznega in več republikanskih sodnikov. V kritični razpravi so ugotavljali, da so tudi preveč osamljeni, da bi lahko uspešneje razreševali nekatere težave, saj se razen predstavnika Zveze nogometnih sodnikov Slovenije lepe skupščine ni udeležil tudi eden od vabljenih predstavnikov drugih organizacij in društev. Zlasti je nerazumljiva odsotnost predstavnika medobčinske nogometne zveze Murska Sobotna, saj si brez dobrega sodelovanja med nogometno zvezo in sodniško organizacijo ni mogoče predstavljati uspešnega vodenja tekmovanja množičnega pomurskega nogometa, saj so eni drugim potrebni. Na letni skupščini so sprejeli program dela, v katerem so kot novost predlagali, da bi naj delegati na tekmah pomurske in preveč medobčinske lige opravljali istočasno kontrolo sojenja, kar bi znatno zmanjšalo stroške sodniške organizacije. Izvolili so tudi nov izvršni odbor in komisije. Za predsednika so izbrali Ervina Ratkaja.

—KOŠARKA — POM. TEKMOVANJE

OVIZ in Puconci

Končano je bilo medobčinsko tekmovanje starejših pionirjev in pionirk v košarki (PF). Največ uspeha so imeli pionirji OVIZ iz Murske Sobotne in pionirke Puconci, ki so osvojili prvi mesti. Med pionirji so bili najboljši strelci: Šerbec (Pu) 49, Gomboc (Radenci) 48, in Kranjec (OVIZ) 44 košev. Pri pionirkah pa so bile najbolj učinkovite: Kuroš (Puconci) 30, Gomboc (Tiš) 29 in Povh (Puc) 26 košev.

Rezultati — pionirji: OVIZ: Puconci 35:23, OVIZ: Tišina 100:28, Tišina: Puconci 33:40, Lendava: Radenci 34:48, Ljutomer: Ljutomer 57:20 in Ljutomer: Radenci 12:48. Finale: OVIZ: Radenci 45:42, Pu-

conci: Lendava 27:30 in Tišina: Ljutomer 20:0.

Rezultati — pionirke: OVIZ: Ljutomer 53:14, Tišina: Puconci 18:87, Tišina: Ljutomer 39:33 in OVIZ: Puconci 46:28.

Puconci 2 2 0 124:46 4
OVIZ 2 1 1 81:60 2
Tišina 2 1 1 57:111 2
Ljutomer 2 0 2 47:92 0

KOŠARKA

Visoka zmaga Pomurja

V predzadnjem kolu tekmovanja v drugi slovenski moški košarkarski ligi-vzhod je Pomurje v Murski Soboti z visokim rezultatom premagalo Koroško 168:66. Koše za Pomurje so dosegli: Sakovič 30, Merklin 26, Juteršnik 22, Fujs 18, Rajbar 18, Horvat 14, Štihec 14, Marinič 10, Petric 8 in Sedonja 8. S to zmago si je Pomurje že zagotovilo naslov prvaka.

ZMAGA POMURJA V CELJU

V prvenstveni tekmi slovenske ženske košarkarske lige je Pomurje v Celju premagalo Metko z rezultatom 58:47. Koše za Pomurje so dosegle: Žitek 17, Koren 13, Merklin 11, Benko 6, Kardoš 5, Borc 4 in Šiško 2.

STRELSTVO

Novi občinski prvaki

Občinska strelska zveza Ljutomer je pripravilo občinsko prvenstvo za ekipe in posamično v streljanju z zračno puško. Udeležilo se ga je 6 ekip z 18 strelci in strelkami. Največ uspeha so imeli po pričakovanju strelci Ljutomerja, ki so zmagali v članski in mladinski konkurenci, medtem ko so bile pri članih najuspešnejše strelke Vesne.

Rezultati — člani — ekipno: SD Ljutomer 1067 krogov; posamično: 1. Ljubo Spindler (Lj) 366, 2. Boris Rudolf (Ve) 358 in 3. Stanko Kapun (Lj) 356 krogov; Mladinci — ekipno: SD Ljutomer 1067 krogov; posamično: 1. Dušan Spindler 363, 2. Iztok Kapun 356 in 3. Rajko Kapun 355 krogov (vsj Lj); Članice — ekipno: SD Vesna 898 krogov; posamično: 1. Nada Žurman 333, 2. Marta Razlag 283 in 3. Stanka Hvalec 282 krogov (vse Vesna).

Kapun

SD Mura in Horvat prvaka

Končano je bilo tekmovanje v prvi občinski strelski ligi Murska Sobotna. Naslov prvaka je osvojila SD Mura pred Panonijo iz Murske Sobotne. Ekipi bosta soboško občino zastopali na regijskem tekmovanju. Končano je bilo tudi tekmovanje posameznikov v okviru vseh treh občinskih lig, kjer je sodelovali 191 strelcev iz 26 strelskih družin in ekipe obrtnikov.

Lestvica A lige

SD Mura	11746 kr.	22 točk
SD Panonija	11682 kr.	20 točk
SD Noršinci	11717 kr.	18 točk
SD Kovinar	11476 kr.	16 točk
SD Tišina	11482 kr.	14 točk
SD Grafičar	11069 kr.	12 točk
SD B. Kidrič	9335 kr.	8 točk
SD Gančani	11275 kr.	6 točk
SD Križevci	10120 kr.	6 točk
SD Cankova	9748 kr.	4 točk
SD Brezovci	10049 kr.	2 točk
SD Pomurka	6096 kr.	—6 točk

Med posamezniki je zmagal Janez Horvat (Mura) s 4013 krogi pred Štefanom Balaškom (Nor) 3983, Brankom Bukovcem (Tiš) 3971, Andrejem Šifarijem (Mura) 3952, Mirkom Horvatom (Mura) in Karlom Turnerjem (Nor) po 3905 krogov.

V ligi B vodi SD Mura II. z 22 točkami pred Tišino II. in Noršinci II. po 20, Cankovo II. 18, Šalovci 14, Petrovci 10, 25. majem in Gederovci po 8 ter Kančevci in Andrejci po 7 točk.

V ligi C je v vodstvu SD Noršinci III z 22 točkami pred Panonijo II 20 in Cankovo III po 18 točk.

POKAL DOMAČINOM

V Bakovcih je bil tradicionalni pustni odbojkiški turnir, na katerem so nastopile štiri ekipe. Rezultati: Bakovci : Panonija 2:0, Mura : Panonija 2:1, Mura : Pomurski tisk 2:1. Pomurski tisk : Panonija 2:0, Mura : Bakovci 1:2, Pomurski tisk : Bakovci 0:2, Vrstni red: 1. Bakovci, 2. Mura, 3. Pomurski tisk in 4. Panonija. Zmagovalna ekipa je prejela pokal Pomurske odbojkarke zveze.

II. SOL — VZHOD

ZMAGAL LE LJUTOMER

V prvem spomladanskem kolu tekmovanja v drugi slovenski odbojkarški ligi-vzhod, kjer nastopajo tri pomurske ekipe, dve moški in ena ženska, so zmagali le Ljutomerčani. V Šafarskem so premagali Braslovče s 3:1 in tako napovedali odhod z dna lestvice. Odbojkarji Radenske pa so gladko izgubili z ekipo Franjo Malgaj z 0:3. Lepo priložnost za prvo zmago pa so zamudile odbojkarice Pomurje, čeprav so nastopile oslabljene. Kljub vodstvu z 2:1 so jih v Beltincih premagale odbojkarice iz Ruš s 3:2.

SMUČANJE

NAJBOLJŠI ROGAŠOVCI

ŠSD Pionir Kuzma je v sodelovanju z odborom za šolski šport pri ZTKO Murska Sobotna pripravilo občinsko tekmovanje v slalomu. Tekmovali so v treh kategorijah: Največ uspeha so imeli tekmovalci ŠSD Rogošovci, ki so v ekipni konkurenci osvojili prvo mesto pri starejših in mlajših pionirjih, medtem ko so pri starejših pionirkah prvo mesto osvojile tekmovalke ŠSD Sloga iz Murske Sobotne.

Rezultati — st. pionirji: 1. Andrej Kuhar (Pu), 2. Robi Puklavc (OŠ II), 3. Smiljan Mekicar (OŠ III); ml. pionirji: 1. Zdenko Buček (Rog), 2. Aleš Štajer (Can), 3. Drago Hren (Rog); st. pionirke: 1. Romana Gajšek (OŠ III), 2. Irena Brunec (Bak), 3. Kocijančič (OŠ III).

J. Rožman

ŠAH

Regijsko prvenstvo

V Gornji Radgoni je bilo pomursko prvenstvo za pionirje in pionirke v šahu, na katerem so nastopile najboljše ekipe iz občinskih tekmovanj. Rezultati — Mlajši pionirji: 1. OŠ II Murska Sobotna 6 točk, 2. OŠ Bistrica 5,5 in 3. OŠ Gornja Radgona 0,5 točke; Ml. pionirke: 1. OŠ Beltinci, 3 točke, 2. OŠ Negova 1 točko; Starejši pionirji: 1. OŠ Genterovci 5, 2. OŠ Gornja Radgona 4,5, 3. OŠ Tišina 2,5; Starejše pionirke: 1. OŠ Gornja Radgona 5, 2. OŠ Prosenjakovci 5, 3. OŠ Odranci 2 točk. Najboljši bodo sodelovali na republiškem prvenstvu.

tg

KS Center prvak

V Murski Soboti je bilo občinsko prvenstvo v šahu, ki ga je organiziralo ŠD radenska iz Murske Sobotne. Tekmovanja se je udeležilo 14 ekip. Naslov občinskega prvaka je osvojila ekipa KS Center Murska Sobotna s 24 točkami. Sledijo: Puconci I. 16,5, Čepinci in Bakovci po 16, Moravci I. 15, Košarinci in Brezovci po 14, Moravci II 13,5, Ižakovci 13, Nemščak in Križevci po 12,5, Lipa 12, Puconci II 10 in Prosečka vas 7 točk.

Lendavčarji najboljši

Pozivni turnir najmlajših pionirjev Pomurja, ki je bil v Lendavi, je prinesel največ uspeha domačinom, ki so pobrali večino najboljših mest, razen v prvi skupini, ko sta bila najboljša Radgončana, Sobočani pa so tokrat precej razočarali.

Vrstni red — I. skupina: 1. Rous, 2. Šmid (oba Ra), 3. Vidlič (Le), 4. Gonza M. (So); II. skupina: 1. Gerič, 2. Zver (oba Le), 3. Banfi (Ra), 4. Gonza J. (So); III. skupina: 1. Dobrijevič, 2. Zver M. (oba Le), 3. Baumgartner (So); IV. skupina: 1. Kosi, 2. Ivanec, 3. Kontrec (vsi Le).

M. U.

— LJUTOMER —

Pokalno tekmovanje

ZTKO Ljutomer bo organizirala pokalno tekmovanje v namiznem tenisu občine Ljutomer v nedeljo, 4. marca 1984, ob 9.00 uri v telovadnici Partizana v Ljutomeru.

KEGLJANJE

Zopet odličen Steržaj

V Ljubljani so bila mednarodna srečanja kegljaških reprezentanc Jugoslavije in Romunije v moški in ženski konkurenci. V moški reprezentanci Jugoslavije je nastopil tudi Miro Steržaj, član kegljaškega kluba Radenska in se odlično odrezal. Na prvem nastopu, kjer je zmagala Jugoslavija z razliko 92 kegljev, je bil v naši reprezentanci najboljši Steržaj, ki je podrl 952 kegljev, kar pa je bil tudi najboljši rezultat dvoboja. V drugem srečanju, kjer je Jugoslavija zmagala z razliko 24 kegljev, pa je Miro Steržaj podrl 936 kegljev, kar je prav tako izvrsten rezultat. Tako je veteran Miro Steržaj še enkrat dokazal, da si zasluži nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo v Ljubljani.

— ROKOBORBA

PODLESEK ČETRTI V ŠVICI

V Ženevi je bilo mednarodno rokoborsko tekmovanje, na katerem so sodelovali tekmovalci iz 12 držav. V jugoslovanski reprezentanci je nastopil tudi član RK Pomurje iz Murske Sobotne Franc Podlessek in v kat. do 68 kg zasedel četrto mesto. Zabeležil je štiri zmage in doživel dva poraza. Premagal je Labruna (It), Renkena (Can) in se oddolžil za poraz na svetovnem prvenstvu, Savova (Bol) in Nojera (Švica). V borbi za kolajno pa je izgubil z Deividom (Amerika) in Schulerjem (ZRN), čeprav je vodil s 6:0, tesno s 7:8. Na tem prvem kontrolnem tekmovanju za svetovno državne reprezentance, ki bo sodelovala na evropskem prvenstvu, je Podlessek zadovoljil, vendar se bo moral še izkazati na mednarodnem tekmovanju v Bolgariji, ki bo 19. marca, če bo hotel obleči državni dres.

— DVORANSKI HOKEJ

Pomurje prvak Slovenije

V Celju je bilo odprto prvenstvo Slovenije v dvoranskem hokeju, katerega se je udeležilo pet ekip, od tega dve iz občine Murska Sobotna. Po pričakovanju je prvo mesto osvojila ekipa Pomurje, ki je premagala vse ekipe: Partizan Gaberje z 2:1, Svoboda iz Ljubljane s 7:2, Mursko Sobotno s 6:0, in PIC Maribor s 6:2. Ekipa Murske Sobotne pa je zmagala s PIC 6:0, neodločeno igrala s Celjem 3:3 ter izgubila s Svobodo 0:2 in Pomurjem 0:6 in osvojila četrto mesto. Za Pomurje, ki je osvojilo naslov prvaka Slovenije, so igrali: Š. Mesarič, Črnko, Casar, Fujs, M. Mesarič, in

Kerman. Za Mursko Sobotno pa Sraka, Gostonj, Bedek, V. Zelko, Bukvič in Füle. Med sodniki pa so bili: Glavač, Vučak in L. Zelko, vsi iz Murske Sobotne. Pred pričetkom prvenstva pa je Pomurje odigralo propagandno tekmo z zagrebško Trešnjevko in izgubilo s 4:5. Mesarič 2 in Kerman 2) Najboljši strelci pri Pomurju M. Mesarič je dosegel 14 golov.

PGMURJE	4 4 0 0	21:5	8
Celje	4 2 1 1	11:5	5
Svoboda	4 2 0 2	7:11	4
M. Sobotna	4 1 1 2	7:11	3
Maribor	4 0 0 4	4:18	0

— ATLETIKA — PRV. SLOVENIJE

ŠIFTAR IN POMURJE DRUGA

V Ljubljani je bilo republiško prvenstvo v krosu za vse kategorije, na katerem so nastopili vsi najboljši slovenski atleti in atletinje. Med njimi je bilo tudi nekaj pomurskih tekmovalcev. Najuspešnejša je bila Pergarjeva iz Murske Sobotne, ki je med pionirkami v teku na 1000 metrov zasedla četrto mesto (3:41,0). Uspeh predstavlja tudi peto mesto Kovacičeve (6:02,0) in šesto mesto Banfičeve (6:05,0) v teku na 1500 m in konkurenci mlajših mladink. Ekipno v konkurenci mlajših mladink pa je Pomurje zasedlo drugo mesto z 21 točkami.

Na republiškem atletskem prvenstvu v dvorani, ki je bilo v Celju, je Vito Šiftar v teku na 60 m s časom 7,06 zasedel drugo mesto pri starejših mladincih, kar je lep uspeh. Šifer pa so letošnji rezultati pomurskih atletov boljši kot lani. Nekateri izmed njih bodo sodelovali tudi na državnem prvenstvu, ki bo prihodnje nedeljo v Čaku.

— NAMIZNI TENIS — MRLZ

PRESENEČENJE V PULI

V predzadnjem kolu MRLZ so Sobočani gostovali v Puli, kjer so se pomerili z drugouvrščeno ekipo lige, ki je doslej zabeležila le dva poraza proti zmagovalcu Bagatu. Sobočani so le na tihem upali, da lahko pripravijo domačinom neugodno presenečenje. Spet je blestel Miran Močan s tremi zmagami, odločilna pa je bila njegova zmaga nad nekdanjim državnim reprezentantom Lucičem.

Tako gre Močanu največ zaslug za nepričakovano zmago, prav tako pa je potrebno čestitati tudi Raku za dve zmagi, dočim je Benko nastopil bolan in ŽP po prvi partiji ni bil več sposoben za igro ter ga je moral zamenjati Šercer, ki je izpustil priložnost za zmago proti tretjemu igralcu Šešlji. Sobočanom velja čestitati za izredno borbenost, s to nepričakovano zmago pa so osvojili 16 točk in so trenutno na petem mestu ter so že skoraj rešeni vseh skrbi zaradi obstanka v ligi, čeprav v zadnjem kolu doma proti Pamučni industriji računajo na dve točki, proti vodilnemu Bagatu pa tako in tako nimajo nobenih možnosti.

Rezultati: PULA—SOBOTA 4:5 (Žirovnik—Rak 0:2, Lucič—Benko 2:0, Šešlja—Močan 1:2, Lucič—Rak 2:0, Žirovnik—Močan 1:2, Šešlja—Šercer 2:1, Lucič—Močan 1:2, Šešlja—Rak 0:2, Žirovnik—Šercer 2:0).

M. U.

JUDO — REP. PRVENSTVO

Na državno prvenstvo trije

V Slovenski Bistrici je bilo republiško prvenstvo za starejše mladince v judu, na katerem je nastopilo okrog 70 tekmovalcev iz 20 slovenskih klubov. Med njimi so bili tudi tekmovalci iz Lendave in Murske Sobotne in dosegli nekaj dobrih rezultatov. To še zlasti velja za Vrdjuko v kat. do 60 kg, Mihaliča v kat. do 65 kg in Šemna v kat. do 86 kg, vsi so iz Murske Sobotne, ter Krajačiča v kat. do 71 kg iz Lendave — vsi so zasedli tretja mesta. Horvat v kat. do 71 kg in Meničanin v kat. do 65 kg pa sta bila peta. Največje presenečenje je pripravil Vrdjuka, saj je tokrat prvič tekmoval v konkurenci starejših mladincev. Prvič pa sta med starejšimi mladinci sodelovala tudi Meničanin in Horvat.

Na državno prvenstvo, ki bo 11. marca v Beogradu, so se uvrstili: Mihalič in Šemna iz Murske Sobotne ter Krajačič iz Lendave.

O. Š.

TRIJE BORI SO PADLI — EDEN PA BO NA PUSTNO NEDELJO

V tem predpusnem času sta v soboški občini v nedeljo padla dva bora, eden pa že prejšnjo nedeljo. S tem pa vse še ni končano. Na pustno nedeljo bo padel še en bor in sicer v Radovcih, ker tudi tam v predpusnem času niso imeli nobene poroke.

Organizatorji dosedanjih treh borovih gostovanj — v Vardarjih, Neradnovcih in Vučji gomili so se potrudili. Skušali so biti kar se le da originalni. Sodeč po pripravah bo tako v nedeljo tudi v Radovcih.

Houruk torej! Prijela so tudi borova sneha — Majda Šimon (stara 23 let), mladoporočenec, 45-letni Ludvik Bagar, posvatbice in drugi svatje. Vrag pa je od zadaj pazil, da ne bi kdo ukradel krošnje.

Po desetih letih je v Neradnovcih na Gorickem spet padla pobuda: Od enega do drugega, 'fašanka' se ni nihče poročil, pa imejmo borovo gostovanje! Gasilci so prevzeli organizacijo, vendar to sploh ni bilo pomembno, kajti delali so tako rekoč vsi. Pri njih je namreč tako, da imajo vse organizacije skupno blagajno in tako tudi skupaj načrtujejo, delajo... Najbrž je malokje takšna složnost.

Rečeno — storjeno! Zavezeto so se začeli pripravljati na ta dogodek. In potem je prišla nedelja, 26. februarja. Dokaj zgodaj je bila tako rekoč cela vas pokonci. Napravljali so se v svate, pripravljali jedila, pijačo... Okrog desetih je pisana povorka »gostivancev« in dokaj številnih domačinov ter obiskovalcev iz okoliških krajev krenila v bližnji gozd, da bi nevesti posekali borovega ženina.

Še prej pa se je vesela družina zabavala in zganjala razne norčije.

Vse je teklo kot v kakšni igri. Policaji so lovili zmi-kavte, sodniki so jih brž kaznovali, nekateri so se temu seveda spretno izmuznili, gozdne vile so obkrožale zdaj enega zdaj drugega obiskovalca in okrog njega plesale ter pela, za to je bilo treba seveda nekaj plačati, cigani-ce so iskale očete svojim 'fotivom', vrag je čuval nevesto in kasneje bor, mojstri starih obrti so ponujali svoje izdelke...

Končno so podrli bor, ga naložili na voz in odpeljali v vas, kjer je bil potem še poročni obred. Nato pa so se vsi skupaj zabavali še dolgo v noč.

Tekst in foto: JOŽE GRAJ

Obdolžili so ga za krajo lanu, prišla sta paznik in sodnik in kazen je bila neizbežna, čeprav se je prijeli branil, da mu je to nekdo nastavljal. V takšnih primerih se ne da nič dokazati. Zmikavti pa so bili sicer dokaj urni. Skoraj vsem policajem so sneli kape in celo borovemu popu so jo ukradli.

Pisana družina se je minulo nedeljo zbrala pred gasilskim domom v Vučji gomili in se po dolgem sprevodu, tako kot je običaj, raztepla po bližnjem gozdu. Ni manjkalo ugibanj o tem, kateri bo padel pod neusmiljeno žago. To pač mora biti vse do podiranja skrivnost, ker bi lahko nagajivci iz drugih vasi že pred gostovanjem drevo tako ali drugače »oskrumili«, to pa bi spravilo organizatorje v hudo zadrego.

Bor je padel, čast vasi je bila vsaj nekoliko »oprana«

Ja, tako je bilo. Tudi v Vučji gomili se v predpusnem času ni nihče poročil, zato je pop pritajenim oblažovanjem, vendar z zvišanim tonom poročil Borovega Števeka in Skufkovo Kato. Zgodi se pač. Nagajanja tudi med poročnim obredom ni manjkalo, zato je moral imeti pop ob sebi tudi ne preveč usmiljeno zaščitnico.

Bor je padel. Zdaj je bila treba paziti, da jim ga ne bi kdo ukradel. Pa tudi sami so ga morali spraviti na voz, saj bi bila sramota, če bi jim morali pomagati tisti, ki so prišli na gostovanje iz sosednjih vasi.

Tile dve Neradnovčarki sta kar urno predli lan, čeprav so ga kaplje, ki so padale z dreves, preveč navlažile. Ko smo ju fotografirali, je prišel mimo tudi 'kupinar'. Sicer pa smo videli še razne druge mojstre domače obrti, med njimi tudi 70-letnega Karla Zrinskega, ki je ponujal 'kapčke' in 'surkule' za pipo.

OBDARUJTE SVOJE NAJDRAŽJE!

MERCATOR — SLOGA
Gornja Radgona

*Čestita vsem občankam ob 8. marcu
in se jim zahvaljuje za zaupanje.*

Obiščite poslovalnice Mercator—Sloge, kjer vam nudijo primerna darila ob prazniku žena in vse ostalo, kar je potrebno za vaš dom!

**V imeni bora, štora i sokla naj bo vaša
pout po fašenki srečna ino vednaka
po ton puklavom svejti!**

(NE) NADEJANO SNIDENJE

Ste morda že imeli priložnost seznaniti se s Parkinsonom in Parkinsonovim zakonom? Da ne! Če res ne, potlej nam je dolžnost — in posebna čast, kajpa! — da vas z njim dodobra seznanimo in spoznamo.

Angleški profesor političnih znanosti Northcote Parkinson, ki mu najraje pritikajo in podtikajo vse mogoče kritične — nesramen, brezobzirno odkrit, posmehljiv, prezirljiv, neotesan, skratka ciničen — je, če smo prav obveščeni, že pred leti »zablodil« tudi v naše kraje. »Državljanstvo« si je menda pridobil tam nekje v 50-tih letih, ko je spisal knjižico, v kateri se je z njemu lastno kritičnostjo in satiričnostjo polotil birokracije.

Brez onegavljenja in obotavljanja si je upal — ako se za začetek zadovoljimo zgolj s skromno razlago — vreči svetu in obraz, da se uradništvo in uradovanje (se pravi: brezdušno, okostenelo, ozkosrčno in dlakocepsko ravnanje po predpisih) kar samodejno množi. Seve je profesor Parkinson s svojim cinizmom in sarkazmom spočetnka požel obilo grenko-sladkih smehljajev in posmihanj pa hude krvi in mialone preganjanj, a dejstva, da so njegovo knjižico množično ponatiskovali in prevajali, ni moč ovreči.

Za tiste, ki jih prijemlje nestrpnost, povejmo, da pravi Parkinsonov zakon naslednje: uradništvo se razmnožuje v veliko večjem obsegu kot delo, ki ga opravlja. Pravzaprav je posredi dvoje zakonitosti: po prvi vsak uradnik skuša pomnožiti podrejene uradnike, ne pa svojih tekmecev, po drugi pa uradniki drug drugemu ustvarjajo delo. Ta hip utegne kdo poskočiti: kaj ima vse to opraviti s Pomurjem? Pri nas se vendar kaj takega sploh ne dogaja. Parkinson nima kaj iskati v pokrajini ob Muri.

Načeloma je slednje že mogoče, a bodite strpni in nam dovolite skleniti umovanja ciničnega gospoda profesorja. Postopek množenja bi-

rokracije je namreč dokaj enostaven. Če uradniku ne uspe opraviti naloženega dela, ker je preobilno ali ker ni sposoben, so mu na voljo tri možnosti: prva, da odpove službo, druga, da poišče še enega uradnika in si z njim delo prijateljsko razdeli, in tretja, da najde dva pomočnika, jima razdeli svoje delo in postane njun šef. Zajedljiv Parkinson ponuja bojda zgodovinski dokaz, da si vsak uradnik izbere tretjo možnost. Dva nova pomočnika prideta zlagoma do sorodne »razsvetlitve« kot njegova dni njun šef — da je torej opravkov preveč in jih je treba razdeliti — in če se le da, jih razdelita tako, da postane vsak šef novima uradnikoma. Prvi uradnik nima nič proti, saj se število podrejenih množi in s tem seveda napreduje.

Zdaj začne delovati druga zakonitost: uradniki si nagradijo delo, ki ga objektivno ni, toda nekako morajo zapolniti svoj delovni čas. Kako? Preprosto tako, da »izumljajo« nove predpise in postopke, se o njih dogovarjajo, jih dopolnjujejo, popravljujejo, o njih razpravljajo, predlagajo nove različice, si pošiljajo in pisarijo gore papirja in tako naprej in tako dalje.

Vam ne zveni vse tole — posebej še zadnje — nekam znano?! Samo mimogrede: če smo pred tremi leti ugotavljali, da premoremo v Jugoslaviji 3,3 milijone najrazličnejših predpisov, se je menda letos, po še nepopolnih raziskavah, število predpisov povzpelo že na 7 (beri: sedem) milijonov! S Parkinsonom bi lahko dodali, da se uradništvo tudi množi hitreje kot neposredni proizvajalci, o množitvi referentov, vodij oddelkov, pomočnikov oz. namestnikov vodij oddelkov in podobnih po občinskih uravah pa raje sploh ne razglabljamo.

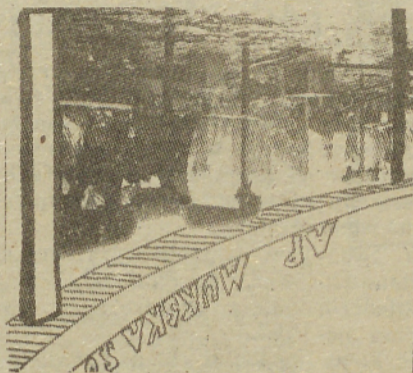
Tisti, ki so že kdaj okusili (smo okusili!), kako deluje aparat uradništva — samo pri spremembi bivališča je na primer potrebnih nič manj kot 20 takšnih in drugačnih pre-

pisov — se zanesljivo še spomnijo akcije za zmanjšanje (bolje: preudarnejšo delitev) administrativnih in režijskih opravil v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela. Začela se je pred dobrimi tremi leti, pravih izidov pa še zmeraj ni. No ja, imamo sicer nekaj okvirnih statističnih podatkov (recimo, da v naši republiki sedi trem delavcem na grbi en uradnik), a statistika je — hoteli ali ne — kaj čudna gospa, ki marsikaj spretno prikriva. Kar poskusite za svojo interno rabo izračunati, koliko režijcev pride na enega neposrednega proizvajalca (normirca) v malo večji organizaciji združenega dela ali delovni skupnosti! Podatki vas bodo gotovo zaprepastili.

Skorajda vsakodnevno nam časopisni stolpci prinašajo mastno naslovljene članke in komentarje: Nezlomljiva vojska uradnikov. Nezaustavljiv pohod črnih narokavnikov. Administracija raste na kvadrat. V krempjih Parkinsonovega zakona in podobne. Izhoda takorekoč ne ponujajo, saj se »njihova veličanstva« birokracija, tehnokracija in administracija očitno poživljajo na strašljive naslove, kritične komentarje in gromovniško retoriko.

Le kaj bi sploh ugnalo — reči ugonobilo bi bila čista utopija — to trdoživno in tradicionalno (Francozi so se na primer z njo otepal že leta 1750!) družbeno nadlogo? Parola, nazaj za stroje, ki v zadnjem času le »meso« postaja, jo utegne vsaj delno ublažiti. Za naše, pomurske razmere, bi bilo dobrodošlo manj uradovanja po zadrukah in kombinatih, pa več »pospeševanja« na terenu. Obrtniki si želijo hitrejših »uradnih blagoslovov« za razna dovoljenja in soglasja, podobno tudi tovarne in navsezadnje tudi mi, navadni smrtniki. Kajti cinik Parkinson načelno v našem prostoru, sistemu in državi pač nima kaj iskati. Torej?! (brž)

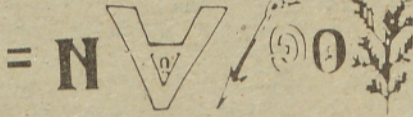
PUST JETU

Lepo je za Pustia, ki vsaj za trenutek ki vsaj za trenutek probleme pohrusta. Vsk se v nekaj opravi, na legobe, skrbi pozabi, se na zobavo odpravi, tam lepe denarce zapravi Jozek IV. b

PEPELNICA — PO SOBORSKI

LETOS 4 x V POMURJU

Nel, v naše ceste!

«Si se obleiko v koudisa?»

katere so si prav tako omislili, »zaporo«, določa tudi s tujko širokovno literaturo, za literaturo v psemici. Storitje namreč se mi maske za nas čas: računalniki v sodu in tujca vanju in resposodarsenju... Skratka, evo des, ki bi nam prišla še kako prav pri postopku, mikroprocesor in kar je podobno, čučvazamo! — naskrivaj pridajali še kakšen ne bi med zlatu zrnje — save, ko ga razvzno-uvorne konsine materzacfje, cenu pouna. Če se recimo pri psemici gremo bi hila to dokaj nerodna rec, toda dovolj in »sverganje«, knjig v sodih, za naso rabo meja in se posebej na Nemskem so si omislili razgornjalu nase predhodnike, ni poznala ob »zjednu« s sodi. Vedozelfnost, ki je za več stotletij nazaj, se nam zna posvetiti ne ho mogoče. Če spel zavrtimo kolo časa bi natančno vedeli? Očitno brez iznajdljivosti zgovornine ali morda njena ponovitve? Kdo »zaporo« uvzora računalniki, je to trnja tehniško-tehnološke revolucije, so si omislili prevratniško diavo. Danes, ko smo na pragu tian z njimi tudi kakšno, za takratne pojme, Njega dni so, da bi nekuo ljudstvo lažje drzijo najbolj resne.

Busk s Panonju, konstruktorjev tozd Vinogradniko gospodarstvo Kapela z radgorskim kmetijskim kombinatom in sabo, člani zlene brašovčine z levega in nameri. Spravevati bi se dalo takorekoč v nedogled: kako je bilo z zemljo in neveso, prikami, sarsesino, ostalimi udeleženci svavoskega obreda? Pa nskrti z doto — istim torej, kar se prišese v zakon? Kaze, da bi si spet lahko pomagali z mihulimi zgedi, nemara kar iz logov domacih: boro-vlmi gostivanju). Saj vemo, za kaj p... Da se obnesejo in nanesajo!

«ZENITVE»

«PA TAKE!»

Pust je praznik vseh norcev, toda kaj, ko se pa lega ne za-vedajo! ČEMU LUC NE GORI? FA MI MESS SVETI!

FAŠENIK — PUST

Pa stoupamo dale po fašeni-ki v vsakdanašnje življenje. Datum napišemo drugji — pa se smejmo vsemi, ka de nam na pouiti kraj porinimo, na beteg ne mislimo, niti na cene — samo ka de apočina zdravo rāsila in zemla obdelana. Prelogov pa tak ne vidl nišče, ar se tej glavačke v kancelariji ne zgučavlejo drugjo, kak dobliti v roke tistoga, šteri je zafušao naše verstvo. No, pustimo tou! Tou vračijo tan na drugjon trnaci, tan ge pišajo, kama šteri lejko ide.

Tam je med ljudmi doma naj-lepši guč v našoj Sloveniji. Ljudje so nej pokvarjeni, ar so včrni, daruvni, ešče na snejgi, na kolinaj ali gostušanja pošteno mijalijo. Poštujajo tudi prišleke — a najbougše meštre najdemo od nji v zvlunsvi. Ges pa na tou pravim: naš prvi guč ma takšno tuc-

nost (sočnost) kak ščava — samo škoda, ka več nega tisti pravi babic, ka bi z nale skujati i spečti indašnje dobroue. Školnicke so pozabill lepo pisati, ka bi znaill lepe goričke lūštarije okouli novih ali starih šol kak tūdi drugja doživetja doj napisati — tak kak so znall gučati v Kūzmičovon cajti.

Vūpajmo se, ka de malo cifrastost i originalnosti v žlahtnosti guča ostalo ešče par generacij pri mladi lūdaj — ka tou doj napiljšejo našoj deci, štera nosi v svoji kotrigaj — bogato tradicijo borovega gostuvanja.

Zatou nemrete pozabiti — ka slab glas perouti mā — a dober komaj klūka tā!

Dini Titan

Hotel DIANA priredi za svoje cenjene goste na pustno soboto, 3. marca, v kavarni

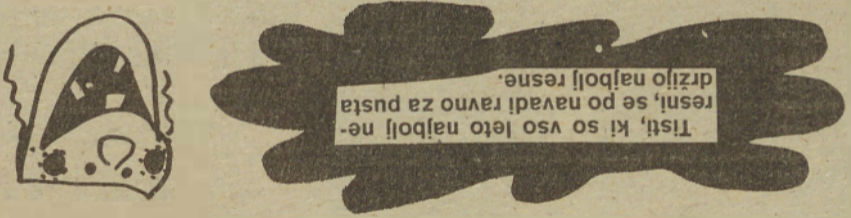
VELIKO TRADICIONALNO PUSTNO ZABAVO

Maske vabljenе — najboljše nagrajene Za veselo pustno razpoloženje bo poskrbel ansambel HORN s pevkama.

Program bo vodil in povezoval PIŠTA. Rezervacije v recepciji hotela.

Nastopajoče maske imajo prost vstop! Vljudno vabljeni!

ŠKOT, LOTERIJA IN MI "ZGLEDI" IZ LJUTROVNIH CASOV

Ena jako izvirnih mask bi ulegnil biti Škoti, LOTERIJA IN MI "ZGLEDI" IZ LJUTROVNIH CASOV (Povzeto iz razprave Pustna pustovanje na Pustia) Tisti, ki so vso leto najbolj nesni, se po navadi rano za pustia drzijo najbolj resne.

YU-HU-HU

Prav ste ugotovili! Ta rubrika je postavljena narobe. Toda zakaj se razburjate. Tudi drugje stoji marsikaj narobe, pa se trdi lega nihče ne razburja.

KUSTA GUKRNA REPA? DUGI LEN — FAŠENIK JE CEJLO LETO

Čebele odkrivajo

Od čebel, ki so že tako človeku zelo koristne žuželke, si strokovnjaki obetajo nove koristi: odkritja o sestavi tal, možnih zalogah rudnin in odkrivanje onesnaženosti.

Ugotovili so namreč, da cvetni prah dokaj natančno odraža sestavo tal, v katerih rastlina raste. Ker pa čebele obletajo obsežna območja, in to zelo temeljito, je torej mogoče kar od njih vsak dan pobrati vzorce cvetličnega prahu za analizo, s pomočjo katere strokovnjaki lahko ugotavljajo stopnjo onesnaženosti in bi tudi lahko opravili prve geološke raziskave območij.

»S čebelami lahko hitro zgradiš vzorec mineralnih nahajališč,« meni dr. John Free z eksperimentalne postaje v Hertfordshiru. Treba je le dobro razporediti panje in potem zbirati cvetlični prah, ko se čebele vračajo s paše. Z analizo je mogoče ugotavljati koncentracijo svina, cinka, bakra, magnezija in celo zlata ter srebra na določenem zemljišču.

KOT PRI FOTOGRAFU

- Moja žena je kot fotograf.
- Kako to misliš?
- V sobi se ne smem premakniti, ko dobimo obiske pa moram biti nasmejan.

KAZEN

- Le kako si lahko dovolil, da se je hčerka poročila s tvojim šefom?
- To je bilo iz maščevanja. Zdaj ima moja žena za tačo...

OROŽJE, KI NE UBIJA

Točno ob 9. uri dopoldne 24. septembra lani so igle seizmografov v številnih laboratorijih širom po svetu divje zanihale in pokazale, da je zemljo stresel sunek, močan preko 5. stopnje Richterjeve lestvice blizu velikega sovjetskega pristanišča Astrahan ob Kaspijskem morju. Takoj nato je v časovnem razmaku petih minut sledilo še pet enako močnih sunkov, vsi na istem območju.

Znanstveniki na Švedskem, v Veliki Britaniji in ZDA, kjer so zabeležili močne sunke, so sprva menili, da je prišlo do katastrofalnega potresa, vendar pa so že nekaj ur kasneje strokovnjaki na seizmološkem inštitutu uppsalske univerze ugotovili, da ni šlo za potres, temveč za serijo podzemskih jedrskih eksplozij. Ker tovrstne eksplozije ne delujejo tako kot potresi enake moči, je bilo jasno, da se starodavnemu Astrahanu ni nič pripetilo — potres take jakosti bi ga zravnal z zemljo — vendar pa je strokovnjake zaskrbelo, kaj naj pomeni toliko jedrskih eksplozij v taki bližini mesta.

Iz Sovjetske zveze ni prišla nobena vest niti kakršnokoli pojasnilo, vendar so strokovnjaki, ki budno spremljajo vse, kar se na vzhodu dogaja, ugotovili, da Sovjetska zveza ni opravila novih poskusov z jedrskim orožjem, temveč da je začela uresničevati svojo dolgo načrtovano uporabo jedrskih eksplozij v miroljubne namene.

Po mnenju geologa Mila Nordyka, ki s svojo skupino vrhunskih strokovnjakov nadzoruje in nalizira sovjetske jedrske eksplozije — seveda iz varne razdalje v laboratoriju v Kaliforniji — so sovjetski geologi s pomočjo cele serije podzemskih jedrskih eksplozij ustvarili ogromno podzemsko skladišče za naravni plin. Šlo naj bi za uporabo jedrskega orožja v miroljubne namene in sovjetski znanstveniki naj bi z astrahanskimi eksplozijami prešli od eksperimentalne stopnje na uporabno industrijsko raven.

»Jedrskie eksplozije so zdaj postale standardno

orožje zrele in preskušene sovjetske tehnologije.« zatrjuje ameriški ekspert Nordyke.

Da bo to najbrž držalo, potrjujejo zbrani podatki, ki govore, da so v Sovjetski zvezi opravili od leta 1965 več kot 70 nevojaških jedrskih eksplozij, od tega lani kar 16. S pomočjo atomskih bomb naj bi izkopal več podzemskih jam, namenjenih skladiščenju goriv, odpadkov naftne industrije in morda tudi za shranjevanje radioaktivnih odpadkov. Nekatere eksplozije naj bi poskusno izkristalili za ustvarjanje seizmičnih valov, s pomočjo katerih geologi iščejo nahajališča rudnin in raziskujejo zemeljsko skorjo, nekatere pa za pridobivanje nafte v peščenih nahajališčih in za odpiranje morebitnih čepov v naftnih in plinskih črpališčih. Možno je tudi, da so poskusili z jedrsko eksplozijo tudi pogasiti požar na plinskih vrtnah.

V ZDA, ki so druga jedrska velesila, so opravili precej manj miroljubnih jedrskih eksplozij, v dveh desetletjih vsega kakšen ducat, poslednja je bila opravljena leta 1973. Kar je bilo podzemskih eksplozij po tem letu, so bile vse vojaškega značaja.

Tako je dandanašnji videti, da se od velikopoteznih načrtov, ki sta jih v šestdesetih letih kovali obe jedrski velesili, uresničujejo le sovjetski. Pred dvema desetletjema so sicer mnogo širše načrtovali, saj so govorili o preusmerjanju rek, umetnem oblikovanju zemeljskega površja, rezanju gorskih verig, kopanju umetnih jezer in gigantskih kanalov za plovbo. Toda strah pred radioaktivnimi odpadki,

nevarnostmi v spreminjanju podnebnih razmer, škodljivimi učinki atomskih eksplozij na verigo življenja in sploh pred možnimi radioaktivnimi zastrupitvami zemlje in voda je velike načrte precej oklestil. Povsem pa ne.

Kaže, da sovjetski znanstveniki obvladujejo tehnologijo kopanja podzemskih prostorov s pomočjo jedrskih eksplozij, saj se sicer ne bi lotili velikega podviga v taki bližini mesta, kot to kaže astrahanski primer. Domnevno so v okolici Astrahana izkopal kakih 13 podzemskih skladišč, kjer bodo shranjevali zemeljski plin. Podviga so se lotili, čeprav pred nekaj leti odkritih velikih nahajališč te energetske surovine še ne izkoriščajo. Uporabili so 15-kilotonske atomske bombe (približno toliko je bila močna hirosimska), ki so jih sprožili 1.100 metrov pod površjem. Vsaka eksplozija naj bi ustvarila prostor, velik 50.000 prostorninskih metrov. Tako so poceni in hitro prišli do ogromnih skladiščnih prostorov.

Omeniti velja, da sovjetski znanstveniki niso uporabili čisto navadne atomske bombe za tovrstno dejavnost. V miroljubne namene uporabljajo jedrske eksplozije, ki po eksploziji sprostijo zelo malo tritija, saj je ta element najbolj nevaren za živa bitja. Poskusi so med drugim tudi pokazali, da se ni bati, da bi radioaktivni delci, ostanki eksplozije prišli v plin, nafto ali druge snovi, ki jih skladiščijo v podzemskih skladiščih, izkopanih z jedrskimi napravami. Ti delci se z rudninami, staljenimi od velike vročine, spoje in se naberejo na dnu podzemske votline, kjer se strde v steklovinasto plast. Tako so varno spravljani in izolirani od podzemskega prostora.

Čas, ko grozljivo atomsko orožje lahko zares koristi ljudem, je torej prišel.

Londončan Peter Holand je naredil robota, ki vedno kaj govori — skratka — svojemu lastniku preganja dolgčas. Če se ga naveliča, pritisne samo na gumb in robot utihne... Kako enostavno!

Kitajski arheologi so v provinci Henan pod 1,5-metrskim slojem zemlje našli ptičje jajce, nekoliko manjše od kurjega, ki je staro okoli 4500 let.

x x x

Z nekakšnim križanjem celic je britanskim znanstvenikom uspelo vzgojiti novo živalsko vrsto, ki ima lastnosti ovce in koze.

drugje smo prebrali

Kitajci so na reki Hoangho začeli graditi najdaljši most na svetu. Dolg bo 10.282 metrov. Doslej najdaljši most je prav tako na Kitajskem, dolg pa je okoli 7.000 metrov.

x x x

V neki bolnišnici na Floridi je umrla Julia Jones. Stara je bila 113 let in je sodila med nekaj najstarejših Američanov.

x x x

Tik preden so zdravniki v bolnici v Librevilleu (ZDA) nameravali nekemu Alanu Superganu (22), smrtno ponesrečenemu v avtomobilski nesreči, odvzeti ledvice, je ta zaključil in se tako rešil.

Najlažji radio

Odkar je prvi prenosni mali avdio sistem osvojil srca ljubiteljev glasbe, so proizvajalci tekmovali, kdo bo izdelal lažji in manjši prenosni stereo radio ali kasetnik. V tej tekmi je nedvomni zmagovalec — vsaj ta čas — japonski gigant Matsushita, ki je začel pošiljati na trg s prenosni stereo radijski sprejemnik, ki tehta s slušalkami vred le blizu 60 gramov. Ob izjemno majhni teži je njegova odlika tudi ta, da zavzema zelo malo prostora. Kadar ni v uporabi, se dajo slušalke zložiti.

Za to drobno napravo stoji zelo močna tehnologija. Matsushita je uporabila najnovejšo tehniko tridimenzionalnega sestavljanja integriranega vezja. Tako so radijski sprejemnik za stereo tehniko dejansko spravili v slušalke, ki so že same po sebi peresno lahke in tudi lep tehnološki dosežek.

Novo tehnologijo bodo Matsushitini inženirji uporabili za izdelavo novih super lahkih stereo naprav.

VSESTRANSKI LJUBITELJ

- Dragi, jaz sem skromna. Všeč mi je vse kar daje narava.
- In kaj je to?
- Vse od krzna, biserov do diamantov.

Ob cesti na slovensko-hrvatski meji v Ivancu je cestno podjetje iz Varaždina postavilo svojvrsten spomenik. Na kamniti mlzi je sodček, iz katerega teče kristalno čista voda, v kamen pa so vsekali napis: »Pomislil človek, kako koristna sem in ne uničuj me, kajti le moja lepota ti daje ceno.«

NESPORAZUM

- Poznaš Kerovega Franca?
- Seveda. Prav včeraj sem mu posodil tisoč dinarjev.
- O, potem pa ga slabo poznaš.

NAVADA

- Torej vi bi se radi ločili.
- Seveda.
- Vas žena slučajno vara?
- Ne slučajno, to je njena stara navada.

HIŠA S KOMPRESORJEM

Na Švedskem so izdelali zanimivo novost, za katero se zanimajo gradbeniki, vojska in vsi tisti, ki morajo občasno bivati zunaj naselij. Podjetje Granges Aluminium iz Finspanga je skonstruiralo in izdelalo hišico, ki je sestavljena v ploščo, zelo primerno za prevoz.

Hiša je narejena tako, da se njene stene prelomijo navznoter tako, da se strop in pod hiše povsem približata. Na terenu postavijo hišo v nekaj minutah. V sestavljeni hiši je namreč balon, ki ga napihnejo s kompresorjem ali tudi z ročno zračno tlačilko. Balon dvigne streho in prepognjene stene, ki se na pregibu, ko so povsem zravnane, zaskočijo. Hiša je pripravljena za prebivanje. In podre se prav tako enostavno.

Stene, pod in streha so narejeni iz dobro izoliranih aluminijastih plošč, zato je hišica, kot zatrjuje proizvajalec, primerna za tople in mrzle kraje.

»POKLICI«

- Brankec, kaj dela tvoj oče?
- Avtomehaničar je, avtomobile popravlja. Kaj pa dela tvoj?
- Škoraj vse, kar mu mamica naroči!

ODNOS DO DELA

- Stric, vi pa delo očitno izredno sovražite.
- Po čem sklepaš?
- Preden primete kladivo, pljunete v dian.

En sam nastop na televiziji je bil dovolj, da je Janine Johnson, sicer inženirka agronomije, postala zvezdica. Nekaterim pač uspe!

opremljamo stanovanje

OTROSKA SOBA

Pri izbiri pohištva za otroško sobo je treba posebej paziti na naslednje:

— pohištvo naj bo lahko, da ga lahko prenašajo tudi otroci sami (npr. stole);

— trpežnost in obremenjenost pohištva morata biti izredno veliki;

— vsi kosi morajo stati trdno, da se ne prevračajo. Ne smejo imeti ostrih robov in vogalov;

— površina ne sme biti obdelana z barvami ali sredstvi, ki vsebujejo svinec, ker so strupena;

— sedežna ploskev otroških stolov naj bo vodoravna, na zadnjem delu za kak centimeter poglobljena. S tem nastane fiziološki sedežni naklon od 3 do 4 stopinj;

— naston mora biti zadosti vbočen, da se čim bolj prilagodi naravni ukrivljenosti otrokove hrbtenice;

— plošča delovne mize mora biti zadosti velika in taka, da jo lahko postavijo otroci v poševno lego (nagnjeno za kakih 16 stopinj, ko pišejo in berejo);

— pri otroških posteljah je treba dati prednost žimnicam in vzmetnicam z jedrom iz penaste mase, ki so položene na trdno podlago (npr. leseno desko). Le tako je zanesljivo mogoče preprečiti nefiziološka skriviljanja hrbtenice med spanjem;

— postelja z vzmetnicami in vzmetnim jedrom in z vzmetnim okvirom po sodobnih spoznanjih v psihologiji spanja in v ortopediji ne ustrezajo.

ŠALIVEC PA TAK

— Tvoja tašča te je pohvalila. Baje si stresal take šale, da je od smeha skoraj umrla.

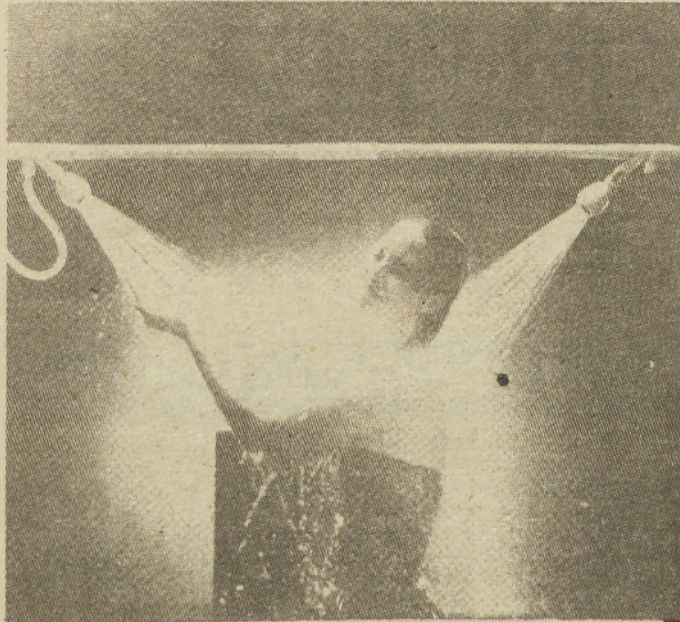
— Ko jo boš srečal, ji povej, da imam zdaj nekaj boljših...

V GOSTILNI

— Natak, kdo je dajal meso v ta golaž?

— Kuhar, kdo drug?

— Kdo pa ga je potem vzal ven, preden ste servirali?

SUPER PRHA — Menda je kopanje v kadi, kar zadeva porabo energije za ogrevanje tople vode, veliko dražje kot pa prhanje. Energetiki torej priporočajo tuširanje. In ker ste večji raznih drobnih del, vam verjetno ne bo pretrd oreh, če se lotite ureditve takega tuša, kot ga kaže naša slika. Razpršena voda prihaja z dveh strani in zato ni potrebno toliko »plesanja« kot pri klasičnem tuširanju.

DOBRO JE, ČE VESTE

RAVNANJE Z LESNIMI VIJAKI

Lesne vijake izbiramo glede na material (železo, medenina, lahke kovine itd.), debelino (1,3 milimetra dalje) in dolžino (od 5 milimetrov dalje). Razen tega imajo različno debelino glav.

Izvičaj je edino orodje, s pomočjo katerega lahko lesne vijake zavijamo in tudi spet izvijamo. Njegovo rezilo se mora točno prilagati zarezi v vijaku, sicer lahko poškodujete ali vijak ali izvičaj (ali tudi oba).

Skoraj v vsakem primeru je treba za vijak namenjeno luknjo prej izvrtati.

V iverkah lesni vijaki nimajo vedno dobre opore. Tedaj uporabljamo namesto lesnih vijakov vijake žeblice, ki dajejo boljše zvezo kot žeblice, pa malo slabše kot vijaki. Včasih se izplača, da vstavimo v iverkko „navoj“. V ta namen izvrtamo najprej za kaka dva milimetra široko luknjo, kot jo zahteva vijak. V izvrtino damo dvokomponentno lepilo, počakamo nekaj minut in potem zavijemo v luknjo vijak. Držal bo ko priraščen. Če gre morda za zvezo, ki mora biti razstavljiva, moramo vijak namastiti.

V lesu tičeči vijaki, ki jih je treba vsakokrat odstraniti, so nekaj za drobnjakarje. Če so zarjaveli, često pomaga nekaj kapljic toplice rje ali djeselskega (kurilnega) olja in potem udarec s kladivom po glavi vijaka, da bo vijak za izvijanje bolj dovozen. Če se cela glava odlomi, lahko vijak izvrtamo samo še s spiralnim svedom.

še enkrat

Potrdilo o delovni dobi

V predzadnji številki Vestnika smo objavili nasvet, kako priti do potrdila o delovni dobi v Avstriji. Glede na to, da je bil nasvet nepopoln (nismo objavili vseh naslovov), z veseljem objavljamo dopolnilo, ki nam ga je poslal Franjo Sonaja:

SFRJ je sklenila konvencijo o socialnem zavarovanju z republiko Avstrijo. Pri nas so določeni organi za izvajanje konvencije o socialni varnosti. Tako že vrsto let skrbi za pridobitev potrdila o delovni dobi oziroma času, preteklem v avstrijskem zavarovanju strokovna služba skupnosti za zaposlovanje v Murški Soboti, Arhitekta Novaka št. 3. Ta služba piše zahteve za taka potrdila o zavarovalni dobi v nemškem jeziku zaradi izkušnje, ki jih ima, ker posamezni uradi na pisanje v slovenščini sploh niso odgovarjali.

Republika Avstrija ima 9 dežel in vsaka od njih ima svojo bolniško blagajno, ki se imenujejo po deželah. Naslovi bolniških blagaj, razen že objavljenih v prejšnji številki, so:

Burgenlander Gebietskrankenkasse für Arbeiter und Angestellte, 7000 Eisenstadt, Esterhazyplatz Nr. 3.

Niederösterreichische Gebietskrankenkasse für Arbeiter und Angestellte, 1013 Wien, P. F. 813, Wipplingerstrasse 28.

Salzburger Gebietskrankenkasse, 5024 Salzburg, Faberstrasse Nr. 19.

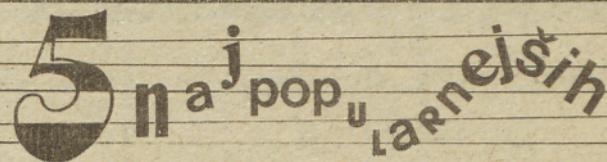
Vorarlberger Gebietskrankenkasse für Arbeiter und Angestellte, 6850 Dornbirn, Jahngasse Nr. 4.

Oberösterreichische Gebietskrankenkasse, 4010 Linz, P. F. 61, Faberstrasse Nr. 19.

Potrdilo, ki ga rabite za uveljavitev delovne dobe, se imenuje: Bescheinigung für die Zusammenrechnung von Versicherungs- oder Beschäftigungszeiten (auf Formular OY-2).

Pa še poštni številki k naslovoma, objavljena v prejšnji številki: 6020 Innsbruck, 8011 Graz.

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota

Letstica tega tedna:

1. Ti znaš — Josipa Lisac
2. Slovenija — Buldožer
3. Miki, Miki — Stadžana Milošević
4. Jabuke i vino — Zana
5. Ne mi dihat za ovrtnik — Lačni Franc

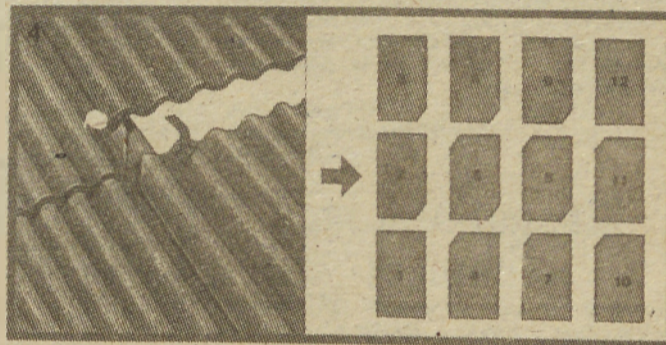
Nacado Elektrotehne iz Murske Sobotne prejmeta:

1. Anton Kardoš, Stefana Kovača 29, 39000 Murska Sobota
2. Dragica Zdravec, Brezovica 46, 69225 Velika Polana

Naša nova predloga:

1. Šizika — Laki pingvini
2. Koliko imaš godina — U škripcu

Vaše predloge in glasove pošljite na dopisnici na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: Za najpopularnejših pet.

Zime bo kar hitro konec in začela se bodo dela na gradbiščih. Marsikdo bo skušal gradnjo poceniti z lastnim delom in pomočjo prijateljev. Če boste tudi sami pokrivali streho, ne bodo odveč tudi tile nasveti:

- ne hodite po ploščah na strehi, ampak dajte čeznje deske;
- če pa že ne gre drugače in morate stopiti na ploščo, potem pač stopite na tisti del plošče, pod katerim je letev. Manjši upogib plošče pomeni, da je manjša možnost, da plošča počni;
- plošč ne pribijajte, ampak na izboklini izvrtajte luknjo in jih privijte s ključem;
- da ne bo prišlo do trojnega ali celo četvernega preklopa na spojih plošč (zaradi tega bi čez čas ali pa takoj plošče počile), je treba nekatere plošče na oglih poševno odrezati z ročno ali električno žago. Sicer pa pogledajte našo sliko.

Ne nazadnje še tale nasvet: pri pokrivanju strehe je potrebno biti zbran in — trezen.

VZROK

- Ločil se bom!
- Zakaj, saj sta čudovit par?
- Veš, prepričal sem se, da moj najmlajši sin ni njegov, ampak sosedov...

Periferna arterioskleroza

(INTERMITENTNO ŠEPANJE)

zdravnik za vas

Težave, ki jih bolniki s periferno arteriosklerozo v nogah navajajo, so hude, krčevite bolečine v mišicah. Pojavijo se pri delu ali po nekaj metrih hitre hoje kar prisili bolnika, da se ustavi, malo počaka in ko bolečine popustijo, zopet nadaljuje pot. To je tako imenovana kaludikacija intermitentna, ali šepanje v presledkih. Za kaj pravzaprav gre? Pojav smo na kratko opisali, ko smo govorili o angini pektoris. Osnovni princip je isti. Mišica potrebuje za delo kisik, ki ga prinaša kri. Ker po arteriosklerotično spremenjeni in zoženi žili ta oskrba ni več zadostna, se kmalu pojavi razkorak med potrebo in oskrbo. Mišica je nezadostno oskrbljena s kisikom, zato protestira z bolečino, ki prisili bolnika, da se ustavi. Delo mišice se s tem zmanjša, prav tako pa tudi potreba po kisiku, bolečina popusti in bolnik zopet nadaljuje pot.

To je že tako imenovana druga stopnja po težavnosti, ki običajno pripelje bolnika k zdravniku. V začetku, v prvi fazi, bolnik še nima očitnih težav. Vendar, če bi bil pozoren, bi opazil, da je noga bolj hladna, blede, da ga po podplatih in koži peče, hitro zebe, na kar je potrebno zdravnika opozoriti. Ta bo z nadaljnjimi preiskavami ugotovil, če so za omenjene težave vzrok pretlačne motnje v nogah ali ne.

Če skleroza in zožitev napreduje, oskrba s kisikom zadostuje komaj še v mirovanju, vsakršno delo in napor sta izključena. To je že tretja faza bolezni. V zadnji četrti fazi po Fontainu mišica po zoženih

arterijah ne dobi dovolj krvi in z njo kisika niti za mirovanje, zato začne propadati, nastopi odmiranje prstov in cele noge, potrebna je operacija, običajno je to izguba noge. Če je zožitev žile višje v medenici, sta zajeti obe nogi. Takrat se bolniki v začetku običajno tožijo, da jim noge slabijo, bolečine čutijo v stegnih in zadnjici.

Zdravnik, če bo pomislil na periferno cirkulatorno motnjo pri prvih znakih, ki mu jih bo bolnik momogrede omenil, danes lahko pravočasno z gotovostjo diagnosticira začetne prekrvavitvene motnje, ko še ni nevarnosti za odvzem noge.

Ukrepi za izboljšanje cirkulacije in rešitev noge so v začetnih fazah zelo uspešni.

Kako zdraviti? Najprej je potrebno ugotoviti vzrok. Na prvem mestu je kajenje, zato mnogi obolenje imenujejo „kadilčeva noga“. Sledijo povišane maščobe v krvi, sladkorna bolezen, zvišan krvni pritisk in drugi rizični faktorji, o katerih smo že govorili. Večkrat najdemo hude sklerotične spremembe na ožilju, ne da bi mogli ugotoviti spremembe v krvi, o katerih je bil govor. To nas navaja na misel, da vsega o sklerozi še ne vemo. Obstaja sum, da je v nekaterih družinah prisotna manjša odpornost ožilja pred prezgodnjo ali bolezenjimi preiskavami ugotovil, če so za omenjene težave vzrok pretlačne motnje v nogah ali ne.

Če skleroza in zožitev napreduje, oskrba s kisikom zadostuje komaj še v mirovanju, vsakršno delo in napor sta izključena. To je že tretja faza bolezni. V zadnji četrti fazi po Fontainu mišica po zoženih

hoditi, plavati, določeno zboljšanje v tem sklopu prizadevanj pričakujemo od izmeničnih kopelih tople—hladne. Zelo uspešne so CO₂ mineralne kopeli v Radencih in galvanske kopeli. Tretji ukrep so danes že zelo uspešna zdravila za boljše prekrvavitve. Injekcije z ozonom direktno v žilo so razočarale, več škodujejo kot koristijo.

V tretji fazi bolezni vaje in hoja več ne pridejo v poštev, tu si moramo pomagati le z zdravili, in če je možno z operacijo premostitve zoženega dela žile s tako imenovanim by passom. Za premostitev običajno vzamejo bolnikovo vrhno veno iz noge, ki pa se na žalost po nekaj letih ponovno zamaši. V novejšem času dajejo veliko upanja umetne mase, ki so že toliko trpežne, da v več večini primerov prenesejo deset in več let.

Operacija odpravi le trenutni zaplet, ne ozdravi pa osnovne bolezni, zaradi katere je prišlo do težav, ne ozdravi arterioskleroze. Kljub operaciji ta napreduje. Zato so vsi našeti ukrepi malo koristni, če vzporedno ne odpravljamo vzrokov. Nikakor ni odveč, če ponovno rečemo: rešitev je v preventivi!

Prej smo rekli, da naj bolnik v prvih dveh fazah čim več hodi, kljub temu da zaradi bolečin teži k mirovanju. S priložnostjo, s hojo in drugimi procedurami, ki jih izvajamo pri rehabilitaciji dosežemo, da se razširijo vzporedne žile, ki spremljajo glavno, sedaj zoženo in postopno vsaj delno zadovoljijo potrebo mišice po kisiku.

Dr. Lojze Stevanec internist

DARILO

- Kaj pa bi rada tvoja za osmi marec?
- Avto ali diamantno zapetnico.
- Pa odločitev?
- Kupil ji bom zapetnico. Ponarejenih avtomobilov še ni...

recept za vas

Sesekljana pečenka

Za 4 osebe potrebujemo: 50 dekagramov mešanega mesa (svinjina — govedina), 1 zavitek evo dodatka za sesekljane zrezke, 2 decilitra mleka, 1 šopek drobnjaka, 2 jajci, 15 dekagramov korenja, 15 dekagramov graha, 2 žlici gorčice, 0,25 dekagrama svinjske pečice, 3 dekagrama olja, sol, poper.

Priloga: Meso drobno zmeljemo, dodamo v mleku namočen evo dodatek za sesekljane zrezke in narezan drobnjak. Dobro premešamo. Pečico namočimo v hladni vodi, da dobi okus po svežem, razširimo jo na deski in napolnimo z mesnim nadevom. Nadev razmažemo po pečici 1—2 centimetra debelo. Prek potresemo jajčno jed. Pečenko zavijemo in položimo v pekač. Preljemo z oljem in pečemo v pečici 50 minut pri temperaturi 200 stopinj Celzija. Med pečenjem pridno prelivamo.

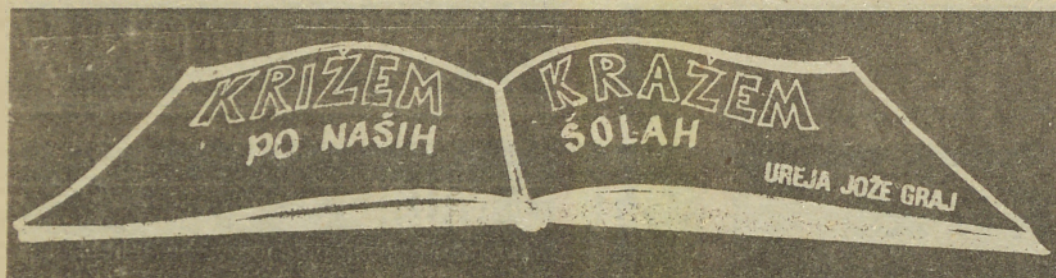
Jajčna jed: Grah in kocke korenja skuhamo in ohladimo. Jajca stepemo, dodamo gorčico, sol, poper, grah in korenje. Na vročem olju zakrknemo.

Tako pripravljena pečenka je zelo dekorativna in okusna.

Sestavi	srbo-hrvatist	čista znanost	jadranski otok	južna rastlina	elektrotehnični material	ramoglasniški stik v metriki	radiotelevizija
oborožen čuvaj							
trezen, stvaren človek							
bolgarski Sah. vele-mojster							
oranje, zarana zemlja			Huszenin ali možev oče				življenjska raven
splet las						igralna karta reka v Suvci	
uničevalka železa				izumrli Slovan			
nekdanji leror v Alžiriji				srbsko m. ime otoki pri Siciliji			
avtomobilska oznaka Avstrije			kraška črna eskimska "hiša"				
titian			germanij	loščilo			rim. 500 zimske olimpijske igre
šivanka						predlog	Karel Dobida
važna živila							
starogrški zgodovinar							

RESITEV PREJSNJE KRIZANKE — Vodoravno: iskrenost, Valente, atentat, Nin, Ari, ar, rov, karnisa, O, erot, baza, C, in, vlom, los, Edo, cukrček, Akinari.

Olimpijska plamenica je ugasnila

Olimpijski ogenj — simbol miru in prijateljstva je prvič zagorel v Grčiji. Prvič so ga prinesli športniki tudi k nam — v Jugoslavijo. Olimpijski plamen je gorel po vsej domovini, iz mesta v mesto pa so ga nosili najboljši športniki, dokler ni 8. februarja prispel v olimpijsko mesto Sarajevo. Tekmovalci 14. olimpijskih iger so se borili za najvišja olimpijska odličja.

Jugoslovani smo ponosni, da je naš smučar Jure Franko na olimpijadi dosegel 2. mesto. Ponosni smo tudi zato, da so 14. zimske olimpijske igre bile prav v Jugoslaviji, v deželi, kjer tako močno spoštujemo bratstvo in enotnost in prijateljstvo med vsemi narodi sveta.

Szilvia Prelec, 7. raz.
OŠ Bratstvo in enotnost
Prosenjakovci

Zmagal sem na olimpiadi

Napočil je že dolgo pričakovani dan otvoritve olimpijskih iger v Sarajevu. Bilo je res enkratno doživetje. Tam smo se zaobljubili, da se bomo borili za časti domovine.

Zato sedaj, ko tekmujemo, moramo dati vse od sebe. Posebno tokrat, ko še nismo dobili nobene kolajne, sem se zaobljubil, da moram zmagati. Bilo je mnogo tekmovalcev pred mano, ki so dobro vozili in so imeli odlične ocene.

Sedaj sem jaz na stezi. Vozim lepo, ne mislim na nič drugega kot na pravilno vožnjo. Ko pridem do mesta, kjer merijo vmesni čas, napovedovalec izjavi, da imam najboljši čas. Se malo pa sem v cilju. Toda, kaj je to? Saj ne morem verjeti! Vsi hitijo k

meni, vsi mi čestitajo! Ali je res? Imam zlato kolajno? Ali sanjam?
Robert BRATUSA
6. razred
OS Strožja vas

ŠPORTNA ŠALA

Tine in Jure gledata vaterpolsko tekmo. Prav tedaj zadene eden od igralcev gol.

„Ta pa je kar pajčevino stempel!“ reče Tine.
„Po tekmi ga bom prosil, če pride še k nam. Bo imel kaj dela, ko je povsod pajčevina.“

Mladi v krajevni skupnosti

Nekatere krajevne skupnosti vključujejo mlade v svoj krog in upoštevajo njihove želje, a na žalost v naši ni tako. Zato mi mlajši niti ne vemo, kaj vse se pri nas dogaja.

Naša KS, ki se imenuje Partizan je precej velika. V njej živi veliko mladih občanov in ti bi si želeli sodelovati in sodelovati pri marsičem. Radi bi, da bi nas kdaj odrasli povabili na sestanek, kjer bi lahko povedali o svojih težavah, željah. Vedno sem si zamišljala, da bi mladi v KS imeli kakšno besedo, da bi kdaj dosegli tudi kaj zase. Če bi jaz odločala o tem, kako naj se razvija naša KS, bi marsikaj spremenila. Porušiti bi dala nekatere hiše, ki komajda še stojijo. Na ta prostor bi posejela travo, tja bi postavila nekaj gugalnic, vrtiljakov in toboganov za najmlajše. Za starejše otroke pa bi dala narediti igrišča za košarko, roket, nogomet in še kaj. Tako bi storila seveda jaz in moji vrstniki, a kako gledajo na to naši starši, pa je drugo vprašanje. Nikakor nas nočejo poslušati, le ošteva-jo nas in kritizirajo. Mislim, da bi starejši morali pokazati več zanimanja za naše probleme. Z malo dobre volje bi lahko rešili marsikaj. In nekdo bi se moral zavzeti za nas.

Marija Kikec, 8. a
OŠ Karel Destovnik — Kajuh
Murska Sobota

V ČASU REDUKCIJE

Tovarišica nas je v šoli opozorila, naj gledamo po televiziji prenos večerne proslave. Vojko pa je takoj pripomnil: „Danes bo menda tudi produkcija.“ Vsi smo se glasno zasmejali.

Jože Malačič, 1. raz.
OŠ Fokovci

Tokrat še zadnjič povzemam vaša poročila o praznovanju 8. februarja — slovenskega kulturnega praznika. Kajpak zato, da ne bomo preveč neaktualni (zastareli) s svojim pisanjem. Skrajševati pa moram: zato, ker ste nekateri občutno predolgi. Čisto vse bi radi našli, kaj se je zgodilo, jaz pa si želim, da bi bili kar se da jedrnat in da bi zajeli le bistvo, torej tisto, kar je najpomembnejše. Sicer pa vas moram zelo pohvaliti za veliko prizadevnost. Že tri mape sem napolnil z vašimi prispevki, kar bi bilo dovolj za celo leto, če bi hotel vse objaviti. Imate kakšen predlog tudi vi? Napišite mi! Zdaj pa beseda dve o ...

APACE — Tudi na naši osnovni šoli smo praznovali slovenski kulturni praznik. Po praznovanju se je vsak učenec vključil v eno izmed kulturnih dejavnosti. Največ zanimanja so učenci pokazali za risanje. Eni so risali na temo Zimska pokrajina, drugi pa so se s pomočjo tovariša ravnatelja ukvarjali s sitotiskom. V recitatorski skupini so učenci recitali pesmi, predvsem Prešernove, poslušali plošče in se pogovarjali o slovenskih književnikih. Glasbeniki so vadili na svoje instrumente in kaj so se naučili, nam bodo pokazali na eni izmed naslednjih praznov. Živahno pa je bilo tudi pri ritmičnem, pravilničnem, lutkovnem, foto in hortikulturnem krožku ter krožku OZN. (BRIGITA KOČAR, 8. a OŠ Apače)

BESEDA DVE O ...

PUCONCI — Naš zadnji kulturni dan se je začel z radijsko uro, posvečeno največjemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu. Recitatorji so recitali odlomke iz njegovih poezij in zvedeli smo tudi zanimivosti iz njegove kratke, a plodne življenjske poti. Po radijski uri se nam je predstavila znana umetnica na harfi Pavla Uršičeva iz Ljubljane. Srečanje z njo je bilo čudovito, kajti harfo nas je večina videla prvič „v živo“. Uršičeva pa nam je povedala tudi marsikaj zanimivega o njeni umetniški poti. (SONJA KUTOŠ, 8. b OŠ Pucovci)

TIŠINA — Letos smo kulturni dan praznovali drugače kot običajno. Vsak je dobil svojo nalogo. Glasbeniki so zapeli narodne pesmi, člani dramske skupine so se predstavili z igrico Pepelka, učenci vključeni v likovno skupino in krožek za ročna dela pa smo pripravili razstavo svojih del. (BRIGITA BERTALANIČ, 8. a OŠ Tišina)

LJUTOMER — 8. februarja je bilo tudi na OŠ Ivan Cankar v Ljutomeru zelo živahno. Lutkovna skupina je uprizorila igrico Živali pozimi, igralci so si jo sami izmislili, dramska je zaigrala Rdečo kapico, glasbeniki so zaigrali nekaj skladb na klavirju, harmoniki in frulicah, naučili so se tudi novo pesem, nekateri so se udeležili aerobike in ritmičnega vaja, skupina „spretnih oblikovalcev“ je izdelovala izdelke iz kartona in lepenke, likovniki so prizadevno risali, izvedli pa smo tudi kviz tekmovanje v poznavanju slovenskih književnikov. (Mladi dopisniki z OŠ Ivan Cankar Ljutomer)

IZBRANA RISBA: »Zimsko veselje« — Narisala Monika Bežan, 3. raz. OŠ Fokovci.

Neko jutro

Kako lepo je ležati v postelji in poslušati glasbo!

Bila je sobota in še prvo spomladansko sonce je sijalo skozi okno, meni naravnost v oči. Ta velika luč me je vzdignila iz postelje in odšla sem na balkon. Bila sem bosa in malo me je zeblo v noge. Ljudje so hiteli po pločnikih in zdelo se mi je, da nikoli niso bili videti tako resni in zaskrbljeni, kakor to jutro. Le redkokdaj se je kdo ustavil in spregovoril besedo, dve ter hitro odšel dalje. Vsi so hiteli v trgovine in mesnice ter nakupovali potrebne reči. Spomnil sem se, da še nikoli ni bilo toliko ljudi v banki, kakor ravno to dopoldne. Vsi so dvigali še zadnje vsote denarja iz bank. Nato so se razbežali na vse strani. Samo ptice so še obletavale našo hišo in veselo žvrgolele. Takrat sem si zaželela, da bi tudi jaz lahko odletela — njimi, proč od teh zaskrbljenih ljudi in proč od zime in mraza.

Gordana Kokoli
OŠ Gradišče,
v Slov. goricah

PRVI ZVONČEK

Našla sem prvi zvonček. Otroci smo šli z očkom v sadovnjak ob gozdu. Očka je obrezoval jabolane. Melita, Mihec in jaz smo iskali zvončke. Jaz sem jih prva našla. S prsti sem jih izruvala iz zemlje. Doma sem jih posadila v lončke. Srečna sem bila, ker sem tako zgodaj našla prve zvončke pomladi.

Janja Panker, 1. b
OŠ Dokležovje

STANE ČERVIČ-BOJAN

S to nalogo je prišel v Prekmurje tudi aktivist iz Globoke Stane Simonič, katerega je Jože Hajdnjak napotil v Lipovce k šolskemu upravitelju Branku Rudolfu, kjer bi naj v strogi ilegali živel Kranjec. Ob tej priložnosti zveze s Kranjcem se ni bilo moč dobiti. Taki so bili torej poskusi oživitve NOG v Prekmurju 1943. leta in poskusi povezave z ljutomersko-radgonskim okrajem in obratno.

Proti koncu leta 1943 se je Ivan Nemeč-Vojko odločil, da pošlje v Prekmurje prek Medžimurja novo skupino aktivistov, ki bi jo naj vodil jaz. Na postojanki pri Ozmeči v Hlovcih je tako oblikovana skupina 6. januarja 1944. leta prejela še zadnja navodila za politično delo. Ivan Nemeč-Vojko se svoje odločitve spominja v izjavi 3. maja 1948. leta takole: »V januarju 1944. leta sem Stanka Červiča poslal v Prekmurje, da organizira OF, ker sem menil, da je že usposobljen za samostojno delo.«

Po mladinskem sestanku, ki ga je 31. decembra 1943. leta na mojem domu v Radomerju vodil Daniel Hojs-Ljubo, je našo domačijo zaradi izdaje obkolila nemška policija. V spopadu sem bil težje ranjen. Razen mene so bili v skupini za odhod v Prekmurje še moj oče Alojz Červič-Mihec, ki je po borbi v Radomerju moral v ilegalo in mu je bil zaradi šibkega zdravlja (komaj si je opomogel od kapi) dodeljen še spremeljalec Mirko Krajšek-Miško, razen teh pa še aktivisti Dragica Vrbnjak-Nadja in Elizabeta Vrbnjak-Mira ter aktivist Avgusta Megla-Mato. Vsi smo že celo 1943. leto aktivno in organizirano delovali na ljutomerskem terenu.

Tako je ta 6-članska skupina šla na pot 6. januarja 1944. Do postojanke pri Karlu Klenarju v Globoki stan nas spremljala še Slavko Ivanjšič-Boris, ki je po Nemečevem odhodu iz Prekije postal sekretar okrajnega odbora OF, in Daniel Hojs-Ljubo. Naj nekoliko podrobneje predstavim svojo skupino aktivistov: sam sem kot vodja te skupine bil že prej borec v 1. Ruški četi in v prvem Pohorskem bataljonu leta 1942. S Pohorja sem bil decembra 1942. leta poslan skupaj z Ivanom Nemeč-Vojkom na politično delo v Slovenske gorice, predvsem na ljutomersko-radgonski teren, kjer sem deloval kot politični aktivist in okrajni mladinski funkcionar. Elizabeta Vrbnjak-Mira je bila poverjenica za organizacijo AFŽ v Bučkoveh, Alojz Červič-Mihec je bil član rajonskega odbora OF Ljutomer, Dragica Vrbnjak-Nadja sekretarka aktiva SKOJ v Kuršincih ter rajonska mladinska sekretarka bučkovo-videmskega območja, odgovorna je bila za organizacijo odborov OF in mladinskih aktivov ter za ciklostilno tehniko »Marjetka«. Mirko Krajšek-Miško je prišel iz II. Pohorskega bataljona in je bil kurir na ljutomerskem območju. Aktivista Avgusta Meglo-Mato je že aprila 1944. leta Slavko Ivanjšič odpeljal nazaj na ljutomersko območje. Sam sem bil pred odhodom ranjen, še vedno nisem ozdravel. O tem našem odhodu je Franc Zalaznik-Leon, borec Pohorskega bataljona, zapisal v posebni izjavi: »Vem, da je bil Stane Červič-Bojan januarja 1944. leta poslan po nalogu Ivana Nemeč-Vojka v Prekmurje na politično delo, za

Spomini na partizansko leto 1944 v Prekmurju

kar je bil vsekakor politično sposoben.«

DELOVANJE NAŠE SKUPINE V GLOBOKI IN NA RAZKRIŽJEM OBMOČJU

Pred odhodom v Prekmurje smo se krajši čas zadrževali na območju Globoke in Razkrižja, kjer smo organizirali poverjeniško mrežo OF, v kateri so sodelovali Karel Klenar, Marija Klenar,

Elizabeta Vrbnjak-Mira

Franc Alt-Milan z bratom Antonom in ženo Marijo, Jože Alt, Stane Simonič, Janči Horvat in Ivan Hari. Nekoliko kasneje so se pridružili sodelovanju še poverjeniki OF Valentin Strah, Franc Nečimer, Franc Habjančič, Fridrih Muvrič, Marija Kugler, Jožefa Ivančič, vsi iz Globoke, ter Jože Vozlič in žena Frančiška iz Šafarskega. Tu smo torej pridobili lepo

štrevilo sodelavcev in 12. februarja 1944. leta v Globoki na viničariji Ivana Harija že ustanovili prvi odbor OF za Globoko in Razkrižje. Lasnik viničarije Ivan Hari, sicer doma iz Čakovca, je po okupaciji Hrvaške živel v Zagrebu in deloval kot član SKOJ. Po nalogu Karla Mrzoviča, organizatorja NOG na Hrvaškem, in tov. Kureliča, tedanjega sekretarja SKOJ, se je pred aretacijo umaknil v Globoko na svojo viničarijo, kjer se je povezal z Milanom Altom. Ivan Hari se formiranja tega odbora OF v svoji izjavi takole spominja: »V Štirigovo sem prišel v začetku junija 1943. leta in vzpostavil zvezo s tov. Milanom Altom, katerega sem poznal še iz Zagreba. Prek Alta sem vzpostavil zvezo z Bojanom Červičem in njegovo skupino borcev in aktivistov. Januarja leta 1944 je prišel k meni Bojan ter se predstavil s prepustnico slovenskih partizanov. Od takrat traja moja zveza in moje sodelovanje z Bojanom in njegovo skupino.

Februarja 1944. leta smo formirali prvi narodnoosvobodilni odbor fronte za razkriški teren, ki je bil prvi organizirani odbor. To se je zgodilo v moji hiši v Štirigovo Banfi števil. 163. Prisotni pa sijo bili Bojan Červič, Milan Alt, Ivan Horvat, Nadja Vrbnjak, Albert Smolkovič, Viktor Mesarič, Ivan Mesarič, Stane Simonič, ing. Rado Rakuša iz Budimpešte, Anton

Klenar in jaz Ivan Hari. Za sekretarja je bil izvoljen Milan Alt, ostali člani odbora pa so bili določeni, da vsak na svojem terenu organizirajo grupo OF in poverjenike. Naloženo jim je bilo tudi, da razpečavajo propagandni material, literaturo in da organizirajo skrivališča za ilegalce. Bojana je določil za organiziranje OF, tov. Nadja pa je delala pri organiziranju mladine.«

Stane Simonič, eden izmed aktivistov iz Globoke, pa se formiranja tega odbora spominja takole: »Ker je Bojan hitro okrevaval, nam je že do februarja 1944. leta uspelo vzpostaviti precej močno mrežo NOG, tako da smo sredi februarja že postavili prvi odbor za razkriški teren. Sestanek, na katerem se je formiral odbor OF, je bil v hiši (viničariji, op. pisca) Ivana Harija iz Čakovca, na katerem smo bili prisotni Karel Klenar, Milan Alt, Bojan Červič, Dragica Vrbnjak-Nadja, Viktor Mesarič, Ivo Mesarič, ing. Rado Rakuša iz Budimpešte, Elemir Rajnar, Albert Smolkovič in jaz Stane Simonič. Na tem sestanku je bil sestavljen odbor OF za Globoko in Razkrižje, in to Franc Alt-Milan kot sekretar, člani pa Ivan Mesarič, Anton Klenar in Elemir Rajnar.«

Dobro organizacijo NOG na območju Razkrižja in Globoke potrjuje tudi dejstvo, da so se aktivisti iz ljutomerskega območja po borbi pri

Ribičevem mlinu v Cezanjevcih 6. aprila leta 1944 in v Zmazkovi viničariji v Vetičanah 14. aprila istega leta po hudi hajki umaknili na območje Globoke, kamor je prišlo okrog deset aktivistov in vsi so dobili zatočišče na postojankah, ki so bile pripravljene za take razmere, vse dokler se hajke na ljutomerskem območju niso poglele. Med njimi sem pri Kutnjaku poskrbel zatočišče tudi Ribiču. To obenem potrjuje, da so zveze med ljutomerskim okrajem in Medžimurjem takrat dobro delovale.

Na nemško-madžarski meji, kjer so bili možni prehodi, pa so le-te koristili tudi tihotapci. Nekaj tihotapcev, ki so prihajali z ljutomerskega območja v Globoko, pa smo razorožili in se tako še bolj oskrbeli z orožjem.

V organiziranem delu NOG so bili zelo aktivni Karči Klenar iz Globoke, Ivo Mesarič in Ivo Ščavničar iz Razkrižja, v organizaciji AFŽ pa so aktivno delovale Marija Klenar iz Globoke in Angela Hedžet iz Razkriške grabe.

PRIHOD V PREKMURJE IN NAŠE POLITIČNO DELO V RAVNINSKIH VASEH

Ko smo odhajali iz ljutomerskega območja v Medžimurje, nam je Ivan Nemeč-Vojko dal med drugim tudi nalogo, da v Prekmurju poiščemo Miška Kranjca ter se z njim povežemo in Štefana Kuharja-Petra, katerega je Nemeč poznal še iz predvojnje Jugoslavije iz časov, ko je organiziral DKFD (društva kmečkih fantov in deklet).

(dalje prihodnjič)

28. Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1984 v občini Ljutomer
29. Odlok o dopolnitvi odloka o delegiranju delegatov in o številu delegatskih mest za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Ljutomer
30. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencijo v proizvodnji hrane v občini M. Sobota
31. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota
32. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine M. Sobota
33. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini M. Sobota
34. Statut Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota
35. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo dodatnega samoprispjevka za vasi: Stara gora in Terbegovci
36. Sklep o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območje med Bakovsko, Cankarjevo, Mladinsko in Trstenjakovo ulico v Murski Soboti
37. Sklep o javni razgrnitvi osnutka spremembe zazidalnega načrta za območja pri „AGROSERVIS“-u v Murski Soboti

28

Na podlagi 5. člena Zakona o zagotavljanju sredstev za republiške blagovne rezerve v letu 1984 (Uradni list SRS, št. 41/83) in 181. člena Statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 44/81 in 12/83), je skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 15. 2. 1984 sprejela

ODLOK O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA OBČINSKE BLAGOVNE REZERVE V LETU 1984

1. člen

Za zagotavljanje sredstev za financiranje programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1984 se s tem odlokom uvaja poseben prispevek iz osebnega dohodka delavcev in sicer po stopnji 0,40 %.

2. člen

Sredstva iz prejšnjega člena se v skladu s programom noblikovanja občinskih blagovnih rezerv v letu 1984 namenajo za formiranje stalnih občinskih rezerv, namenjenih:

- za osnovno preskrbo občanov v primeru izrednih razmer
- za preprečevanje in odpravljanje večjih motenj na trgu blaga osnovne preskrbe občanov.

3. člen

Osnova za obračunavanje in plačevanje prispevka iz 1. člena tega odloka osebni dohodek delavcev. Prispevek iz 1. člena tega odloka se obračunava in plačuje na način, kot je z zakonom o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 33/80) določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov iz osebnega dohodka družbenih dejavnosti.

4. člen

Sredstva iz 1. člena tega odloka se usmerjajo v občinski sklad za intervencijo v kmetijstvu in porabi hrane ter so namenjena izključno za občinske blagovne rezerve. Namensko uporabo teh sredstev spremlja Izvršni svet skupščine občine.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, uporablja pa se od 1. marca 1984.

Številka: 400—1/84-3
Datum: 15/2—1984

Predsednik
skupščine občine
Emil KUCHAR, l. r.

29.

Na predlog 72. člena Zakona o volitvah in delegiranju v skupščine (Ur. list SRS št. 24/77 in 22/81) 161. in 180. člena Statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Lju-

tomer in Murska Sobota, št. 44/81 in 12/83) je skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela, zбора krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zбора dne 15. 2. 1984 sprejela

ODLOK

O DOPOLNITVI ODLOKA O DELEGIRANJU DELEGATOV IN O ŠTEVILU DELEGATSKIH MEST ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA IN ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI SKUPŠČINE OBČINE LJUTOMER

1. člen

V 2. členu odloka o delegiranju delegatov in o številu delegatskih mest za zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Ljutomer (Ur. objave št. 42/81) se pod točko 1/1 pri DO Tehnostroj besedilo pravilno glasi:

- „1. DO Tehnostroj Ljutomer, industrija in servis vozil Ljutomer
  - TOZD Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije Ljutomer
  - TOZD Servis vozil in kmetijske mehanizacije Ljutomer
  - Delovna skupnost skupnih služb delovne organizacije Tehnostroj Ljutomer
  - SOZD Elkom Maribor TOZD Elektrokovina — obrat mehanske obdelave, Kolodvorska 23, Ljutomer“
- Doda se nova alineja z besedilom:
„— Loške tovarne hladilnikov — Tozd Vitrina Ljutomer“.
- Število delegatskih mest ostane nespremenjeno.

2. člen

Ta odlok začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.
Številka: 013-21/63-21
Datum: 15/2-1984

Predsednik
skupščine občine
Emil Kuhar, l. r.

30

Na podlagi 2. odstavka 3. člena zakona o zagotavljanju in usmerjevanju sredstev za intervencijo v proizvodnji hrane v obdobju 1982-1985 (Ur. list SRS, št. 3/82) in 107. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave št. 12/80) in Skupščina občine Murska Sobota na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 17. 2. 1984, sprejela

ODLOK

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PRISPEVKU IZ OSEBNEGA DOHODKA DELAVCEV ZA ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA INTERVENCIJO V PROIZVODNJI HRANE

1. člen

V 1. členu Odloka o občinskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane (Uradne objave pomurskih občin, št. 8/82, 28/83 in 34/83) se stopnja „0,65 %“ nadomesti s stopnjo „0,85 %“.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se s 1. 3. 1984.

Številka: 422-2/84-9
Datum: 17. 1. 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin Horvat i. r.

31.

Na podlagi 1. in 4. člena zakona o komunalnih taksah (Uradni list SRS, št. 29/65, 7/70 in 7/72) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 17. 2. 1984, sprejela

ODLOK

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O KOMUNALNIH TAKSAH V OBČINI MURSKA SOBOTA

1. člen

V tarifi komunalnih taks, ki je sestavni del odloka o komunalnih taksah v občini Murska Sobota (Uradne objave, št. 5/72, 11/80, 18/80 in 8/82) se doseadanje besedilo tarifne številke 4 črta, novo pa glasi:

„Za začasno prebivanje turistov na območju občine se plačuje turistična taksa dnevno 20 din.“

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 1. 1985.

Številka: 423-1/84-9
Datum: 17. 2. 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin Horvat, i. r.

32.

Na podlagi 6., 11. in 14. člena zakona o davkih občanov (Ur. list SRS, št. 44/82) in 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80, 36/81, 34/83) je Skupščina občine Murska Sobota na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 17. 2. 1984, sprejela

ODLOK

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O DAVKIH OBČANOV OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

V 1. odstavku 3. člena Odloka o davkih občanov občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 34/83) se stopnja „0,35 %“ nadomesti s stopnjo „0,15 %“

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se s 1. 3. 1984.

Številka: 422-3/84-9
Datum: 17. 2. 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin Horvat, i. r.

33.

Na podlagi 34. člena Zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77 in 8/78) in 167. člena statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/80 in 36/81) je skupščina občine Murska Sobota na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 17. 2. 1984, sprejela

ODLOK

o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota

1. člen

29. člen odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 31/78) se dopolni tako, da se za besedo natečaj doda „in pogoji“.

2. člen

Spremenjeno in dopolnjeno besedilo 29. člena odloka se tako glasi: „Postopek in pogoji pri izvedbi javnega natečaja so podrobneje določeni v posebnem pravilniku, ki ga sprejme skupščina upravljalca“.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 465-1/84-4
M. Sobota, dne 17. 2. 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT

34.

Na podlagi 26. člena samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota je skupščina Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota na seji zбора uporabnikov in zбора izvajalcev dne 29/6-1982 sprejela

STATUT

Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Telesnokulturna skupnost občine Murska Sobota (v nadaljnjem besedilu: skupnost) je ustanovljena s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi kot samoupravna interesna skupnost v kateri delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: uporabniki) in drugi delovni ljudje in občani združeni v telesnokulturnih organizacijah ter delavci delovnih skupnosti telesnokulturnih organizacij (v nadaljnjem besedilu: izvajalci) ugotavljajo in opredeljujejo potrebe in interese po telesnokulturni dejavnosti v občini, usmerjajo telesnokulturne potrebe, določajo telesnokulturne in druge storitve v cilju množičnega vključevanja delovnih ljudi v telesnokulturne dejavnosti.

2. člen

Ta statut podrobneje določa:

- status skupnosti,
- naloge skupnosti,
- družbenoekonomske odnose v skupnosti,
- samoupravno organiziranost v skupnosti in skupne organe ter delovna telesa skupščine skupnosti,
- samoupravno sodišče skupnosti,
- obveščanje in javnost dela,
- postopek za sprejemanje samoupravnih splošnih aktov in
- položaj strokovne službe.

II. STATUSNE DOLOČBE

3. člen

Skupnost je pravna oseba z imenom: Telesnokulturna skupnost občine Murska Sobota.
Sedež skupnosti je v Murski Soboti, Titova 24.

4. člen

Skupnost ima štampiljko okrogle oblike z napisom: Telesnokulturna skupnost občine Murska Sobota.

5. člen

Dejavnost skupnosti je uresničevanje skupnih in celotnih družbenih potreb in interesov na področju telesne kulture z oblikovanjem politike razvoja telesne kulture, pospeševanjem množičnega vključevanja delovnih ljudi v telesnokulturne dejavnosti, zagotavljanje pogojev za razvoj vrhunskega športa z uresničevanjem svobodne menjave dela.

6. člen

Skupnost zastopa in predstavlja predsednik skupščine skupnosti z omejitvijo, da sklepa pogodbe po sklepih skupščine skupnosti.

V odsotnosti predsednika skupščine zastopa in predstavlja skupnost podpredsednik skupščine z enakimi pooblastili.

Za skupnost podpisuje predsednik skupščine, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik ali pooblaščen delavec strokovne službe.

7. člen

V pravnem prometu z drugimi nastopa skupnost samostojno in brez omejitev.

Za svoje obveznosti v pravnem prometu odgovarja skupnost z vsemi sredstvi s katerimi razpolaga.

III. NALOGE SKUPNOSTI

8. člen

Iz dejavnosti skupnosti izhajajo zlasti naslednje naloge:

- oblikovanje politike telesne kulture v občini in sooblikovanje politike telesne kulture v Socialistični republiki Sloveniji,
- združevanje sredstev za financiranje dogovorjenega programa telesnokulturne dejavnosti v občini,
- opravljanje nalog skupnega pomena, ki jih določa zakon, družbeni dogovor ali samoupravni sporazum oziroma drugi samoupravni splošni akti,
- sprejemanje srednjeročnih in dolgoročnih programskih usmeritev razvoja telesnokulturne dejavnosti v občini.

V. SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST SKUPNOSTI

— sprejemanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti in sprejemanje družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in drugih samoupravnih splošnih aktov,

— sprejemanje ukrepov za hitrejši in kvalitetnejši razvoj telesnokulturne dejavnosti v občini,

— sprejemanje ukrepov na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,

— sprejemanje odločitev o kadrovskih in organizacijskih zadevah organov skupnosti,

— sprejemanje samoupravnih sporazumov z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o medsebojnem sodelovanju po vprašanih, ki so skupnega pomena,

— vsklajevanje programskih usmeritev telesnokulturnih organizacij in zveze telesnokulturnih organizacij ter dela osnovnih nosilcev telesnokulturne dejavnosti v občini,

— sodelovanje pri oblikovanju zakonov in drugih predpisov s področja telesne kulture,

— sodelovanje pri delu skupščine občine v vseh vprašanih, ki zadevajo telesno kulturo,

— sodelovanje z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občini in s telesnokulturnimi skupnostmi v Socialistični republiki Sloveniji,

— spodbujanje in podpiranje sodelovanja na telesnokulturnem področju s pobratenimi občinami, delavci na začasnem delu v tujini in zamejskimi Slovenci in mednarodnega sodelovanja na telesnokulturnem področju,

— spodbujanje uresničevanja nalog v dogovarjanju z dejavniki na področju družbenih dejavnosti, ki imajo poseben pomen za razvoj telesne kulture zlasti s področja zdravstva, raziskovalne dejavnosti, vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva.

— podeljevanje občinskih priznanj in nagrad za delo in dosežke na telesnokulturnem področju.

9. člen

Skupnost uresničuje svoje naloge na podlagi delovnega načrta, ki ga za vsako leto sprejme skupščina skupnosti.

Delovni načrt upošteva naloge, ki izhajajo iz letnih resolucijskih in drugih planskih aktov družbenopolitičnih skupnosti.

10. člen

Vsi organi skupnosti, skupni organi in druga delovna telesa skupščine skupnosti delujejo pri uresničevanju nalog skupnosti tako, da omogočajo uveljavljanje vloge družbenopolitičnih organizacij.

IV. DRUŽBENO EKONOMSKI ODNOSI V SKUPNOSTI

11. člen

Predmet svobodne menjave dela so telesnokulturne in druge storitve, potrebne za izvedbo nalog, ki jih opravlja posamezna organizacija izvajalca (v nadaljnjem besedilu: program storitev), oziroma posamične telesnokulturne ali druge storitve, s katerimi se zadovoljujejo potrebe uporabnikov ali zagotavljajo možnosti za telesnokulturno aktivnost.

12. člen

Potrebna sredstva za izpolnjevanje obveznosti v svobodni menjavi dela zagotavljajo uporabniki:

— iz osebnega dohodka delavcev in iz dohodka oziroma prihodkov drugih delovnih ljudi za naloge določene s samoupravnim sporazumom o temeljih plana skupnosti,

— iz sredstev za razširitev materialne osnove dela v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela za naložbe v telesnokulturne objekte in naprave, kadar so te naložbe potrebne zaradi uveljavljanja novih potreb oziroma posebnih interesov uporabnikov v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana skupnosti.

13. člen

S samoupravnim sporazumom o temeljih plana skupnosti uporabniki in izvajalci usklajujejo potrebe in interese na področju telesne kulture, zlasti glede vrst in obsega telesnokulturnih storitev, zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za telesnokulturne aktivnosti delovnih ljudi in občanov in naložb v telesnokulturne objekte in naprave.

14. člen

Na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana sprejmejo uporabniki in izvajalci v skupnosti plan skupnosti v katerem opredelijo zlasti:

— politiko in cilje razvoja telesnokulturne dejavnosti v občini,

— naloge, obveznosti in sredstva prikazana po sestavinah iz samoupravnega sporazuma o temeljih plana,

— naloge, ki jih ima skupnost po drugih sporazumih, družbenih dogovorih in splošnih predpisih,

— organizacijske, materialne in kadrovske ukrepe za izvršitev nalog.

15. člen

Za uresničevanje nalog skupnega pomena, ki jih določa zakon, zagotavljajo uporabniki sredstva s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Telesnokulturne skupnosti Slovenije.

16. člen

Podrobneje so družbenoekonomski odnosi urejeni s samoupravnim sporazumom o usranovitvi skupnosti.

17. člen

Skupnost je organizirana tako, da delo v organih skupnosti, skupnih organih in drugih delovnih telesih skupščine skupnosti zagotavlja neposredno sodelovanje delavcev in občanov kot uporabnikov in izvajalcev telesnokulturne dejavnosti pri uresničevanju pravic do samoupravnega odločanja v skupnosti in pri opravljanju drugih zadev, ki so skupnega pomena.

18. člen

Delavci in drugi delovni ljudje ter občani uresničujejo naloge skupnosti preko zborov skupščine skupnosti, odbora za samoupravni nadzor in skupnih organov ter drugih delovnih teles skupščine skupnosti.

Skupščina skupnosti

19. člen

Skupnost upravlja skupščina.

Skupščina skupnosti ima zbor uporabnikov in zbor izvajalcev.

20. člen

Število in sestav delegacij ter način njihovega delegiranja v zbor skupščine skupnosti določita zbor s posebnim samoupravnim splošnim aktom.

21. člen

Delegati v zbor uporabnikov, skupnosti delegirajo splošne, združene ali posebne delegacije temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Zbor uporabnikov ima 68 delegatskih mest.

22. člen

Delegati v zbor izvajalcev skupnosti delegirajo splošne, združene ali posebne delegacije temeljnih organizacij združenega dela, ki opravljajo telesnokulturno dejavnost in delegacije delovnih skupnosti telesnokulturnih organizacij, ter delegati telesnokulturnih organizacij, ki jih delegirajo organi teh organizacij.

Zbor izvajalcev ima 21 delegatskih mest.

23. člen

Vsak zbor na ločeni seji izvoli izmed delegatov predsednika zbora in njegovega namestnika, oba zbora na skupni seji pa predsednika in podpredsednika skupščine.

Predsednik skupščine in podpredsednik ter predsednika zborov skupnosti in njuna namestnika so voljeni za dobo dveh let in so za enako dobo lahko ponovno izvoljeni. Nihče ne more biti izvoljen več kot dvakrat zapored na isto funkcijo.

24. člen

Delegati v zborih skupnosti imajo pravice, dolžnosti in odgovornosti kot jih določa zakon in ta statut, zlasti pa:

— da združujejo stališča delavcev in drugih delovnih ljudi ter občanov, ki so jih izvolili, o vprašanih o katerih odločata zbor,

— da oblikujejo in sprejemajo skupne rešitve o vseh zadevah in predlogih, o katerih sklepata zbor,

— da predlagajo zboroma stališča in sklepe,

— da usklajujejo svoja stališča s širšimi družbenimi interesi delavcev in drugih delovnih ljudi v občini in republiki,

— da zahtevajo stališča delavcev in drugih delovnih ljudi ter občanov, ki so jih izvolili, če niso dobili smernic ali če te ne zadoščajo, da bi se lahko izrekli o vprašanih, o katerih sklepata zbor,

— da zastavljajo delegatska vprašanja,

— da spremljajo delo skupnih organov in delovnih teles skupščine ter dela strokovne službe skupnosti in aktivno sodelujejo na sejah skupnih organov skupščine, v katere so bili izvoljeni.

25. člen

Pri sprejemanju stališč o vprašanih, o katerih odločata zbor skupnosti se delegati ravna po smernicah svojih samoupravnih organizacij in skupnosti v skladu s temeljnimi stališči delegacij, ki so jih delegirale in skladno s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi ter potrebami, so pa samostojni pri izrekanju stališč in glasovanju.

26. člen

Delegati v zborih skupnosti odločajo o zadevah, ki so v njihovi pristojnosti na podlagi poprejšnje razprave delavcev v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti ter drugih delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ali brez poprejšnje razprave.

Skupščina skupnosti daje v poprejšnjo razpravo delavcem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ter drugim delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih:

— predlog elementov plana,

— osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti,

— predlog odločitve o dodatnem zbiranju sredstev predvsem za izboljšanje materialne osnove telesne kulture v občini,

— zadeve o katerih je potrebno odločiti z referendumom,

— druge zadeve, za katere tako odloči skupščina skupnosti.

27. člen

Delegati v skupščini skupnosti odločajo:

- na skupni seji obeh zborov,
- v obeh zborih enakopravno in
- na ločenih sejah samostojno.

28. člen

Na skupni seji obeh zborov delegati zlasti:

- določajo predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti in ugotavljajo, da je ta sprejet,
- sprejemajo ukrepe na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- obravnavajo pobude za samoupravno sporazumevanje v okviru skupnosti, sprejemajo osnutke takšnih samoupravnih sporazumov in jih predlagajo v javno razpravo, določajo predloge samoupravnih sporazumov in ugotavljajo kdaj so sprejeti,
- določajo osnutke in predloge samoupravnih splošnih aktov,
- sklepajo o določitvi stopenj za združevanje sredstev potrebnih za financiranje programov skupnosti in o dodatnem zbiranju sredstev,
- volijo predsednika in podpredsednika skupščine skupnosti,
- volijo predsestnike in člane skupnih organov skupščine skupnosti,
- imenujejo predsestnike in člane stalnih in občasnih delovnih teles skupščine skupnosti,
- sklepajo o oblikovanju delovne skupnosti za opravljanje administrativno strokovnih, pomožnih in tem podobnih del za skupnost,
- imenujejo in razrešujejo vodjo delovne skupnosti,
- dajejo soglasje k določbam statuta, ki se nanašajo na uresničevanje nalog zaradi katerih je delovna skupnost oblikovana, programu njenega dela in k razvidu del oziroma nalog,
- odločajo o drugih zadevah o katerih odločata oba zbora na skupni seji.

29. člen

Enakopravno v obeh zborih skupnosti delegati zlasti:

- sprejemajo statut skupnosti in druge samoupravne splošne akte skupnosti,
- oblikujejo politiko na področju telesne kulture,
- se sporazumevajo o programih storitev, pogojih za opravljanje telesnokulturnih storitev in o cenah oziroma povračilih za opravljeni program storitev,
- sprejemajo plan skupnosti, letne plane in finančne načrte ter sklepajo o periodičnih obračunih in o zaključnem računu skupnosti,
- usklajujejo elemente za pripravo sporazuma o temeljih plana skupnosti,
- določajo normative in standarde za opravljanje telesnokulturnih storitev,
- oblikujejo merila za izvajanje svobodne menjave dela pri izvajanju programov storitev,
- odločajo o drugih zadevah o katerih odločata oba zbora enakopravno.

30. člen

Samostojno v zboru uporabnikov delegati zlasti:

- volijo predsednika zbora in njegovega namestnika,
- delegirajo delegate za sejo zbora uporabnikov telesnokulturne skupnosti Slovenije,
- določajo elemente za pripravo samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti,
- sklepajo samoupravne sporazume o svobodni menjavi dela oziroma pogodbe s posameznimi izvajalci programov storitev in posamičnih storitev,
- sklepajo o drugih zadevah o katerih odloča zbor uporabnikov samostojno.

31. člen

Samostojno v zboru izvajalcev delegati zlasti:

- volijo predsednika zbora in njegovega namestnika,
- delegirajo delegata za sejo zbora izvajalcev telesnokulturne skupnosti Slovenije,
- določajo elemente za pripravo samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti,
- sklepajo o drugih zadevah o katerih odloča zbor izvajalcev samostojno.

32. člen

Odločitve in sklepi na skupni seji obeh zborov so sprejete, če je zanje glasovala večina vseh delegatov obeh zborov.

Odločitve in sklepi o katerih odločata oba zbora enakopravno so sprejeti, če jih je v enakem besedilu sprejela večina delegatov vsakega zbora.

Odločitve in sklepi o katerih odloča posamezni zbor samostojno so sprejeti, če je zanje glasovala večina delegatov posameznega zbora.

33. člen

Glasovanje na sejah zborov je praviloma javno.

Če je seja zborov, na kateri se obravnavajo zadeve o katerih odločata oba zbora enakopravno, skupna, glasujejo delegati vsakega zbora ločeno.

34. člen

Če samoupravni splošni akt oziroma sklep o katerem odločata oba zbora enakopravno, ni sprejet v obeh zborih v enakem besedilu, je

potrebno opraviti usklajevalni postopek.

Vsklajevalni postopek opravi komisija, ki šteje 6 članov, od teh so trije člani delegati zbora uporabnikov, trije člani pa delegati zbora izvajalcev. Predsednika in člane komisije imenujeta zbora na skupni seji.

35. člen

Zbora lahko na isti seji nadaljujeta razpravo in sprejmeta odločitve o zadevi o kateri ni bilo doseženo soglasje, če komisija iz 34. člena tega statuta vskladi stališča in poda predlog o ločitve soglasno z vsemi glasovi svojih članov.

Če kljub vskladitvi iz prvega odstavka tega člena ni doseženo soglasje v zborih in odločitve ni mogoče sprejeti s potrebno večino glasov, se predlog začasno umakne iz dnevnega reda, komisiji iz 34. člena pa naloži, da vsklajevalni postopek ponovi.

V primeru iz drugega odstavka tega člena mora komisija v roku, ki ga določita zbora, vendar ne v daljšem kot 15 dni, predložiti predsedniku skupščine predlog odločitve, ki ga je komisija sprejela z vsemi glasovi svojih članov.

Predsednik skupščine skupnosti je dolžan vsklajeni predlog odločitve takoj predložiti zboroma skupščine.

36. člen

Če tudi po vsklajevalnem postopku iz drugega in tretjega odstavka 35. člena tega statuta zbora ne sprejmeta predloga odločitve, ta pa je pomembna in bi zaradi tega bilo ogroženo izvajanje telesnokulturne dejavnosti, lahko izvršni svet skupščine občine Murska Sobota začasno uredi to vprašanje s svojim sklepom.

37. člen

Skupne seje zborov sklicuje predsednik skupščine, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

Ločene seje posameznega zbora sklicuje predsednik zbora, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik.

Skupno sejo zborov ali sejo posameznega zbora skliče predsednik skupščine oziroma predsednik zbora na lastno pobudo ali na pobudo delegatov zborov.

Predsednik skupščine oziroma predsednik zbora mora sklicati skupno sejo zborov oziroma sejo posameznega zbora, če to zahteva 1/3 delegatov zborov ali odbor za samoupravni nadzor.

38. člen

Seja zborov mora biti sklicana praviloma najmanj 15 dni pred dnevom določenim za sejo.

Kadar se seja zborov sklicuje v krajšem roku, mora biti v vabilu za sejo posebej obrazloženo zakaj je seja sklicana v krajšem roku.

39. člen

Delo skupščine vodi predsednik skupščine skupnosti, ki zlasti:

- koordinira in vsklajuje delo zborov in skupnih organov skupščine skupnosti,

- skrbi, da poteka delo skupščine v skladu s poslovnikom,
- podpisuje akte skupščine in akte skupnosti,
- skrbi za izpolnjevanje sklepov zborov skupščine,
- daje pobude za obravnavanje posameznih vprašanj na seji zborov in sodeluje pri vsklajevalnem postopku,

- skrbi za sodelovanje in povezovanje skupnosti s predstavniki družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in predstavniki samoupravnih skupnosti ter društev,

- predlaga zboroma ustanovitve in oblikovanje stalnih ali začasnih delovnih teles skupščine,

- spremlja delo skupnih organov in drugih delovnih teles skupščine in delo strokovne službe skupnosti,

- opravlja druge naloge, ki mu jih določi skupščina skupnosti.

Za svoje delo je predsednik skupščine skupnosti odgovoren skupščini skupnosti.

Če je predsednik skupščine odsoten ali drugače zadržan, ga nadomešča podpredsednik z vsemi pooblastili.

40. člen

Predsednika zbora uporabnikov in zbora izvajalcev opravljata predvsem naslednje naloge:

- organizirata delo zborov,
- vodita ločene seje zborov ter sodelujeta pri pripravi dnevnih redov za te seje,

- skrbita za izpolnjevanje sklepov zborov,

- dajeta pobude za obravnavanje posameznih vprašanj na ločenih sejah zborov in sodelujeta pri vsklajevalnem postopku,

- opravljata druge naloge po pooblastilu posameznega zbora.

41. člen

Predsednik skupščine skupnosti, predsednika zborov in predsestniki skupnih organov skupščine sestavljajo predsedstvo skupščine, ki:

- vsklajuje čas skupnih in ločenih sej zborov ter predlaga dnevne rede teh sej,

- skrbi za to, da so zagotovljeni pogoji za delo delegatov v skupščini in zborih,

- skrbi za sodelovanje s skupščino občine Murska Sobota, s skupščinami drugih samoupravnih interesnih skupnosti v občini, konferencami družbenopolitičnih organizacij in z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini,

— opravlja druge naloge, ki se nanašajo na vsklajevanje dela zborov skupščine in skupnih organov skupščine.

Predsedstvo skupščine ni organ skupnosti ali skupščine skupnosti temveč oblika dela.

ODBOR ZA SAMOUPRAVNI NADZOR

42. člen

Samoupravni nadzor nad izvajanjem sprejete politike, nad uveljavljanjem pravic in obveznosti delavcev in drugih delovnih ljudi, združenih v skupnosti, nad uresničevanjem sprejetih samoupravnih odločitev, nad uporabo sredstev ter nad delovanjem organov skupnosti in njene strokovne službe uresničujejo uporabniki in izvajalci neposredno in pred odbora za samoupravni nadzor.

43. člen

Odbor za samoupravni nadzor ima pet članov, ki jih preko skupščine skupnosti volijo in odpokličejo delegacije uporabnikov in izvajalcev.

Kandidate za člane odbora predlaga kadrovska koordinacija Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Murska Sobota.

Člani odbora za samoupravni nadzor so izvoljeni za 4 leta. Ista oseba je lahko največ dvakrat zapored izvoljena za člana odbora.

44. člen

Člani odbora za samoupravni nadzor so lahko odpoklicani pred potekom dobe za katero so bili izvoljeni, če se ugotovi, da ne opravljajo svojih dolžnosti za katere so izvoljeni.

Pobudo za odpoklic posameznega člana odbora ali odbora v celoti poda skupščina skupnosti.

45. člen

Odbor za samoupravni nadzor zlasti nadzira:

- uresničevanje sprejete politike skupnosti,
- izvajanje samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti, njenega statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov,
- izvajanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, katerih udeleženka je skupnost,
- izvajanje sklepov skupščine skupnosti,
- skladnost samoupravnih splošnih aktov in drugih sklepov skupščine skupnosti s samoupravnimi pravicami, dolžnostmi in interesi delovnih ljudi in občanov,
- združevanje sredstev, uporabo in razpolaganje s sredstvi skupnosti,
- obveščanje delegatov o vprašanih, ki so pomembna za njihovo odločanje in
- opravlja druge naloge določene z zakonom, drugim splošnim predpisom in samoupravnim splošnim aktom skupnosti.

46. člen

Odbor za samoupravni nadzor ima pravico in dolžnosti dajati pobude in predloge za ustrezne ukrepe skupščini skupnosti.

Odbor za samoupravni nadzor ima pravico zahtevati, da organi družbenega nadzora kontrolirajo poslovanje skupnosti, s tem pa mora seznaniti skupščino skupnosti.

47. člen

Organi skupščine skupnosti in strokovna služba skupnosti so odboru za samoupravni nadzor dolžni v okviru svojega delovnega področja dati potrebne podatke in poročila, ki so pomembna za uresničevanje nalog odbora za samoupravni nadzor in mu s tem v zvezi omogočiti tudi vpogled v vse listine, spise in poročila.

Mnenja, pripombe in predloge odbora za samoupravni nadzor je pristojni organ oziroma strokovna služba dolžna obravnavati in mu v okviru svojega delovnega področja sporočiti svoje stališče v primerni obliki v 30 dneh od prejema.

48. člen

O svojem delu in stališčih mora odbor za samoupravni nadzor sproti obveščati skupščino skupnosti in organe skupščine skupnosti, o ugotovljenih pojavih in svojih stališčih pa tudi delavski svet delovne skupnosti strokovne službe v cilju, da se ugotovljene pomanjkljivosti odpravijo in to nemudoma oziroma najpozneje v 8 dneh od sprejetega stališča oziroma od dneva ugotovljenih pomanjkljivosti.

49. člen

Odbor za samoupravni nadzor mora najmanj enkrat letno poročati o svojem delu skupščini skupnosti.

50. člen

Podrobneje se postopek izvolitve in odpoklica odbora za samoupravni nadzor in izvrševanje njegovih nalog lahko uredi s posebnim samoupravnim splošnim aktom.

VI. ORGANI IN DELOVNA TELESNA SKUPŠČINE SKUPNOSTI

51. člen

Za izvrševanje sklepov skupščine skupnosti, pripravo predlogov samoupravnih splošnih aktov, stališč, sklepov in drugih aktov iz njenega področja, ima skupščina skupnosti naslednje skupne organe uporabnikov in izvajalcev:

- odbor za plansko finančne zadeve,
  - odbor za kadrovske in statutarne zadeve,
  - odbor za vrhunski šport in športno rekreacijo,
  - odbor za objekte, opremo in investicije,
  - odbor za podelitev nagrad in priznanj s področja telesne kulture,
  - odbor za prireditve in sodelovanje s tujino,
  - odbor za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.
- Odbore sestavljajo delegati, ki so člani delegacij uporabnikov in izvajalcev.

52. člen

Predsednike in člane odborov voli skupščina skupnosti na skupni seji obeh zborov.

Predsedniki in člani odborov so izvoljeni za štiri leta in so za enako dobo lahko ponovno izvoljeni.

ODBOR ZA PLANSKO FINANČNE ZADEVE

53. člen

Odbor za plansko finančne zadeve ima 7 članov.

Odbor za plansko finančne zadeve zlasti:

- pripravlja osnutek in predlog samoupravnega sporazuma o temeljih plana, osnutke in predloge planov in finančnih programov skupnosti,
- pripravlja osnutke in predloge kriterijev za financiranje telesnokulturnih dejavnosti v občini,
- skrbi za uresničevanje družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in drugih splošnih aktov, sklepov in ukrepov zborov skupščine,
- seznanja zbere skupščine skupnosti s problematiko uresničevanja politike telesne kulture in predlaga ukrepe,
- zagotavlja sodelovanje z izvršilnimi organi občine, drugih samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v občini,
- opravlja in izvršuje skupne naloge s svojega področja, katere mu odredita zbora skupščine skupnosti.

ODBOR ZA KADROVSKE IN STATUTARNE ZADEVE

54. člen

Odbor za kadrovske in statutarne zadeve ima 7 članov.

Odbor za kadrovske in statutarne zadeve zlasti:

- pripravlja osnutek in predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti, statuta skupnosti, poslovnika o delu skupščine skupnosti in drugih,
- pripravlja in obravnava osnutke in predloge samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, ki jih skupnost predlaga v sklenitev drugim samoupravnim interesnim skupnostim in organizacijam za urejanje skupnih vprašanj,
- spremlja uresničevanje družbenega dogovora o kadrovske politiki in predlaga ukrepe,
- pripravlja predloge kriterijev za izbiro kandidatov za opravljanje posameznih funkcij v skupnosti in opravlja evidentiranje kadrov za te funkcije,
- usmerja izobraževanje amaterskih strokovnih delavcev,
- opravlja druge naloge, ki mu jih odredita zbora skupščine.

ODBOR ZA VRHUNSKI ŠPORT IN ŠPORTNO REKREACIJO

55. člen

Odbor za vrhunski šport in športno rekreacijo ima 7 članov.

Odbor za vrhunski šport in rekreacijo zlasti:

- proučuje stanje na teh področjih in predlaga skupščini ustrezne ukrepe,
- daje pobude in pripravlja predloge za sistemsko urejanje posameznih športnih panog z vidika vrhunškega športa in športne rekreacije,
- obravnava gradiva strokovnih svetov in zveze telesnokulturnih organizacij, daje ocene in stališča ter jih predlaga v obravnavanje skupščini skupnosti,
- opravlja druge naloge s področja vrhunškega športa in športne rekreacije, ki mu jih določita zbora skupščine.

ODBOR ZA OBJEKTE, OPREMO IN INVESTICIJE

56. člen

Odbor za objekte, opremo in investicije ima 7 članov.

Odbor za objekte, opremo in investicije zlasti:

- proučuje in preverja stanje na področju telesnokulturnih objektov, opreme in investicij in v tem zvezi pripravlja gradiva in predloge za pospešeno reševanje te problematike,
- vodi popise in analize objektov,
- pripravlja predloge za investicije in izvaja nadzorno funkcijo nad izvajanjem gradbenih del.

ODBOR ZA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ

57. člen

Odbor za podelitev nagrad in priznanj ima 7 članov.

Odbor za podelitev nagrad in priznanj obravnava predloge za

podelitev nagrad in priznanj za delo na področju telesne kulture v občini Murska Sobota.

Po določenih pravilnika skupnosti o podeljevanju nagrad in priznanj odbor za podelitev nagrad in priznanj odloča o obravnavanih predlogih za podelitev nagrad in priznanj.

58. člen

Nagrade in priznanja se podeljujejo za pomembne dosežke pri razvijanju telesne kulture in za vrhunske športne dosežke,

Predlogi za nagrade in priznanja se pripravljajo po enotnem postopku v skladu s pravilnikom skupnosti o podeljevanju nagrad in priznanj.

Kandidate za nagrade in priznanja lahko predlagajo telesnokulturne organizacije, skupnosti, delovne in družbene organizacije ter posamezniki.

59. člen

Pravilnik o podeljevanju nagrad in priznanj sprejemata zbor skupščine skupnosti enakopravno.

ODBOR ZA PRIREDITVE IN SODELOVANJE S TUJINO

60. člen

Odbor za prireditve in sodelovanje s tujino ima 7 članov.

Odbor za prireditve in sodelovanje s tujino zlasti:

- pripravlja in usklajuje programe mednarodnega sodelovanja na področju telesne kulture in se o teh dogovarja,
- koordinira, načrtuje in daje soglasje k organizaciji večjih telesnokulturnih prireditve,
- opravlja druge naloge, ki mu jih določita zbor skupščine.

ODBOR ZA SPLOŠNO LJUDSKO OBRAMBO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

61. člen

Odbor za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ima 7 članov. Predsednik skupščine skupnosti je po položaju predsednik odbora.

62. člen

Odbor za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito:

- predlaga skupščini skupnosti ukrepe za usklajevanje telesnokulturne dejavnosti s potrebami in možnostmi v razmerah splošne ljudske obrambe in v drugih izrednih razmerah,
- pripravlja obrambni načrt skupnosti in sodeluje pri pripravah varnostnega načrta,
- skrbi za uresničevanje nalog po obrambnem načrtu in spremlja izvajanje varnostnega načrta,
- zagotavlja sodelovanje s pristojnimi organi družbenopolitičnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in drugimi samoupravnimi organi in skupnostmi pri uresničevanju nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- opravlja druge naloge v skladu s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti in po sklepu zborov skupščine skupnosti.

DRUGA DELOVNA TELESNA SKUPŠČINE SKUPNOSTI

63. člen

Za posamezna vprašanja lahko skupščina skupnosti ustanovi stalne in občasne komisije kot delovna telesa in imenuje predsednike in člane teh komisij.

S sklepom, s katerim se ustanovi stalna ali občasna komisija, določijo skupščina skupnosti tudi njene naloge.

64. člen

Stalne komisije sestavljajo delegati delegacij uporabnikov in izvajalcev, občasne komisije pa lahko sestavljajo tudi drugi delovni ljudje in občani.

65. člen

Odbori in druga delovna telesa skupščine skupnosti delajo na sejah, ki jih sklicujejo njihovi predsedniki.

Odbori in druga delovna telesa sprejemajo sklepe z večino glasov vseh članov.

VII. ENOTE SKUPNOSTI

66. člen

Uporabniki na območju ene ali več krajevnih skupnosti oziroma ene ali več organizacij združenega dela, lahko v soglasju s skupščino skupnosti ustanovijo skupaj z izvajalci, ki zadovoljujejo del potreb uporabnikov po telesnokulturni dejavnosti, enote skupnosti.

Enote skupnosti so pravne osebe s pravicami in obveznostmi, določenimi v samoupravnih splošnih aktih enote v skladu z zakonom in samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti.

67. člen

Enote skupnosti je mogoče ustanoviti, če so zagotovljeni naslednji pogoji:

- da je vsebinska in programska zasnova enote usklajena z družbenim dogovorom o temeljih plana občine Murska Sobota in s samoupravnim sporazumom o temeljih plana skupnosti ter s splošnimi družbenimi interesi na tem področju,

— da je enota skupnosti zaključena celota v krajevni skupnosti ali v organizaciji združenega dela s posebnimi interesi uporabnikov glede posameznega področja telesnokulturne dejavnosti in z ustrežno organizacijsko obliko izvajalcev za takšno dejavnost,

— da so za zadovoljevanje posebnih potreb določenega področja telesnokulturne dejavnosti zagotovljeni dodatni viri sredstev.

68. člen

Pobudo za organiziranje enote skupnosti lahko da vsak organ uporabnikov ali izvajalcev na območju za katero naj bi se enota skupnosti ustanovila. Organi uporabnikov ali izvajalcev ustanovijo v ta namen iniciativni odbor.

Iniciativni odbor ugotovi udeležence samoupravnega sporazuma, pripravi osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi enote in ga predlaga v razpravo. Po končani razpravi določi predlog samoupravnega sporazuma in ga predloži v sklenitev vsem udeležencem.

VIII. ZDRUŽEVANJE SKUPNOSTI IN NAČIN SODELOVANJA SKUPNOSTI Z DRUGIMI SKUPNOSTMI

69. člen

Uporabniki in izvajalci se po skupnosti združijo s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi v telesnokulturno skupnost Slovenije.

Delegat v zbor uporabnikov telesnokulturne skupnosti Slovenije delegira zbor uporabnikov skupnosti, delegate v zbor izvajalcev Telesnokulturne skupnosti Slovenije pa delegira zbor izvajalcev skupnosti.

70. člen

Način sodelovanja skupnosti z drugimi skupnostmi ureja samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti.

71. člen

Skupnost sodeluje s skupščino občine Murska Sobota in z družbeno političnimi organizacijami v občini predvsem tako, da vabi predstavnike skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij na sejah zborov skupščine in po potrebi tudi na seje skupnih organov skupščine skupnosti, jim pošilja gradiva in druge informacije.

IX. POSEBNO SODIŠČE ZDRUŽENEGA DELA

72. člen

V sporih iz družbenoekonomskih odnosov iz samoupravnih odnosov pri sprejemanju in izpolnjevanju planskih odločitev in iz drugih samoupravnih razmerij, ki jih delovni ljudje samostojno urejajo v skupnosti, odloča posebno sodišče združenega dela.

Posebno sodišče združenega dela lahko ustanovijo uporabniki in izvajalci s samoupravnim sporazumom pri skupnosti, lahko pa z drugimi telesnokulturnimi skupnostmi ustanovijo skupno posebno sodišče združenega dela. Skupno posebno sodišče združenega dela lahko ustanovijo uporabniki in izvajalci tudi skupaj s samoupravnimi interesinimi skupnostmi podobnih družbenih dejavnosti.

Skupno posebno sodišče združenega dela rešuje tudi spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov med ustanovitelji.

73. člen

Pristojnost posebnega sodišča združenega dela, postopek za njegovo delo in uveljavljanje pravic, ki so v njegovi pristojnosti, sestavo in druga vprašanja, določijo ustanovitelji tega sodišča z aktom o ustanovitvi oziroma z drugim samoupravnim splošnim aktom.

X. OBVEŠČANJE IN JAVNOST DELA

74. člen

Javnost dela in obveščanje o delu skupnosti se zagotavlja:

- preko delegatov zborov skupščine,
  - s pismenimi gradivi za seje zborov drugih organov skupnosti in skupnih organov ter delovnih teles skupščine skupnosti,
  - z občasnimi informacijami o delu skupnosti v delegatskem glasilu občine,
  - za javnim objavljanjem sklepov in drugih samoupravnih splošnih aktov skupnosti,
  - s sredstvi javnega obveščanja in
  - z drugimi oblikami obveščanja, ki jih določi predsednik skupščine ali so določene v samoupravnih splošnih aktih skupnosti.
- Za javnost dela skrbi predsednik skupščine skupnosti.

75. člen

Zaradi zavarovanja podatkov, ki se štejejo kot tajni na podlagi zakona, drugega splošnega predpisa in samoupravnega splošnega akta, se lahko omeji javnost dela skupnosti. Sklep o tem sprejme organ skupnosti oziroma skupni organ skupščine skupnosti, v čigar področje zadeva spada, izven seje pa predsednik organa. Zoper sklep o omejitvi javnosti je mogoče ugotovor na skupščino skupnosti.

Kot tajni v smislu tega člena se štejejo podatki:

- ki so tajni po zakonu, drugem splošnem predpisu in samoupravnem splošnem aktu,
- ki so tajni zaradi potreb splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- ki so skupnosti sporočeni kot tajni na temelju samoupravnih splošnih aktov ali sklepov organov samoupravljanja temeljnih in drugih

organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, — ki jih kot tajne določi pristojni organ družbenopolitičnih skupnosti.

76. člen

Člani organov skupnosti in skupnih organov skupščine skupnosti ter delavci strokovne službe, ki za skupnost opravljajo strokovna, administrativna in druga pomožna dela, ki sodelujejo v postopku priprave informacij za odločanje, ne smejo uporabljati v tem postopku pridobljenih podatkov na način, s katerim bi lahko pri uporabnikih in izvajalcih povzročili napadno ali pomanjkljivo predstavo o delu skupnosti ali bi bili v nasprotju z interesi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

77. člen

Za hrambo zapisnikov in gradivo, ki ga obravnavajo organi skupnosti in skupni organi ter druga delovna telesa skupščine skupnosti, skrbi strokovna služba, ki za skupnost opravljajo administrativno — strokovna, pomožna in tem podobna opravila.

V strokovni službi so delegacijam in delegatom stalno na vpogled zapisniki in drugo gradivo ter dokumentacija, ki je bila obravnavana na sejah organov skupnosti in skupnih organov ter drugih delovnih teles skupščine skupnosti.

XI. POSTOPEK ZA SPREJEMANJE SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV SKUPNOSTI

78. člen

Vsak udeleženec samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnosti (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj) ima pravico predlagati v razpravljanje in sprejemanje samoupravne splošne akte in spremembe ter dopolnitve teh aktov. Svojo zahtevo s predlogom osnutka samoupravnega splošnega akta oziroma osnutka sprememb in dopolnitev tega akta pošlje predlagatelj skupščini skupnosti. Z zahtevo predlagatelja in s predlogom osnutka samoupravnega splošnega akta oziroma z osnutkom sprememb in dopolnitev tega akta seznanjeni predsednik skupščine skupnosti delegate na prvi naslednji seji zborov skupščine. Delegati nato odločijo o ustreznosti predloga in o nadaljnjem postopku za sklenitev predloženega samoupravnega splošnega akta oziroma predlaganih sprememb in dopolnitev samoupravnega splošnega akta.

Razpravljanje in sprejemanje samoupravnih splošnih aktov oziroma sprememb in dopolnitev samoupravnih splošnih aktov lahko predlaga tudi predsedstvo skupščine in skupni organi skupščine skupnosti.

79. člen

Statut in druge samoupravne splošne akte skupnosti sprejemata zbor skupščine skupnosti po predhodni razpravi v delegacijah temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih ter krajevnih skupnosti, razen če zakon ne določa drugače.

XII. STROKOVNA SLUŽBA SKUPNOSTI

80. člen

Za opravljanje administrativno-strokovnih, pomožnih in tem podobnih del skupnega pomena skupnost oblikuje delovno skupnost ali pa se za opravljanje teh del dogovori z drugo samoupravno interesno skupnostjo, organizacijo združenega dela, telesnokulturno organizacijo ali z organom.

81. člen

Če skupnost za opravljanje del iz prvega odstavka tega člena oblikuje delovno skupnost, imenuje in razrešuje vodjo te delovne skupnosti skupščina skupnosti na skupni seji obeh zborov, potem ko dobi soglasje delavskega sveta delovne skupnosti.

Vodja delovne skupnosti je imenovan za 4 leta in je lahko ponovno imenovan.

Vodja delovne skupnosti je za svoje delo odgovoren skupščini skupnosti.

82. člen

Vodja delovne skupnosti zlasti:

- organizira in vsklajuje delo delovne skupnosti, skrbi za zakonitost, pravilnost, pravočasnost in racionalno poslovanje,
- izvršuje sklepe samoupravnih organov delovne skupnosti in organov skupnosti ter skupnih organov in drugih delovnih teles skupščine skupnosti,
- sodeluje na sejah organov skupnosti in skupnih organov ter delovnih teles skupščine skupnosti in na sejah samoupravnih organov delovne skupnosti,
- po sklepih skupščine in njenih organov opravlja druga dela oziroma naloge.

83. člen

Medsebojna razmerja med skupnostjo in delovno skupnostjo ureja samoupravni sporazum v skladu z zakonom.

Na delovno skupnost ni mogoče prenesti pravic, pooblastil in odgovornosti skupnosti.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

84. člen

Ta statut začne veljati, ko da k njemu soglasje izvršni svet skupščine občine Murska Sobota.

Z dnem, ko začne veljati ta statut, preneha veljati statut skupnosti z dne 3/10—1978.

85. člen

Ta statut se objavi v Uradnih objavah skupščin Pomurskih občin, Številka: 102/1981—5
V Murski Soboti, dne 29/6—1982

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Jože KOVAČ

SKUPŠČINA OBČINE MURSKA SOBOTA IZVRŠNI SVET

Na podlagi 68. člena Zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela (Ur. list SRS, št. 17/79) in 203. člena Statuta Skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave pom. občin, št. 12/80) je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na svoji 48. seji, dne 19. 4. 1983 sprejel.

SKLEP

o soglasju k statutu Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota

Daje se soglasje k statutu Telesnokulturne skupnosti občine Murska Sobota.

Številka: 02—36/82—2

Datum: 26. 4. 1983

Predsednik
izvršnega sveta
Pavel PONGRAC

35.

Na podlagi 2. člena Zakona o samopriskevku (Ur. list SRS št. 3/73) in 29. člena statuta KS Videm ob Ščavnici je skupščina krajevne skupnosti Videm ob Ščavnici na seji dne 5/2-1984 sprejela

SKLEP

o razpisu referendumu za uvedbo dodatnega samopriskevka za vasi: Stara gora in Terbegovci.

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo dodatnega samopriskevka za vasi: Stara gora in Terbegovci, ki bo dne 11/3-1984 na glasovalnem mestu Stara gora od 7. do 19. ure.

2. člen

Sredstva zbrana z dodatnim samopriskevkom se bodo porabila za modernizacijo ceste na Stari gori.

3. člen

Dodatni samopriskevk bo uveden za obdobje 5 let in sicer od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989.

4. člen

Zavezanci samopriskevka so občani s stalnim bivališčem na območju vasi Stara gora in Terbegovci.

Višina samopriskevka znaša:

- 1 % od neto OD posameznega zavezanca iz delovnega razmerja
- 3 % od katasterskega dohodka
- 2 % od čistega dohodka občanov, ki samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske ali negospodarske dejavnosti in intelektualne storitve
- 1 % od pokojnin, razen od pokojnin z varstvenim dodatkom

5. člen

Glede oprostitve dodatnega samopriskevka se uporabljajo določila 10. člena Zakona o samopriskevku

6. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik za vasi Stara gora in Terbegovci in zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošni volilni imenik, imajo pa lastnost delaveca v združenem delu.

7. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST VIDEM OB ŠČAVNICI

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 11. 3. 1984 o uvedbi dodatnega samopriskevka za vasi Stara gora in Terbegovci za obdobje 5 let od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989, ki bo znašal:

- 1 % od neto OD posameznega zavezanca iz delovnega razmerja
- 3 od katasterskega dohodka

-- 2 % od čistega dohodka občanov, ki samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti in intelektualne storitve
-- 1 % od pokojnin, razen od pokojnin z varstvenim dodatkom

glasujem

„ZA“

„PROTI“

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA“ če soglaša z uvedbo dodatnega samoprispjevka, oziroma oziroma besedo „PROTI“, če se z uvedbo dodatnega samoprispjevka ne strinja.

8. člen

Sredstva dodatnega samoprispjevka se bodo zbirala na posebnem zbirnem računu KS Videm ob Ščavnici št. 51910-842-008-8836 in razporejala po referendumskem programu.

9. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev dodatnega samoprispjevka bo opravljal svet KS Videm ob Ščavnici, ki o tem vsako leto poroča na zborih občanov!

10. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Videm ob Ščavnici, dne 5. 2. 1984

Predsednik skupščine KS
Anton MEŽNARIČ l. r.

36.

Na podlagi 11. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne . . . . ., sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka novelacije zazidalnega načrta za območje med Bakovsko, Cankarjevo, Mladinsko in Trstenjakovo ulico v Murski Soboti

I.

Javno se razgrne osnutek novelacije zazidalnega načrta za območje med Bakovsko, Cankarjevo, Mladinsko in Trstenjakovo ulico, projekt št. 9/83 izdelan decembra 1983.

II.

Osnutek novelacije zazidalnega načrta bo v dveh variantah razgrnjen v prostorih osnovne šole III v Trstenjakovi ulici in v samopostrešni trgovini v Trstenjakovi ulici 57.

Javna razgrnitev bo v času 30. dni po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organizacije in organi pisne pripombe k osnutku novelacije Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, Staneta Rozmana 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobota.

Številka: 351-2/84-4
M. Sobota, dne

Predsednik
Izvršnega sveta Skupščine
občine Murska Sobota
Pavel PONGRAC

37.

Na podlagi 11. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne . . . . ., sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka spremembe zazidalnega načrta območja pri „AGROSERVIS“-u v Murski Soboti

I.

Javno se razgrne osnutek spremembe zazidalnega načrta pri „AGROSERVIS“-u, ki obsega območje med Kroško in Tišinsko ulico, razbremenilnim kanalom ter potokom Črnec.

II.

Osnutek spremembe zazidalnega načrta bo razgrnjen v prostorih uprave DO „AGROSERVIS“ v Murski Soboti, Kroška ulica 58, v 30. dneh po objavi javne razgrnitve v Uradnih objavah pomurskih občin.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organizacije in organi pisne pripombe k osnutku spremembe zazidalnega načrta Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti, Staneta Rozmana 5 ter Komiteju za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine Murska Sobota.

Številka: 351-5/84-4
M. Sobota, dne

Predsednik
Izvršnega sveta Skupščine
občine Murska Sobota

Pavel PONGRAC

dopisniki so zabeležili

—BOGOJINA—

Skrbijo za popestritev kulturne dejavnosti

Kulturni dejavnosti v Bogojini že vrsto let posvečajo precej pozornosti, čeprav se pogosto zatika, zlasti pri denarju. Pa se znajdejo. Tudi z malo denarja se da veliko narediti. Kulturna dvorana je vzorno urejena. Vaščani so zanjo izglasovali kar dva referendumska programa, ob gradnji pa še vložili veliko prostovoljnega dela. Aktivnost kulturnega društva v Bogojini se je v zadnjem času precej znižala, saj so pred nekaj leti iz svojih vrst izgubili odličnega zborovodjo Ignaca Maučeca, ki je dosti truda vložil v delovanje mešanega pevskega zbora. Niso pa pozabili raznih praznikov, saj so skupaj z osnovni šolo in OO ZSMS Bogojina pripravljali številne proslave. Sekcije, kot so folklorna, dramska in pevka, sedaj sicer še ne delujejo zadovoljivo, toda tudi na tem področju bodo storili vse, da bi kulturna dejavnost oživela. Na minulih programskih volilnih konferencah so izvolili nov izvršni odbor, katerega večji del sestavljajo prav strokovnjaki s kulturnega področja. Za novo predsednico so izvolili Anico Gregorec.

V program dela za letošnje leto so uvrstili izmenjavne kulturnih programov, priprave različnih likovnih in drugih razstav, ureditev garderobe in okolice kulturne dvorane, nakup reflektorjev in oblek za folklorno skupino. Pripravili pa želijo še kak literarni večer s srečanjem pisateljev.

Drago Ivanič

STAVEŠINCI

SIRITEV VODOVODA

Že leta 1972 so vaščani Stavešince in Stavešinskega vrha začeli z napeljavo vaškega vodovoda. Ker so imeli težave z nizko napetostjo v električnem omrežju, so morali najprej postaviti transformator.

V desetih letih se je poraba vode močno povečala, zato so se lotili širitve zajetja. Ob odprtju vodovoda je bilo priključenih 34 gospodinjstev, lani že 43, ko bo dokončno zgrajeno novo zajetje, pa se bo nanj priključilo še 21 gospodinjstev.

Ludvik Kramberger

—PUCONCI—

Srednješolci na praksi

Dijaki pedagoške usmeritve opravljajo v zimskem času svojo pedagoško prakso na osnovnih šolah. Tako so pred kratkim dijaki 4. letnika — nekdanji učenci te šole — spet prišli, tokrat v nove prostore, veliko boljše in lepše od tistih, v katere so sami zahajali. Prisostvovali so pouku na razredni in predmetni stopnji, se seznanili z učnim procesom, metodami in oblikami.

Njim so sledili dijaki 3. letnika, ki so se seznanili z delom interesnih dejavnosti, organizacij, društev in krožkov. Splošna ugotovitev je bila, da je taka praksa, ne samo potrebna, ampak tudi koristna. Tako so ugotovili dijaki sami, pridobljena znanja in spoznanja pa bodo s pridom uporabili na svoji nadaljnji poti do pedagoškega poklica. Betka Pintarič, Mira Horvat, Tatjana Balažič, Sabina Fujs, Metka Kuznič in Renata Fujs so ob srečanju z mladinci, ki so jih seznanili s svojim delom, izrazile zadovoljstvo z vsem, kar so videle in spoznale. Še posebej so bile zadovoljne s pogoji v novi, sodobni šoli in z razumevanjem, na katerega so naletele med zaposlenimi.

Na sestanku OO ZSMS so ugotovili, da vse zastavljene akcije iz delovnega programa dobro tečejo, še posebej delo ob sobotah v soboški Mesni industriji. Zelo zadovoljni so z obveščanjem preko šolskega radia. Ocenili so tudi, da je vključevanje mladih v delo interesnih dejavnosti na šoli dobro. V drugem polletju bodo več pozornosti namenili idejnopoličnemu usposabljanju in delu z bodočimi člani mladinske organizacije.

J. K.

Franc Cigut iz Martjanec je eden redkih kovačev, ki se še ukvarja s potkavanjem konjev. Potkava deset konjev, med drugim tudi konje soboškega konjenškega kluba, ki uspešno dela že osem let.

Franc je drugače zaposlen v delovni organizaciji „Sobota“, vendar v popoldanskem času z veseljem opravi tudi take usluge. Naj dodamo, da se ob tem ukvarja tudi s čiščenjem kravjih parkljev.

Erika Novak

Foto: Robi Banko

—BOGOJINA—

Uspehi ne izostajajo

Minulo leto je bilo za bogojinske gasilce precej delovno. Med drugim so uspešno izvedli občinsko gasilsko tekmovanje vseh disciplin soboške OGZ. Nenehno pa skrbijo za požarno varnost. V prvi polovici leta so zgradili vodohram, v katerem je okrog 50 tisoč litrov vode, pripravljajo pa se še na gradnjo dveh večjih bazenov.

Ob nenehnem izpopolnjevanju opreme in orodja skrbijo tudi za naraščaj. Povezali se bodo z osnovno šolo „Ivan Cankar“ v Bogojini ter ustanovili pionirsko društvo Mladi gasilec.

Drago Ivanič

ZOT — DOMANJŠEVCI 84

Taborniški „Crni teloh“ iz M. Sobote je 18. februarja organiziral zimsko orientacijsko tekmovanje za starejšo in mlajšo kategorijo TT, in sicer v domu ZTO M. Sobota v Domanjševcih.

Nu tekmovanju, ki je bilo organizirano drugič zapored v Domanjševcih, je sodelovalo 9 ekip iz samo petih pomurskih taborniških odredov, kar nedvomno kaže, da je z delom nekaterih odredov v Pomurju nekaj narobe. Zmagala je prve ekipa taborniškega odreda „Ljudska pravica“ iz Lendave. Tudi drugo mesto je pripadlo Lendavčanom, vendar njihovi drugi ekipi, na tretje mesto pa se je uvrstila druga ekipa taborniškega odreda „Rdeči maki“ iz M. Sobote.

Sorazmerno majhne razlike v točkah so pokazale, da so bile ekipe solidno pripravljene na orientacijski pohod v zimskih razmerah.

Hrvoje

BELTINCI

DRUŽBENA AKTIVNOST ŽENSK

Ob bližajočem se mednarodnem prazniku dneva žena so v Beltincih že stekle priprave za proslavitev. O tem so se dogovarjali na seji upravnega in nadzornega odbora KUD Beltinci, pred tem pa na razširjenem sestanku sveta krajevske skupnosti.

Ob pripravi kulturnega programa pa je nanesla beseda tudi na to, da v Beltincih že nekaj let nazaj, razen proslave ob dnevu žena ni bilo drugih aktivnosti in družabnih srečanj. Menili so, da bi bilo potrebno ponovno aktivirati sekcijo žena pri KO SZDL, kajti ne gre le za srečanja ob 8. marcu, marveč za širšo aktivnost žena. Beltinski kulturni delavci, med temi tudi mešani pevski zbor upokojencev „Gustav Gonza“ pa se letos poleg priprave proslave doma pripravljajo tudi na gostovanja v drugih krajevnih skupnostih z namenom, da bi tudi v vaseh, kjer ni kulturno-umetniških društev prispevali svoj delež ob proslavitvi mednarodnega praznika.

A. H.

OBETA VNE GASILKE

V soboški Mesni industriji namenljajo veliko skrb tudi požarni varnosti. IGD se ponaša z dolgoletno tradicijo, do nedavnega pa je bilo tudi edino industrijsko gasilsko društvo v občini. Na občnem zboru so pregledali dosedanje delo in sprejeli nov program.

IGD Mesne industrije je bilo v minulem letu dokaj aktivno, kar dokazujejo številna priznanja in pokali z ranih tekmovanj. Posebej velja omeniti ustanovitev ženske gasilske desetine. Prav ta je na dosedanjih dveh tekmovanjih v Bogojini in G. Radgoni dosegla zavidljive uspehe. Pet članic obiskuje tečaj, ki ga organizira OGZ Murska Sobota. Dobro imajo usposobljeno tudi možko desetino. Uspešno je bilo tudi sodelovanje z mestnim gasilskim društvom.

Tudi v prihodnje bodo v Mesni industriji požarni varnosti namenili vso pozornost, opozorili pa so, da bi bilo potrebno v TOZD Klavnica ustanoviti posebno desetino.

Na sliki: obetavna ženska desetina.

T. Horvat

Crj je nepogrešljiv pomočnik in prijatelj lovskega čuvaja Slavka. Katero bodo gledi ti kožuški...?

TIK PRED POKLICNO ODLOČITVIJO

Poklicna odločitev pomeni za mladega človeka in njegove starše pomemben in celo prelomen dogodek. Za mladega človeka, ker iz nje izhaja njegova eksistenca osnova v življenju, staršem pa predstavlja skrb in željo, da bi otroci dosegli vsaj toliko kot oni. Tistim iz slabših socialnih okoliščin pa, da bi njihovim otrokom bilo bolje, da bi dosegli več, kot je uspelo njim.

V sedanjih zaostrenih gospodarskih okoliščinah iz katerih izhajajo mnoge neznanke bodočega gospodarskega razvoja, kadrovske problematike in problematike nezaposlenosti v Pomurju, pa je izbira poklica toliko zahtevnejša in predstavlja za nekatere (takšno težo in pritisk, ki že silita posameznika v neustrezno razmišljanje in poklicne odločitve. In ker sta teža in pritisk odvisna predvsem od materialne in socialne plati družine in posameznika v njej in koliko sta ta slabša, toliko je ta možnost in nevarnost večja. Torej se ponovno aktualizira nek vidik socialne diferenciacije. Prav zaradi tega in neugodnih razmer, ki bodo trajale še nekaj časa, se je potrebno zbrati, trezno pretehtati dejstva in okoliščine in se odločiti.

Pri izbiri poklica se je potrebno opredeliti do dvoje vrste pogojev. Eno so prilivi novih generacij, ekonomske zmogljivosti in struktura dela v regiji, ki bi jih lahko poimenovali kar širše družbene in ekonomske okoliščine v regiji, druga vrsta pa so osebne značilnosti posameznika. Ravno upoštevanje enih in drugih in njihova usklajenost so osnovni pogoji za ustrezno osebo in družbeno sprejemljivo poklicno odločitev, kasneje pa za dobro poklicno delo, uspešnost in zadovoljstvo v življenju.

Za Pomurje je značilno, da nikoli ni moglo razviti, sprejeti in ustrezno zaposliti vseh svojih človeških potencialov in kadrovskih prilivov, in to ne po številu niti po kvalifikacijskih in izobrazbenih ravneh. Prav zaradi tega se je pri izbiri poklica in poklicni odločitvi potrebno ozirati v širši slovenski prostor. Prav tako ni potrebno biti pod preveliko težo trenutnih in aktualnih števil o brezposlenih v Pomurju. Če bi namreč pri svoji odločitvi upoštevali samo te (oglejte si spodnjo razpredelnico o trenutno nezaposlenih), potem bi pač ostalo bore malo drugih izhodov, možnosti za izbiro poklica pa bi bile videti skoraj brezupne.

Poudariti je potrebno, da je problem nezaposlenosti v taki meri značilen le več ali manj za Pomurje in še za nekatere manjše manj razvite predele v Sloveniji in da v večjih, ekonomsko močnejših območjih tega skoraj ne poznajo, lahko bi govorili celo o obratnem pojavu. Žal pa doma za odpravo nerazvitosti storimo premalo, premalo storimo za spreminjanje strukture dela, ki bi zahtevala strokovno višje kvalificirane kadre in poklicno pestrejšje zaposlovalske možnosti in s tem tudi pestrejšje možnosti izbire poklica. Zaradi tega kaže zaposlovanje v združenem delu na izrazite potrebe po nižje kvalificiranih kadrih, ali celo več kot polovica na novo zaposlenih se zaposluje na delih in nalogah nekvalificiranih ali priučeni delavcev. Mladi težijo k načetu, ki ga nenehno ponavljamo „kdor več zna, več velja“, morebiti pa „kdor ima izobrazbo, več velja“, kajti okoli 88 odstotkov od približno 1800 osmošolcev, ki vsako leto zaključijo šolanje, se vpiše v srednje usmerjeno izobraževanje. Od teh si jih želi pridobiti polovica poklice na tri, druga polovica pa na štiri-letni stopnji zahtevnosti. To se seveda kaže kot nenehen razkorak med potrebami združenega dela in

željami ali prilivi kadrov iz šol in povzročja mnogo hude krvi, seveda iz kakega zornega kota gledano ta dejstva. To vodi k mnogim, tudi preprostim (da ne uporabim drugega izraza) razmišljanjem in že tudi predlogom okoli urejanja izobraževalnih možnosti v regiji. V bistvu pa osnovnega problema, možnosti ali nemožnosti zaposlovanja, iz katerega vse zlo izhaja, taka razmišljanja ne razrešujejo. Drug problem izhaja iz nepestrre strukture poklicnih možnosti in možnosti izobraževanja doma.

Tako se nam generacije mladih Pomurcev kopičijo v nekaterih vzgojno izobraževalnih programih — poklicih. Kar 30 odstotkov fantovske generacije se na primer vpiše v kovinarske programe in kar 25 odstotkov deklet v konfekcijo, v nekatere druge malo manj. Ali imajo vsi ti v tako velikem številu ustrezne interese, nagnjenja in sposobnosti, pa je drugo, vprašanje, o katerem nam bo mnogo povedala njihova poklicna kariera, iz združenega dela pa se na to že itak slišijo take in drugačne pripombe. Mnogo pove že tudi podatek, da npr. v nekaterih programih skoraj po 30 odstotkov vpisanih učencev ne pride do konca. Mogoče je temu vzrok tudi zahtevnejša raven izobraževanja v srednje usmerjenem izobraževanju, ki v praksi še kaže svojo selektivnost. To pa pomeni, da več ni dovolj samo končati osnovno šolo, temveč je za uspešno nadaljevanje potrebno imeti tudi ustrezno predznanje.

Torej vsekakor kaže, da zahtevajo časi in okoliščine bolj premišljen in kritičen odnos tudi do sebe. Zato ni odveč vedno znova poudarjati pomen upoštevanja resnično čim večih čimteljev, od

J. Bratuš

Ob koncu meseca januarja 1984 je bilo v Pomurju evidentiranih 2421 iskalcev zaposlitve od tega 1.712 NK in priučeni. 352 kvalificiranih, 308 s srednjo šolo, 42 z višjo šolo in 72 z visoko.

V naslednji tabeli prikazujemo poklice, v katerih je nezaposlenost večja:

Poklic	Občina				Skupaj
	M. Sobota	Lendava	G. Radgona	Ljutomer	
Kmetovalec	1	1	1	1	4
Orodjar	2	1	—	1	4
Avtolepar	1	2	1	—	4
Montier ogrev. naprav	5	2	—	—	7
Strojni ključavničar	4	7	—	2	10
Avtomehanic	12	3	1	1	17
Elektroinstalater	7	2	—	—	6
Zidar	14	8	2	—	24
Soboslakar-pleskar	8	1	—	—	11
Mizar	10	—	2	1	11
Voznik tovornjaka	1	2	1	2	6
Krojač-šivilja	8	5	1	1	15
Frizer	7	1	—	2	10
Prodajalec	38	8	10	12	68
Kuhar	5	—	3	—	8
Natakar	10	6	4	2	22
Administrator	9	7	2	—	15
Kmetijski tehnik	6	2	4	6	18
Strojni tehnik	10	6	—	1	17
Elektro tehnik	6	3	—	1	10
Ekonomski tehnik	16	6	—	2	24
Medicinski tehnik	36	19	4	4	63
Gimnazij. maturant	52	19	13	7	91
Administrativ. teh.	7	—	—	—	7
Vzgojitelj	6	1	3	1	11
Kmetijski inž.	4	—	—	1	5
Inž. kemij. tehnol.	1	—	—	—	1
Inž. tekstilne tehnol.	—	1	—	—	1
Inž. kemije	—	—	1	—	1
Ekonomist-komercial.	3	1	1	—	5
Pravnik	—	—	—	1	1
Uč. tekstilne tehnol.	—	1	—	—	1
Predmet. uč. slov.	2	—	—	—	2
PL biolog — kem.	1	—	—	—	1
PL zemlj.	3	2	—	—	6
PL mat. — fiz.	1	—	—	—	1
PL lik. vzg.	—	1	—	—	1
PL glasbe	—	—	—	1	1
PL — defektolog	1	—	—	—	1
Kozmetik višji	1	—	—	—	1
Višja medic. sestra	1	1	—	—	2
Viš. san. tehnik	2	—	—	—	2
Socialni delavec	2	—	1	1	4
Dipl. gozd. inž.	1	—	—	—	1
Profesor slov.	1	—	—	—	1
Prof. primerj. krajz.	1	—	—	—	1
Dipl. politolog	1	—	—	—	1
Akad. slikar	—	—	—	1	1

Nekateri od zgoraj navedenih poklicev so suficitarni tudi na drugih območjih SR Slovenije.

—FRANC OUČEK — GASILSKI VETERAN IZ MURSKÉ SOBOTE

Potrebe so narekovale ustanovitev društev

Občinske gasilsko zvezo v Murski Soboti se je letos spomnila tudi istih svojih članov, ki že več desetletij delajo v gasilski organizaciji in jim podelila plakete veteranov. Med nagradjenci je bil tudi Franc Ouček iz Murske Sobote, ki je pred petdesetimi leti začel orati ledino gasilski organizaciji.

Kot mlad učitelj, poln energije in volje do dela, je bil leta 1934 soustanovitelj gasilskega društva v Kupčinih. Kot nam je povedal, so ustanovitev društva narekovale nenehne elementarne nevarnosti in požari. Potem je delo v gasilski organizaciji nadaljeval v Bodomcih in Murski Soboti, kjer je učiteljval. Zlasti je veliko prispeval k razvoju gasilskega društva v Murski Soboti, kjer je bil predsednik polnih enajst let, v društvu pa dela

še danes. Tako kot vsak začetek je bilo tudi delo v gasilski organizaciji težavno, saj ni bilo sredstev, niti opreme. V tistem času je bilo

društvo odvisno izključno od sredstev, ki si jih je pridobilo s prirejanjem veselje, ki so še danes pomemben del vira pridobivanja denarja. Oprema je bila primitivna, saj so društva imela le navadne ročne brizgalne, s katerimi gasilci tudi niso mogli tako uspešno intervenirati kot danes, ko imajo sodobno opremo.

Čeprav pri teh letih ne more več aktivno delovati, je bil ob podelitvi plakete veterana izredno vesel, se je njegova organizacija, v kateri je toliko let uspešno delal, spomnila nanj. To pa mu bo tudi spodbuda, da bo še naprej s svojimi bogatimi izkušnjami pomagal mlajši generaciji.

F. Maučec

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

NESREČEN ČETRTEK

V prejšnjem tednu se je največ prometnih nesreč zgodilo v četrtek. Poglejmo, zakaj je prišlo do nezgod v prometu! Ivan Šemen iz Lendave se je peljal z osebnim avtom po magistralni cesti Dolnji Lakoš—Lendava. Pri gostišču na Kolodvorski ulici je zavijal na levo in tako odvezel prednost vozniku osebnega avta Štefanu Prši iz Velike Polane, ki je peljal iz Lendave. Ob trčenju je nastala materialna škoda za

150 tisoč dinarjev. Telesnih poškodb pa k sreči ni. Štefan Dominko iz Noršinec je vozil tovorni avto po lokalni cesti v Branoslavcih. Nasproti se je pripeljala z osebnim avtom Pavla Kšela iz Šalincev. Dominko je vozil pravilno po svoji desni strani. Kšela pa menda bolj po sredini. Vozišče je bilo zasneženo in nepluženo. Pred srečevanjem je voznica zavirala, kar pa je bilo usodno:

zaneslo jo je v levo in je prišlo do trčenja, v katerem se je hudo poškodovala. Materialna škoda na obeh vozilih pa znaša 160 tisoč dinarjev.

ovinek, zato ga je zaneslo na levo stran cestišča. V tem hipu je nasproti pripeljal po desni strani ceste tovornjak s priklopnikom, ki ga je vozil grški

POPRAVEK

V 5. številki Vestnika smo v rubriki Kronika med drugim objavili tudi vest o prometni nesreči v Ljutomeru, vendar poročilo ni popolno. Uprava za notranje zadeve nam je posredovala nov tekst: »Dne 2. februarja 1984 je prišlo do prometne nezgode v Ljutomeru na Razlagovi ulici. Voznik osebnega avta Rudi Stegmüller je peljal iz Ljutomera proti Cezanjevce. Ko je pripeljal iz desnega ostrega nepreglednega ovinka v bližini tovarne Konus, mu je iz nasprotne smeri po svoji desni pripeljal avto, ki ga je vozil Alojz Karba. Ko je Stegmüller zagledal nasproti vozeč avto, je sicer začel zavirati, vendar zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje vozišča mu to ni uspelo in ga je zaneslo v levo stran, kjer je čelno trčil v avto. Tov. Stegmüller nam je poslal sliko omenjene ceste, s katere je razvidno, da sta na njej prometna znaka, ki prepovedujeta vožnjo z avtobusi in tovornjaki. Priložena je tudi izjava krajevne skupnosti, v kateri je navedeno, da znaka stojita že več let.

Huda prometna nesreča se je v četrtek, 23. februarja, zgodila na regionalni cesti zunaj Noršinec pri Ljutomeru. Mirko Rozman iz Stare Nove vasi je pripeljal z neprimerno hitrostjo čez železniško progo v blagi desni

državljan Georgis Misirlis. Prišlo je do čelnega trčenja. Gmotna škoda znaša 90 tisoč dinarjev. Rožman se je hudo poškodoval, prav tako sopotnik Štefan Borovič iz Križevca. Lažje pa je poškodovan Štefan Fotivec iz Stare Nove vasi.

krvodajalci

HODOŠ — Ludvik Urban (5), Geza Toth (7), Franc Abraham (2), Karel Grabar (2), Edi Abraham (5), Gabrijel Roman (2), Janez Kerčmar (5), Irena Orban (16), Franc David (6), Koloman David (17), Štefan Kerčmar (6), Rudolf Rituper (8), Matilda Kalamar (9), Irena Škalič (13), Olga Abraham (15), Oto Žoldoš (3), Geza Breskoč (2), Olga Abraham (16), Franc Konje (10), Emil Konje (4).

DOLENCI — Evgen Kalamar (5), Štefan Lanjšček (4), Marija Zorjan (5), Jože Sukič (2), Jože Šomenek (2), Stanko Horvat (3), Drago Zorjan (2), Štefan Vrečič (1).

ŠALOVCI — Silva Könye (2), Helena Bezec (13), Etelka Panič (10), Terezija Županek (7), Hermina Kos (4), Jolanka Štefanec (6), Zlatica Lepoša (5), Ludvik Herič (5), Dragica Herič (4), Emilija Svetec (4), Štefan Janko (9), Geza Janko (6), Janez Časar (5), Helena Kučan (10), Helena Berke (8), Vilma Filo (11), Štefan Balaško (4), Aba Svetec (10), Janez Talvaj (3), Karel Lekič (12), Jolanka Tolvaj (6), Marija Lepoša (11), Sidonija Svetec (14), Slavica Gragar (1), Štefan Šebjan (4).

Narkomanija se širi

Narkomanija, po slovensko: bolezenska strast po jemanju mamil, se žal vse bolj širi tudi v Pomurju. Delavci UNZ so lani izsledili 22 oseb, ki so gojile rastline, ki dajejo mamilo, pozneje pa so doma pridelano mamilo tudi prodajale. Zoper storilce so seveda ustrezno ukrepali. Širitev narkomanije v naši pokrajini hudo zaskrbljuje. Gre za nov negativen pojav, za katerega smo upali, da ne bo „pljusnil“ do bregov Mure. Zdi se, da smo predolgo zatiskali oči, saj ljudje vedo za marsikoga reči, da je „hašišar“. Vsak, ki nosi kavbojke in ima dolge lase ali pa še brado povrh, seveda ni uživalec mamil, zato bi kazalo čimprej ugotoviti, kdo so učivalci mamil, kdo jih „dobavlja“, kdo proizvaja, odkod učivalcu oziroma kupcu denar za „napoje sreče in blaženosti“.

Narkoman je bolnik, bolniku pa je treba takoj pomagati, sicer se bo lezen razširil.

S. S.

Pšenica v „ajdovih“ žgancih

Temeljno sodišče v Murški Soboti in višje sodišče v Mariboru (druga stopnja) sta obsodila Emono Commerce Ljubljana, TOZD Agroplod Ljutomer, na denarno kazen 200.000 dinarjev, vodjo tehnološke službe dipl. ing. Mileno Špolar pa z 10.000 dinarji kazni zaradi prodaje „ajdov“ moka, v kateri je bilo od 25 do 50 odstotkov pšenične moke. V letu 1981 je bilo take (mešane) moke prodano 64.575 kilogramov, naslednje leto 177.827 kilogramov moka, v lanskem letu do marca pa 82.350 kilogramov. Skupaj torej 324.350 kilogramov. S tako prodajo so bili kupci oškodovani za 3.824.770,00 dinarjev, kajti pšenična moka je cenejša od ajdove.

Sodišče je ugotovilo, da so v tozdu Agroplod nadaljevali s prodajo take moka, čeprav jih je na kaznivno dejanje opozoril eden izmed večjih kupcev, ki je pozneje tudi odstopil od nadaljnjega kupovanja. S prodajo so prenehali šele, ko so se pojavili tržni inšpektorji.

„Ajdovo“ moko so izdelovali v mlinu lendavske kmetijske zadruge.

FERI MAUČEC

8

60 LET NOGOMETA V POMURJU

Novo igrišče tudi v Murški Soboti

V letu 1935 so v tekmovalni ljubljanske nogometne zveze — okrožje Maribor v drugem razredu nastopali nogometaši Mure in Lendave, vendar nobeni niso dosegli vidnejšega uspeha. Razširilo pa se je tekmovalno območje, saj so v ligi tekmovali tudi moštva ČSK iz Čakovca, Jugoslavija iz Celja, Svoboda iz Varaždina itd. V tem letu so nekaj prijateljskih tekem odigrali tudi nogometaši Ljutomera, vendar le z drugima ekipama Mure in Lendave, zato verjetno tudi ni prišlo do ustanovitve kluba.

Poiem, ko je bilo v Dolnji

Lendavi zgrajeno novo nogometno igrišče, so se lotili gradnje igrišča tudi v Murški Soboti na prostoru živilskega sejma. Gradnja je hitro napredovala in že na občnem zboru kluba 10. marca 1936 so razpravljali o pripravah na otvoritev. Čeprav so nogometaši Mure že prej nastopali na novem igrišču, je bila slavnostna otvoritev 28. junija 1936. Igrišče je stalo 109.660,52 dinarjev. Od tega zneska je takratna dravska banovina prispevala le 497 dinarjev, medtem ko so ostala sredstva zbrali člani upravnega odbora kluba sami s pobiranjem prostovoljnih prispevkov, tombolo, tedenskimi čajankami in drugimi prireditvami. Veliko pa so naredili tudi s prostovoljnimi delom.

Na občnem zboru SK Mura leta 1936 je bil za predsednika

kluba ponovno izvoljen Josip Lipič. Na občnem zboru so tudi določili cene vstopnic za novo igrišče. Loža je veljala 10, tribuna 8, stojišče pa 5 in 3 dinarje, za vojske in dijake po 2 dinarja. V tem času se je zelo povečalo število članov, ki jih je bilo 248. Veliko več dela pa je imel tudi blagajnik, saj je bilo veliko dohodkov, in sicer kar 23.738 dinarjev. Poleg nogometne sekcije, ki je postajala vse močnejša, pa je bila dobro razvita tudi atletska sekcija, ki jo vodi Ciril Tručl.

USTANOVILI SODNIŠKI ODBOR

Za leto 1936 je bilo tudi značilno, da je bil v Murški Soboti ustanovljen sodniški odbor, Ludvik Nemeč pa imenovan za zveznega nogometnega sodnika. Moštvo Mure se je tudi okrepilo z nekaterimi nadarjenimi mladimi nogometaši, predvsem dijaki iz Maribora, med katerimi velja posebej omeniti Jožeta Bosino, ki je bil poleg Vladimirja Kukanje, ki je 28. 12. 1936 prišel v Murško Sobotu, eden najboljših nogometašev Mure. Tako so nogometaši Mure v jesenskem delu prvenstva v drugi okrožni ligi Maribor dosegli prvo mesto, Lendava pa tretje. S prihodom trenerja in igralca Vladimirja Kukanje v Murško Sobotu, ki je imel kot igralec velike izkušnje, saj je več let igral v prvi zvezni ligi, se je začel nogomet sistematično razvijati. Imeli pa so težave, ker tedanje oblasti, zlasti pa šole, niso dovoljevale dijakom igrati nogometa in so ti večkrat nastopali z lažnimi imeni. Poleg osvojitve naslova jesenskega prvaka pa so nogometaši leta 1936 odigrali tu-

di več prijateljskih tekem s kvalitetnejšimi klubi, ki so nastopali v prvem razredu LNP.

Prvič so se tudi pomerili z nogometaši iz avstrijske Radgone in Gradca.

(nadaljevanje)

Vladimir Kukanja, ki je prišel v Murško Sobotu 28. 12. 1936 iz Ljubljane, kjer je igral za Primorje ki je bilo član prve zvezne lige, je kot igralec in trener veliko prispeval k razvoju nogometa v Murški Soboti, in da je moštvo Mure postalo prvak v drugem razredu mariborskega okrožja in se uvrstilo v prvi razred. Nogomet je prenehal igrati leta 1946, ko si je na tekmi v Čakovcu zlomil nogo, igral pa ga je 29 let. Devet let pa je bil trener Mure. Nato se je posvetil sodniškemu poklicu. Leta 1955 je med prvimi po osvoboditvi opravil izpit za zveznega nogometnega sodnika, ter vrsto let uspešno delil pravico našim najboljšim nogometašem.

Nogometaši SK Mure 1936: Kos, Videnšek, Horvat, Vogrinčič, Čagan, J. Debelak, Schiller, Novak, Kardoš, S. Debelak in Turk.

Tradicionalno, letos že 32. brucovanje z akademskim plesom, ki ga prirejajo prekmurški študentje, bo v soboto, 17. marca 1984, ob 20. uri v kavarni hotela Diana v M. Soboti.

V** no vabljenil

Radenska

V soboto, dne 3. 3. 1984, bodo v hotelu Radin organizirali

PUSTNI PLES

Za dobro voljo bodo na prireditvi, ki se bo pričela ob 20. uri, skrbeli ansambel Meteor, pevka Tatjana Dremelj, humorist Vinko Šimek-Jaka Šrautiger in aerobična skupina Ane Žvorc.

Vstopnina z aperitivom 400,00 din

Maske so zaželjene, najboljše pa bodo nagrajene.

Informacije: hotel Radin tel. 73-331.

ABC Pomurka KG Rakičan na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pri TOZD PG Beltinci objavlja prosta dela in naloge za določen čas

štirih traktoristov

na ek. enoti M. Soboti.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- dokončna ustrežna dvoletna šola za traktoriste — skrajšan program in
- eno leto delovnih izkušenj.

Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo na naslov:

— Kadrovska služba pri ABC Pomurka KG Rakičan p. M. Soboti

v roku 15 dni od dneva objave oglasa.

ABC POMURKA

MESNA INDUSTRIJA n. sol. o. Murška Soboti

Delavski svet ABC POMURKA — Mesna industrija TOZD Klavnica Murška Soboti na osnovi 75. člena Statuta

RAZPISUJE

dela in naloge

vodje TOZD Klavnica

Kandidati morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo veterinarske ali živilsko tehnološke smeri
- da imajo 3 leta delovnih izkušenj
- da so moralno politično neoporečni

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let. Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od dneva objave na naslov: ABC Pomurka — Mesna industrija, Murška Soboti, Bjeđičeva 11 — splošno kadrovska služba.

INDUSTRIJA DEŽNIKOV „INDIP“ p. o. LENDAVALA

Delavski svet

razpisuje

za 4 leta prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko ali višješolsko izobrazbo ekonomske, tehnične ali pravne smeri in
- a) z visokošolsko izobrazbo 3 leta
- b) z višješolsko izobrazbo 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del in nalog v proizvodnji, prvenstveno v tekstilni konfekciji, ali ima z delom pridobljene možnosti za opravljanje del, za katere se zahteva visokošolska ali višješolska izobrazba,
- da je družbenopolitično aktiven in ima organizacijske sposobnosti ter pravičen odnos do samoupravljanja,
- da njegovo dosedanje delo zagotavlja doseganje ciljev sprejete poslovne politike delovne organizacije ob načelu solidarnosti in vzajemnosti, krepitve in poglobljanja samoupravne organiziranosti.

Kandidati naj svoje vloge in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo razpisni komisiji v zaprti ovojnici z oznako „ZA RAZPIS“ najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Radijski in televizijski spored od 2. marca do 8. marca

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Pet najboljših ta teden ..., 16.30 — Aktualno v petek, 2. marca (mladinska rubrika, Kam konec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.00 — Aktualno v soboto, 3. marca (sobotna reportaža, Naš nasvet, Iz dela društva), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Na pustno nedeljo — reportaža, Kotiček za kmetovalce, humoristično-satična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 5. marca (Sport, Najbolj iskane plošče preteklega tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljik popev-karskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 6. marca (gospodarska tema, Iz naših krajev), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 7. marca, (z gostom v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasba skozi stoletja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 8. marca (kultura, prispevek s področja SLO in DS), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Delo, Angleščina, Odmor, Glagolica, Poročila, 10.35 TV v šoli: (do 12.35) 17.00 Poročila, 17.05 Jazz na ekranu: Betty Carter in njen trio, 17.55 Modro poletje, španska mladinska nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Turizem — Možnost in priložnost: Turizem — velika samopostrežna trgovina, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Naselbinska kultura na slovenskem, dokumentarna serija, 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Ne prezrite, 20.50 Ura z Agatho Christie, angleška nanizanka, 21.40 TV dnevnik II, 21.55 Divje zasledovanje, ameriški film.	TV LJUBLJANA DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232) TV LJUBLJANA 8.00 Poročila, 8.05 Slovenske ljudske pravljice: Goslač, 8.20 Ciciban, dober dan: Modna revija, 8.35 Mesečnik, otroška serija TV Beograd, 9.05 Glasba za kitaro, 9.30 Pred izbiro poklica: Poklici v vrtnarstvu, 9.55 Človek in zemlja: Medved v gojivnem lovišču — ponovitev španske poljudnoznanstvene serije, 10.20 Poročila (do 10.25), 16.05 Poročila, 16.10 V puščavi in goščavi, poljska mladinska nadaljevanka, 17.00 PJ v košarki, v odmoru propagandna oddaja, 18.30 Skrivnostni svet Arthura Clarka: Opiji človek, angleška dokumentarna serija, 19.00 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 S. Stojanovič: IGMANCI, nadaljevanje in konec, 21.00 Propagandna oddaja, 21.35 Živeti z naravo, dokumentarna serija TV Sarajeva, 22.20 Poročila.	TV LJUBLJANA 9.30 Poročila, 9.35 Živ Žav, otroška matineja, 10.25 Modro poletje, španska mladinska nanizanka, 10.55 O. David: Pesem, nadaljevanka TV Beograd, 11.40 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila (do 13.05) Poročila Mostovi zabavna oddaja športna poročila Ptuci to počno, ameriški film, 19.10 Risanka, 19.23 TV in radio noč, 19.25 Zrno do zrna, 19.55 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 S. Stojanovič: IGMANCI, nadaljevanje in konec, 21.00 Propagandna oddaja, 21.35 Živeti z naravo, dokumentarna serija TV Sarajeva, 22.20 Poročila.	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Povej mi, povej, Madžarska, Krnog v barvi, Ustmeno izročilo, Poročila, 10.35 TV v šoli: Srbski književni jezik, Risanka, Angleščina, olimpijske igre (do 12.35) 17.20 Poročila, 17.25 Meseček, otroška serija TV Beograd, 17.55 Spoznavanje naše naravne dediščine: Od izvirov do izvira Ljubljane, 18.25 Podravski obzornik, 18.40 Pet minut za rekreacijo, 18.45 Mladi za mlade, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ch. Dickens — D. Edgar: Življenje in dogodivščine Nicholasa Nicklebyja, angleška nadaljevanka, 20.50 Skupno, 21.35 TV dnevnik II, 21.54 F von Suppe: Prepad, češka baletna pantomima.	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Mami, Pot pšeničnega zrna, Odmor, Miška Dragičič, Bilečina Poročila, 10.35 TV v šoli: Biologija, Risanka, Kocka, kockica: Strip, Risanka, V zdravem telesu zdrav duh, Zadnje minute (do 12.35) 18.05 Poročila, 18.10 Ciciban, dober dan: Cvetlični urg, 18.40 Sava — Reka, ki življenje daje, izobraževalna serija TV Zagreb, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Prekinjanje (delovni nasl.), ameriški film, 21.35 TV dnevnik II, 21.50 Omizje.	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Dober tek, Okno v vesolje, Otroci ustvarjajo, Dokler gozd ne ozeleni, Izliv Save, Poročila, 10.35 TV v šoli: Oksidacija in redukcija, Risanka, Velasquez in Morillo, Risanka, Pošta, Vsevedneži-nevedneži (do 12.35) 16.45 Šolska TV: Vesolje: Hrbtenica noči, dok. serija, 17.45 Poročila, 17.50 S. Pregl: Odprava zelenega zmaja — Janja, mladinska nadaljevanka, 18.25 Notranjski obzornik, 18.40 Delegatska tribuna, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Tednik, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 J. Preblu — K. Taylor: Borgijci, angleška nadaljevanka, 21.55 TV dnevnik, 22.10 Naši baletni umetniki: Lane Stranic.	
TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Pisani svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Tribuna, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Marlowe (film), 21.05 Dober večer, 21.55 Dnevnik, 22.10 Kulturni magazin.	TV ZAGREB PRVI PROGRAM 8.50 TV v šoli, 16.10 Sedem TV dni, 16.45 Poročila, 16.50 TV koledar, 17.00 Košarka, 18.30 Naša večna mladost, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Reka brez povratka (film), 21.45 Dnevnik, 22.00 Pred polnočjo.	TV ZAGREB 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Narodna glasba, 14.30 Modro poletje, 15.30 V nedeljo, 17.30 Kamniti cvet (film), 18.55 Pred VI. festivalom animiranega filma, 19.30 Dnevnik, 20.00 Igmanci, 21.05 Športni pregled, 21.35 Potovanja, 22.05 Dnevnik.	TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Prehodna postaja, 18.00 Ilustrirane zgodbe, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika bje-lovskih občin, 18.45 Mladi za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Mizantrop (drama), 21.55 Izbrani trenutki, 22.00 Argumenti, 21.30 En avtor, en film, 22.50 Dnevnik.	TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Otroška oddaja, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika osi-jeških občin, 18.45 Videou-topija, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Poli stabilizacije, 21.55 Interior (film), 22.30 Dnevnik.	TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Grenki med (film), 11.55 O rožah, 12.00 Portret Norberta Kaserja, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Lutke, 17.30 Cebelica Maja, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Pisarniške zgodbe, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Povratek tuja (film), 21.50 Zrcalne slike, 22.05 Avstriji v Nigeriji.	TV ZAGREB 8.50 TV v šoli, 16.55 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Smogovci, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika splitskih občin, 18.45 Evrogol, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Politični magazin, 21.05 Berači in sinovi, 22.00 Dnevnik.
TV AVSTRIJA 9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Opoldanska redakcija, 5.00 Pust (film), 17.30 Zlata pučka, 17.00 Igra in zabava, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 21.5 V Avstriji je vedno sezona, 21.50 Oh ljubi Harry (film), 23.10 Sport.	TV AVSTRIJA 9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.00 Opoldanska redakcija, 5.00 Pust (film), 17.30 Zlata pučka, 17.00 Igra in zabava, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Tedenski TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 21.5 V Avstriji je vedno sezona, 21.50 Oh ljubi Harry (film), 23.10 Sport.	TV AVSTRIJA 11.00 ORF Stereo-koncert, 12.30 Vzgojna oddaja, 15.00 Uspavanka z Broadwaya, 16.30 Burleska, 16.45 Risanka, 17.10 O baletu, 17.40 Čeladek, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Srečanje z živalmi, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zopet se nasmejmo, 21.15 Noč, Harald.	TV AVSTRIJA 9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Uspavanka z Broadwaya, (film), 12.00 Svetovne igre invalidov, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Stara lokomotiva, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Živalstvo Iberije, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Sport v ponedeljek, 21.05 Sled pri reki (film), 22.20 Večerni šport.	TV AVSTRIJA 9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Pust (film), 12.00 Risanka, 12.10 Sport v ponedeljek, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Tudi hec mora biti, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Magazin Alpe-Jadran, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Beljaški pust, 22.20 Jakob in Adela (film).	TV AVSTRIJA 9.00 Jutranja poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Šport, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Spoznaj nevarnost, 17.30 Mandara, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Hotel Poan in gostje, 22.10 Nemirni Nemci, 22.55 Večerni šport.	
TV MADŽARSKA 8.05 in 15.05 Šolska TV, 9.45 Kratki filmi: Džungla v velemestu; Koliko je ura?; Švicarske zanimivosti, 16.50 Poper, ponovitev 8. dela, 18.00 Koledar, poljudnoznanstveni magazin, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družinski krog: Ne videti! 20.45 Umetnina tedna; J. Borsos: Dekleta po zabavi, 20.50 Dr. Faustus, 5. del, 21.45 Srečanje v petek, 22.55 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.00 Ponovitve, 9.40 Solari na Kubi, 10.15 Ponovitve, 14.05 Cimbora, za otroke, 14.55 Sotrpini, studio Pecs, 15.20 Paberkovanje, 4. del, 16.30 Kviz iz zgodovine, 18.00 Kuharska knjiga, 18.15 Telerama, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Podoželska zadeva, 2. del, TV filma, 21.00 Pop-ogledalo, 21.50 Lucky Lady, ameriški film, 23.50 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.10 Spored za otroke, 10.25 Pokalni rokomet: Honved — Metaloplastika Sabac, 11.45 Impresionizem, pon. 14.30 Za otroke, 15.10 Ledeni mož, TV igra, 16.35 Spored prihodnjega tedna, 17.00 Peveci narodnih, 18.15 Delta, 19.00 Teden; aktualne reportaže, 20.00 Podoželska zadeva, 3. del, krim. TV filma, 21.10 Družinska igra, 21.50 Dve generaciji.	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.45 Šolska TV, 10.00 Srečanje ob koncu zime, sovjetski film iz leta 1979, 16.25 Gospod profesor Hanibal, madžarski film, 18.05 Športni muzej; dr. Arpad Csanyi, in memoriam, 18.25 Studio Szeged, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družina Lsurent, 2. del, 20.55 Studio 84, kulturni tednik, 21.55 Svetovnogospodarski magazin, 22.25 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.55 Šolska TV, 10.00 Ponovitve: Delta; Princ regent, 16.30 Pedagoški forum, 17.05 Služba za stik z javnostjo, 17.25 Nogomet; U. Dozsa — Aberdeen, pokal pokalnih zmagovalcev, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Naj... nenavadni rekordi in rekorderji, 21.00 Umetnina tedna, 21.05 Pripoveduj mi o ženskah! 21.40 Domači raziskovalci možgan, 22.10 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 in 15.00 Šolska TV, 10.00 Letni časi, jugoslovanski film, 11.40 Pirinske pesmi in plesi, 16.45 Poljske ceste; 10 del: Himmlerland, 18.15 Verjeli smo v svojo prav; 1. del dokumentarne serije, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Poklic: Igralec; Sandor Szabo, 20.45 Panorama, svetovnopolišni magazin, 21.45 Poraz, TV film, 22.55 TV dnevnik.	
TV KOPER 14.00 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.05 TV šola, 17.30 Film: Pol stoletja ljubezni, Igrajo: A. Sordi, S. Pampanini, A. Luadi, P. Borboni, F. Interlenghi. Režija: G. Pellegrini, P. Germim R. Rossellini, A. Pietrangeli, 19.00 Športni pregled, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Človek in zemlja — dokumentarna oddaja, 20.30 Monroes — i — serijski film, 21.20 TVD noč, 21.30 Jazz na ekranu, 22.00 Nočni film.	TV KOPER 16.55 TVD novice, 17.00 Košarka — Jugoslovansko prvenstvo, 18.30 Človek in zemlja, Dokumentarna oddaja, 19.00 Risanka, 19.30 TVD vse danes, 19.50 V kuhinji z nami, 20.00 Glasbena oddaja, 20.30 Lucy in njeni — serijski film, 21.00 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja, 22.00 TVD noč, 22.10 Nočni film.	TV KOPER 14.00 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.05 TV šola, 17.30 Film: Pol stoletja ljubezni, Igrajo: A. Sordi, S. Pampanini, A. Luadi, P. Borboni, F. Interlenghi. Režija: G. Pellegrini, P. Germim R. Rossellini, A. Pietrangeli, 19.00 Športni pregled, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Človek in zemlja — dokumentarna oddaja, 20.30 Monroes — i — serijski film, 21.20 TVD noč, 21.30 Jazz na ekranu, 22.00 Nočni film.	TV KOPER 14.00 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.05 TV šola, 17.30 Film: Pol stoletja ljubezni, Igrajo: A. Sordi, S. Pampanini, A. Luadi, P. Borboni, F. Interlenghi. Režija: G. Pellegrini, P. Germim R. Rossellini, A. Pietrangeli, 19.00 Športni pregled, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Človek in zemlja — dokumentarna oddaja, 20.30 Monroes — i — serijski film, 21.20 TVD noč, 21.30 Jazz na ekranu, 22.00 Nočni film.	TV KOPER 14.00 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.05 TV šola, 17.30 Film: Rep stoleja, Igrajo: Tony Curtis, Julie Adams. Režija: Joseph Pevny, 19.00 Risanka, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Kultura panorama, 20.30 Nogomet: Praga, Spartak — Hajduk, 22.00 Turistični vodič — V sodelovanju s Kompasom Jugoslavija, 22.10 TVD noč, 22.20 Glasbera oddaja.	TV KOPER 14.00 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odrpta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.05 TV šola, 17.30 Film: Rep stoleja, Igrajo: Tony Curtis, Julie Adams. Režija: Joseph Pevny, 19.00 Risanka, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Kultura panorama, 20.30 Nogomet: Praga, Spartak — Hajduk, 22.00 Turistični vodič — V sodelovanju s Kompasom Jugoslavija, 22.10 TVD noč, 22.20 Glasbera oddaja.	

tedenski koledar

PETEK, 2. marec — Milena SOBOTA, 3. marec — Janja NEDELJA, 4. marec — Kazimir PONEDELJEK, 5. marec — Janez TOREK, 6. marec — Pust SREDA, 7. marec — Felicita CETRTEK, 8. marec — Dan žena

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA
2. marca ob 17. in 19. uri ter 4. marca ob 15., 17. in 19. uri ameriški barvni kinemaskopski film: »CONAN«.

ČRENŠOVCI

2. marca italijanski barvni film: »TEROR EXPRES«.
3 in 4. marca ameriški barvni film: »VELIKA IGRA«.
8. marca ameriški barvni film: »ČEZ 7 POSTELJE«.

prodam

TOVORNI AVTO TATRA, tip 148, registriran, letnik 1977 (z delom), prodam. Franc Prelog, Branoslavci 1, p. Ljutomer. In-137
LADO 1200, letnik 1972, dobro ohranjen, prodam. Marjan Kranjc, Krapje 11, p. Veržej. In-139
MLIN ZA GROZDJE (pecljarnik), znamke MIO STANDARD, in 200-litrsko škropilnico za traktor Tomo Vin' . ič 418, prodam zaradi odsotnosti. Čas ogleda najaviti predhodno. Tone Herbjaj, Ormoška 11/A, Ljutomer. In-138
FIAT 750 in večjo količino ladijskega poda, borovega, prodam. Lipovci 25. M-659
KOMBAJN TIP BAUTZ T 600, širina kose 200, prodam. Gančani 148. M-775
SVINJO, visoko brejo, prodam. Trnje 81. M-776
MOPED s štirimi prestavi prodam. Branko Kardoš, Andrejci 30, p. Martjanci. M-777
KOSILNICO BCS, diesel, malo rabljeno, ugodno prodam. Skakovci 70. M-778
TELICO, brejo devet mesecev ali kravo prodam. Trnje 5. M-779
KRAVO PO IZBIRI PRODAM. Križevci 24 v Prekmurju. M-780
RENAULT 4, letnik 1974, dobro ohranjen, prodam. Ignac Horvat, Gornja Bistrica 136. M-782
RENAULT 4, dobro ohranjen, nujno prodam. Murska Sobota, Tišinska cesta 29. M-786
MLADO KRAVO V POLNI MLEČNOSTI PRODAM. Vprašati: Martjanci 52. M-789
MLADO KRAVO s tetelom prodam. Tišina 56. M-790
ZASTAVO 1300 PRODAM PO DELIH. Rankovci 43, p. Tišina. M-791
CIRKULARKO, premer 80 cm, prodam. Rudolf Kuzma, Beznovi 30. M-792
NESNICE, mlade jarkice pasme HISEX, rjave, stare deset tednov, iz vrst najboljših pasem nesnic, prodajam. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo. Jože Soršak, Podložje 1, 62323 Ptujška gora. In-54
LOVSKO PUŠKO SIM-SOM SUHL, 12 x 12, novo, prodam. Berke, Vaneča 29/A, p. Puconci. M-798

tel. 069/73-137
branko
MILLER
radenci

avtomobilsko popravilstvo
ravnilna miza-komora
zaščita vozil-veleča služba

KRAVO, staro pet let, prodam. Žižki 77. M-788
OSFBNI AVTO RENAULT-12, prodam. Ogled po 15. uri. Naslov v upravi lista. M-793
KRAVO, staro dve leti, kontrola A, s tetelom, prodam. Lipovci 208. M-794
TRAKTOR URSUS, 35 KS, s plugi, prodam. Naslov v upravi lista. M-795
MOTORNO KOLO MZ 250 TS, registrirano do konca leta, dobro ohranjeno, prodam. Raščan, Turnišče, Štefana Kovača 97. M-797
ITALIJANSKO VALILNICO Vi. Vi. Ex" za 150 jajčk, prodam. Cena 30.000. Radenci, Mladinska 3. M-800

Delovni človek se mora okrepčati, razvedriti... Gostilna na Hotizi posluje že 15 let.

ZEMLIŠČE NA GORIČKEM, 2 ha (nekaj gozda, ostalo primerno za vikend — vinograd), prodam. Naslov v upravi lista. M-825
KAVČ in dva fotelja prodam. Hanc, Naselje 14. divizije 64, Murska Sobota. M-828
KRAVO s tetelom prodam. Štefan Špilak, Velika Polana 42. M-838
TRAKTOR FERGUSON, 35 KS, s kabino in kompresorjem prodam. Velika Polana 209. M-839

GASILSKO DRUŠTVO RADOVCI vabi 4. marca 1984 na

BOROVO GOSTÜVANJE

PRIREDITEV BO OZVOČENA.
VABLJENI!

ZASTAVO 750 SE, letnik 1981, prodam. Žumer, Murska Sobota, Gregorčičeva 64. M-801
TRAKTOR ZETOR in jermenico prodam. Lipovci 59. M-803
STROJNA SKUPNOST ILJAŠEVCI PRODA NA JAVNI DRAŽBI KOMBAJN 780, letnik 1973, v delovnem stanju. Licitacija bo 11. marca ob 10. uri, pri tov. Alojzu Saboti. Kupci morajo pol ure pred dražbo vplačati 10-odstotno varščino. M-704
ZASTAVO 101 PRODAM. Cena 65.000 din. Rakičan, St. Kovača 17. M-805
30 AROV MEŠANEGA GOZDA PRODAM. Poizvedbe: domači turizem Bokrač. M-807
1000 KG BETONKEGA ŽELEZA v 12-metrskih palicah (premer 10 in 8), tudi v manjših količinah, prodam. Sapač, Černelavci 5. M-809
TRAKTOR FERGUSON 35 prodam. Jože Kolar, Domanjševci 4, p. Križevci v Prekmurju. M-810
MALE PUJSKE PRODAM. Rakičan, Panonska 66. M-811
TELICO, brejo osem mesecev, prodam. Krog 163. M-812
TELICO, brejo pet mesecev, prodam. Markovič, G. Črnci 26. M-814
ZAMRZOVALNO SKRINJO in trajnogorečo peč prodam. Franc Gerlec, Černelavci n. h. M-815
PLUGE ZA TRAKTOR FERGUSON PRODAM. Sebeborci 70. M-816

Bodite urejeni! Obiščite nov frizerski salon Dragice Horvatove na Hotizi (šola).

RENAULT 4 GTL, letnik 1982, prevoženih 17.000 in, prodam. Dolina 36, p. Puconci. M-817
DVE BREJI KRAVI PRODAM. Krog, Plečnikova 7. M-818
KOSO ZA TRAKTOR URSUS, 25 KS, prodam. Milan Kralj, Lutverci 25, p. Apače. GR-52
TRAKTOR FERGUSON 533 s kabino, registriran do 12. 9. 1984, z vsemi priključki ali brez, vse v zelo dobrem stanju, ter koso za ursus 335, prodam. Jakob Ornik, Stanetinci 46, p. Cerkvenjak. GR-54
STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 2 ha zemlje, pri asfaltni cesti, prodam. Naslov v upravi lista. GR-56
HIŠO V VERADNOVCIH 19, pri glavni cesti, primerno za stanovanje ali počitniško hišico z 20 ari zemlje prodam. Lucova 31, p. Petrovci. M-819
MLADO KRAVO s tetelkom prodam. Puževci 50. M-821
TRAKTORSKO KABINO AVTORADGONA, rabljeno eno leto, prodam. Alojz Slavič, Grabe 17, 69242 Križevci pri Ljutomeru. In-144
TRAKTOR FERGUSON, 35 KS, s kabino, registriran do aprila 1984, ugodno prodam. Avgust Žilavec, Domajinci 17, telefon 76-624. M-822

MOLZNI STROJ VITREKS, nov, z garancijo, po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi lista. M-829
ZASTAVO 750, letnik 1970, prodam. Berden, Lendavska 19, Murska Sobota. M-830
BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Vrtna 2, I. nadstropje, stanovanje št. 4. M-831
POSESTVO V ROPOČI z gospodarskim poslopjem prodam. Oglasi se pri Francu Kocipru, Rakičan, Panonska 40. M-832
KOSILNICO BCS, 13 KS, prodam. Brezovci 20, p. Puconci. M-RK
4-HEKTARSKO POSESTVO V RAVNINI prodam ali menjam za manjše — vinogradniško. Naslov v upravi lista. M-689
CISTERNO ZA GNOJNICO, 2200 l, prodam. Ključarovci 23, p. Križevci pri Ljutomeru. In-142
PRALNI STROJ, električni štedilnik, hladilnik, kopalno kad in cementne kanale prodam. Ogled od 7. do 15. ure. Milan Cer, Murska Sobota, Lendavska 19/B, telefon 75-144. Le-82
ZASTAVO 101, letnik 1980, ugodno prodam. Ogled popoldne. Zoltan Celec, Gorica 46. M-835
DVA PRAŠICA ZA ZAKOL (100—120 kg), prodam. Lukač, Krog 146. M-836
MOTORNO ŽAGO, novo, prodam. Stanko Srša, Banovci 1, pri žel. postaji Veržej. M-837
KOŠE, večjo količino, prodam. Cena 250 din. Franc Kramberger, Radvenci 33, p. Spodnji Ivanjci. M-GR
GOZD V CIGANJŠČAKU-JUROVČAKU PRODAMO. Informacije: telefon 061 483-773 popoldne. Srečanje kupcev 18. marca 1984 ob 11. uri pri stari šoli v Jurovčaku. Krajčič iz Jurovčaka. M-OP
OSEBNI AVTO ŠKODA 120 S, letnik 1977, registriran do novembra 1984 in mali pujski napredaj. Krajna 12. M-842
KOSILNICO BCS, dobro ohranjeno, prodam. Kovač, Selo. M-LK
KRAVO, staro sedem let, s tetelom, prodam. Kukeč 19. M-844
AVTO AMI-8, dobro ohranjen, prodam. Franc Duh, Melinci 118/A. M-845
AVTO ŠKODA 110 L, dobro ohranjena, napredaj. Cena 30.000,00. Vlado Jerič, Beltinci, Ravenska 63. M-846
ZASTAVO 101, prevoženih 64.000 km, prodam. Franc Toplak, Renkovič 58. M-847

inles
notranja vrata

FIAT 126, letnik 1978, prodam. Tišinska 10 ali telefon po 15. uri: 21-340. M-850
DIANA, registrirana do 3. 3. 1985, napredaj. Rakičan, Jezera 53. M-851
MALE PUJSKE IN PLINSKI BOJLER ZA KOPALNICO, nov, prodam. Andrejci 13, p. Martjanci. M-852
FIAT 132—2000, letnik 1978, prodam. Tišinska 10 ali telefon po 15. uri: 21-340. M-850 a
VINSKO KLET, zgrajeno do prve plošče, z vso dokumentacijo in 4 arov zemlje z malim vinogradom v Dolini pri Puconcih, južna lega, prodam. Naslov v upravi lista. M-853
GOLF, letnik 1980, diesel, prodam. Naslov v upravi lista. M-855
ZASTAVO 750, v dobrem stanju, ugodno prodam ali zamenjam z doplačilom za večji avto. Bakovci, Partizanska 31. M-856
BREJO KRAVO PRODAM. Gančani 90. M-857
TAM 6500 s prikolico ali brez prodam. Naslov v upravi lista. M-858
GUME ZA SPAČKA in priklop za prikolico prodam. Staneta Rozmana 2, telefon 24-188. M-859
FORD CAPRI NUJNO PRODAM. Informacije: telefon 22-064 do 14. ure. M-860
KOSILNICO ALPINA in barvni televizor, za rezervne dele, prodam. Viktor Kerec, Stara cesta 50, p. Ljutomer ali Tehnostroj — transport, Ljutomer. M-861
OPEL REKORD 1700, letnik 1971, obnovljen, prodam. Veščica 50, telefon 22-154. M-862
MOTORNO KOLO MZ 150 in zastavo 750, na novo registrirano, prodam. Velika Polana 137. M-843
GK TOSCA 403 AM/FM (2 x 30 W) IN WALKMAN SCHNEIDER ugodno prodam. Rakičan, Partizanska 12, telefon 24-278. M-864

CENJENE GRADITELJE HIŠ OBVEŠČAM, DA DELAM STROJNO TOPLOTNO IZOLACIJSKE OMETE — TERMOFIX TER VSA OSTALA NOTRANJA DELA ZA NAROČILA SE PRIPOROČAM!
JANEZ BENKO, sadrarstvo Domajinci 70 telefon 76-624

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO (omara, kavč, 2 fotelja in miza), prodam. Švarc, Staneta Rozmana 2, Murska Sobota. M-865
FIAT 1500, letnik 1975, v voznom stanju, registrirano do septembra 1984, prodam. Cena 60.000 din. Telefon 23-38. M-866
ZASTAVO 101, letnik 1979, 46.000 km, prodam. Leopold Flisar, Skakovci 40. M-867
ZASTAVO 750, letnik 1976, ugodno prodam. Jože Kološa, Stara ulica 10, M. Sobota, telefon 22-133. M-868
KRAVO, staro pet let, brejo devet mesecev, prodam. Ignac Sobočan, Srednja Bistrica 69. M-870
GLASBENO SKRINJO in igralno mizo-nogomet, prodam. Naslov v upravi lista. M-876
LADO 1200, letnik 1980 (za 180.000) in motor z menjalnikom za LADO 1200 prodam. Vučija vas 12, p. Križevci pri Ljutomeru. In-150
MOTOR TAM 125 KS, v dobrem stanju, prodam. Marjan Sagaj, Ključarovci 41 A, p. Križevci pri Ljutomeru. In-149
TRAKTORSKO KOSO DUBRAVA za FERGUSON in obračalnik FAVORIT 220, v dobrem stanju, prodam. Biškup, Babinci 45, p. Ljutomer. In-148
PREDSETVENIK METALNA 220 — prevažati, prodam. Krog, Murska ul. 40. M-773
TRAKTOR URSUS, 35 KS, s kabino, dobro ohranjen, prodam. Ogled po 15. uri: Kobilje 50. Le-87
VW KOMBI BUS, registriran, 8 + 1 sedež, prodam. Telefon 77-010. M-871

Cestnike in pozdravi

Vladu ZVERU iz Stuttgarta. želijo ob praznovanju 12. rojstnega dne vse najlepše, srečna in zdrava mladostna leta v krogu svojih najdražjih z željo po večkratnem srečanju v domačem kraju — stari oče, stara mama in vsi ostali, ki ga imajo radi. Lepe želje s pozdravi so namenjene tudi Ivanu, Marti in Sonji.

DRAGI MAMI, stari mami in babici EMILJI FRAS iz Košarovec, želijo za 84. rojstni dan vse najboljše, dosti zdravja in še veliko praznovanj — hčerki Irma in Jolanka z možem Ernestom, vnuki Milika, Janez, Zorica in Slavica z družinami, pravnuki Robert, Klavdija, Milena, Lilijana, Jožek, Dejan, Jožica in Cvetka z možem Bojanom ter pravnukinji Jasmina in Sabina.

TELEVIZOR ISKRA PANORAMA, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Ogled v popoldanskem času: Murska Sobota, Cankarjeva 34. M-EH
NOVI STROJ ZA REZANJE KERAMIČNIH PLOŠČIC in okno 80 x 80 prodam. Orovci 64, p. Mačkovič. M-872
TELICO, kontrola A, brejo osem mesecev, prodam. Štefan Pivar, Lipa 99. M-873
KARAMBOLIRANO ŠKOLJKO IN MOTOR prodam po delih. Koloman Zakoč, Kupšinci 63. M-874
VOZNO KRAVO s tetelkom, staro tri leta, prodam. Lipovci 190. M-875
33 AROV MEŠANEGA GOZDA V STANJEVIH NA GORIČKEM PRODAM. Mira Šlebič, Lendava, Kranjčeva 8. M-879
KRAVO, staro dvanajst let, brejo pet mesecev in bikca, starega devet tednov, prodam. Poznanovci 26, p. Mačkovič. M-880
ZASTAVO 101 PRODAM. Naslov v upravi lista. M-883
FIAT 126 P, letnik 1979 in šivalni stroj DANICA elektronik prodam. Telefon po 16. uri: 24-045. M-884
OSEBNI AVTO ŠKODA 105 L, letnik 1978, ugodno napredaj. Apače 33. M-886
MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Ravenska ulica 6. M-887
FIAT 125 P, letnik 1976, poceni prodam. Vučko, Gornja Radgona, Trate 4. M-888

KV AVTOKLEPARJA, od 3—5 let delovnih izkušenj, sprejem v redno delovno razmerje. Avtokleparstvo Dušan Babič, Podgradje 26/A, p. Ljutomer. In-141
ZIDARJA s prakso in delavca, po možnosti s šoferskim izpitom C kategorije, ni pa pogoj, zaposlim. Plača dobra, delo v naturah. Samsko stanovanje zagotovljeno. Avsečeva 21, Ljubljana Jarše, telefon 061-447-155. M-MM
CVETLIČARJO (cvetličarja) ali delavko zaposlim. Vrtnarstvo-cvetličarstvo Györfi, M. Sobota. M-848

Obveščam javnost, da sem odprla obrtno dejavnost ŽICNO PLETILSTVO. Cenjenim strankam želim na voljo raznovrstni pleteni žici izdelki. Pletemo pa tudi po naročilu. Za obisk se pripravdam.
SILVA BANKO Nemčavci 27 M. Sobota, telefon 24-581

Stanovanje v Črenšovcih ali bližnji okolici išče družina. Informacije: pošta Črenšovci. M-796

razno

V neznanu se je zatekel pes, srednje velikosti, popolnoma črn, z belo liso pod vratom. Vse informacije sporočite po telefonu 23-512
UPOKOJENKA želi spoznati prijatelja z majhno kmetijo na ravni, nekje na Stajerskem. Ponudbe pod šifro „NEALKOHOLIK“ na upravo lista. M-787
MLAJŠO UPOKOJENKO ZA VARSTVO DESETMESEČNEGA OTROKA NA DOMU ISČEMO. Naslov v upravi lista. M-MM
PREKLIC! PREKLICUJEM VELJAVNOST ZAKLJUČNEGA SPRICHEVALA FRIZERSKE SOLE, leto 1980/1981, izdano pri CPŠ M. Sobota. Marija Kuhar, Sodošinci 29, p. Tišina. M-806
Opozorjam vse morebitne kupce premičnin in nepremičnin v Selišču 22, da prodajalec ni sam lastnik navedenega. In-57

NAROČNIKOM IN BRALCEM VESTNIKA IZ RADGONSKE OBČINE! ODSLEJ BOSTE LAHKO ODDALI MALI OGLAS ZA VESTNIK VPLAČALI NAROČNINO ZA VESTNIK in NAROČILI ČESTITKO PO RADIU MURSKA SOBOTA

VSAK PETEK od 8. do 12. ure v prostorih dopisništva VESTNIKA IN RADIA V UPRAVNI ZGRADBI POMURSKEGA SEJMA V GORNJI RADGONI.

kupim

ODKUPUJEM AVTOMOBILE: karambolirane, delno vozno ali nevozne ter kmetijske stroje vseh vrst. Ponudbe s ceno pošljite na naslov: Janko Antolič, Zerovinci 24, 62259 Ivanjkovec. Delovni čas od 11. do 16. ure, telefon 062 714.113. M-662
JERMENICO ZA TRAKTOR FERGUSON KUPIM. Alojz Grah, Stavešinski vrh 28, p. Sp. Ivanjci. GR-46
STREŠNO OPEKO in silažni kombajn za traktor 35 KS (tudi v neuporabnem stanju), kupim. Naslov v upravi lista. M-833

sobe

MLADA ZDRAVNICA išče ogrevano sobo s souporabo kopalnice. Telefon 21-525/16. M-804

zaposlitve

KV ali VKV STRUGARJA z večletno prakso takoj zaposlim. Osebnih dohodek od 25.000 din 30.000 din. Naslov v upravi lista. M-785
KV KOVINARJE ZAPOSIM. Poizkusna doba je 30 dni. Ludvik Žalik, ml., strojno ključavničarstvo, Murska Sobota, Zvezna ulica 3. M-849
KV ali priučen šiviljo sprejem v redno delovno razmerje. Naslov v upravi lista. M-854

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Jus Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Ludvik Kovač, Dušan Koparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Pavco, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc. Ginter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročeni rokopiisov in fotografije vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 504005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristajnem nimenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

V SPOMIN
3. marca mineva četrto leto, polno žalosti, odkar nasje zapustil dragi sin, brat, stric in boter

Mirko Vogrinčič

iz Rakičana

Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedel, ne boš več sanjal in ne boš več pel, ne boš nemiren čakal pomladi, kdaj breskve vzcvetejo, trte in nasadi. Čeprav se več ne sliši tvoj glas, ni rečeno, da te ni. Tvoja beseda živi z nami, povsod te čutimo, med nami si.

Žalujoči: mama ter sestre Trezika, Regina in Anica z družinami

*Že tri leta v hladnem grobu spita,
a v naših srcih še živi.
Ne mine ura, dan, ne noč,
povsod z nami sta navzoči.*

V SPOMIN

Te dni minevajo tri boleča leta, odkar sta nas tiho, mirno
in brez slovesa zapustili draga omica

Karolina Banfi

šivilja iz Lemerja

in

draga žena, mama, stara mama, tašča in sestra

Gizela Vidonja

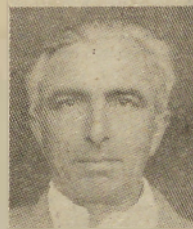
roj. Sebjanič iz Lemerja

Še vedno je težko doumeti resnico, da nista več med nami. Dom, ki sta ga imeli radi,
v katerem smo bili srečni, je ostal prazen. Odšli sta od nas tja, kjer ni trpljenja in ne
bolečine.

Hvala vsem, ki obiskujete njun grob, ga krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoci: VSI, KI SMO VAJU IMELI RADI

V SPOMIN

2. marca mineva eno leto, odkar nas je zapustil dragi mož,
oče in dedek

Jožef Gider

iz Vanča vasi

Še vedno je težko doumeti resnico, da nisi več med nami. Dom, ki si ga imel tako rad,
v katerem smo bili srečni, je ostal prazen. Odšel si od nas tja, kjer ni trpljenja in ne
bolečine

Zalujoci: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Že dve leti v hladnem grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.*

V SPOMIN

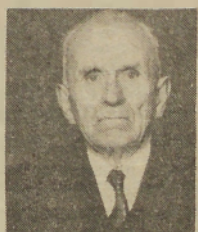
28. februarja sta minili dve leti, polni žalosti, odkar nas je
za vedno zapustila naša draga žena, mama in stara mama

Gizela Pondelek

iz Lucove

Tvoje življenje je za vedno ugasnilo. Ostala sta praznina in boleč spomin na tebe, toda
v naših srcih še živiš in boš živela do konca naših dni.

ŽALUJOČI: VSI NJENI

*Po livadi se ozremo,
hiša prazna tam stoji,
vrata nemo so priprta,
ker vaju več tam notri ni.*

V SPOMIN

23. oktobra je minilo eno leto in 3. marca mineva 10
let, odkar sta nas za vedno zapustila draga starša

Viljem in Justina Kerec

iz Otovec

Vajino življenje je za vedno ugasnilo. Ostala sta praznina in spomin na vaju,
toda v naših srcih živita in bosta živela do konca naših dni.

Vsem, ki se ju kakorkoli spominjate, pristrčna hvala!

Žalujoci: hčerki Sida in Irena ter sin Vili z družinami

*Če bi solza mrtvega zbudila,
tebe dragi oče, ne bi črna zemlja krila.*

ZAHVALA

20. januarja nas je nepričakovano v 87. letu starosti za-
pustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Filo

iz Adrijanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, mu poklonili vence in
cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter
sovaščanom, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena, hčerke in sinovi z družinami ter vnukinja z družino

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 76. letu za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Štefan Šomen

iz Turnišča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki so nam v
najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili in našega dragega pokojnika
pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Pristrčna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pred-
stavnici KS Gjerkiševi za poslovilne besede, dr. Zdravcu za lajšanje bolečin in svakinji
Julijani za nego v času bolezni.

Vsem še enkrat — pristrčna hvala!

Turnišče, Nedelica, Toronto, Cleveland, 16. februarja 1984

Žalujoci: žena Marija, sinova Jože in Anton z družinama, brat Jožef in sestra Verona
z družinama ter ostalo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
šopek rož mi prinesite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 52. letu starosti zapustila draga žena, mama,
omica, hčerka in sestra

Anica Gumilar

roj. Morčič
iz M. Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem
in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam pismeno ali ustno izrekli
sožalje, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.
Hvala tudi župnikom, pevcem, godbi in govornikom za poslovilni obred.
Posebna zahvala osebju Onkološkega inštituta, Splošne bolnišnice v Mariboru
in M. Soboti ter sosedi Anuški za skrbno nudeno pomoč.

VSI NJENI

ZAHVALA

V 64. letu starosti me je zapustil nadvse ljubljeni mož

Štefan Veleber

krojaški mojster v pokoju iz Bogojine

Tiho, brez slovesa si odšel, dragi mož. Tvoja dela in dobrosrčnost ostaneta v mojem
spominu do konca dni.

Pristrčna zahvala vsem, ki ste mi bili v najtežjih trenutkih v pomoč, mi stali ob strani,
sočustvovali z menoj, izrekli sožalje ter dragega pokojnika v tako lepem številu
pospremili na zadnji poti ter mu poklonili vence in šopek cvetja.

Posebna zahvala vsem duhovnikom in g. Gjuranu za pogrebni obred in tolažilne
besede, pevcem iz Bogojine za odpete žalostinke ter sosedom Gregorčevima, družinam
Burmen-Puha, Jenja Benkoviča, Ladislavu Štefku, predstavniku KS Pavlu Horvatu in
govorniku iz OZD Mura za poslovilne besede ter vsem sodelavcem OZD Mura.

Bogojina, Lendava, M. Sobota, München, 15. II. 1984

Žalujoci: žena Marija in njeni bratje z družinami

*Oh, ti nesrečna cesta kaj si storila,
da brez slovesa najdražje si nam vzela.
In zdaj prerani grobček rožce krasijo,
a svečke noč in dan gorijo.*

ZAHVALA

Komaj v 4. letu starosti nas je tragično, za vedno zapustil
naš dragi sinek, bratec in vnuk

Jernej Škafar

iz Kranjčeve ulice 8 v Lendavi

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in
prijateljem ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo
prerani zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. kaplanu Režonji za pogrebni obred, pevcam iz Mostja, kolektivoma Gore-
nje-Varstroja in Mercator-Univerzala iz Lendave za darovane vence, sodelavcem
delovišča NEUSTADT iz Nemčije in OŠ Genterovci, predvsem njihovi predstavnici za
poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Mostje, 14. februarja 1984

Žalujoci: očka, mamica, bratca Daniel in Robert, stara očeta, stari mami, botrina Žižek
in ostalo sorodstvo

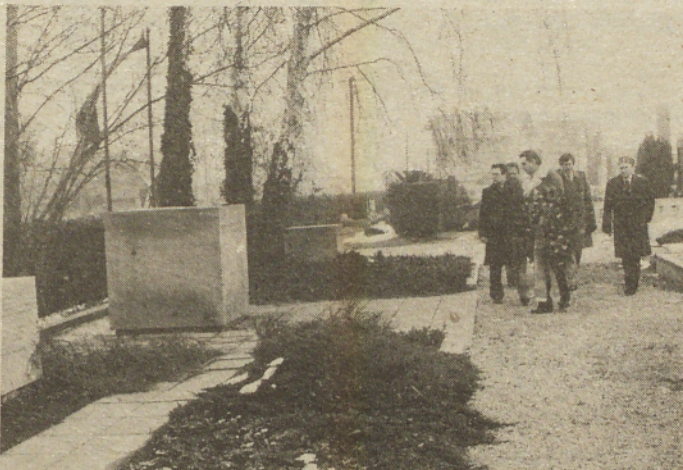
Večja prisotnost pomurske mladine

Ob koncu tedna je bila v Murski Soboti programska seja medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje, ki so se je kot gostje udeležili tudi štirje predstavniki RK ZSMS in predsednik PMS SZDL Boris Prejác. V izredno bogati razpravi so ugodno ocenili poročilo o delu MS ZSMS za Pomurje v obdobju od novembra leta 1982 do letošnjega januarja. To so predhodno potrdili tudi na sejah vseh štirih občinskih konferenc ZSMS v regiji. Kot so poudarili, so po 11. kongresu ZSMS in ZSMJ namenili največjo pozornost družbenoekonomskemu položaju pomurske mladine, metodam in oblikam dela, uresničevanju programa gospodarske stabilizacije, idejnopolitičnemu izobraževanju, niso pa zanemarili tudi dela na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, mladinskega prostovoljnega dela, družbenih organizacij in društev, klubov študentov in mednarodnega sodelovanja.

MS ZSMS za Pomurje je med drugim še posebej obravnaval problematiko nezaposlenosti mladih, organiziral posveta o stabilizacijskih programih na področju družbenih dejavnosti in o podružbljanju SLO in DS, intenzivno pa se je vključeval tudi v oblikovanje vsebinske zasnove dopisne šole za mlade v kmetijstvu. Ob vsem tem pa gre še za celo vrsto drugih akcij, kjer je bila navzoča pomurska mladina, zato na programski seji ni bilo bistvenih pripomb na opravljeno delo pomurske mladinske organizacije, katere sestavni del so vse štiri OK ZSMS. Njihovi predstavniki pa so na sejah sekretariata MS ZSMS za Pomurje že predhodno usklajevali stališča o nekaterih pomembnih družbenih vprašanjih. V razpravi so se zavzeli še za konkretno opredelitev koordinacijske vloge medobčinskega sveta, omenili perečo problematiko financiranja in izpostavili nujnost večje povezave delegatov pomurske mladinske organizacije v republiški konferenci z občinskimi konferencami v regiji.

V tej zvezi je tudi sprejet operativni program dela MS ZSMS za Pomurje v obdobju februar—oktober 1984. V njem so natančno opredeljene naloge vse tja do meseca oktobra, ko bo volilno-programska seja MS ZSMS za Pomurje. Zato so se dogovorili za postopek evidentiranja novega predsednika pomurske mladinske organizacije, ki bo iz radgonske občine, sekretar pa iz lendavske občine. Tudi v prihodnjem obdobju bi naj krepili sodelovanje z ostalimi pomurskimi družbenopolitičnimi organizacijami, ker mnoga vprašanja očitno niso zgolj mladinskega značaja. To velja zlasti za problematiko zaposlovanja, kjer bo potrebna tesnejša povezava z družbenopolitičnimi organizacijami in medobčinsko gospodarsko zbornico. Vsekakor pa je treba pobudo pomurske mladine, ki meni, da bi k razreševanju omenjene problematike lahko veliko pripomogle tudi organizacije združenega dela iz Pomurja, in sicer z združevanjem sredstev za nove investicije in proizvodne programe, upoštevati. In kot so poudarili na programski seji MS ZSMS za Pomurje, se bo potrebno v posameznih okoliščinah delovanja mladih zavzeteje lotiti odpravljanja mladoletniškega prestopništva, ki narašča, in drugih perečih problemov, ki tarejo pomursko mladino.

Milan Jerše

Ob dnevu sovjetske armade sta minulo sredo na Trgu zmage v Murski Soboti konzula generalnega konzulata Sovjetske zveze v Zagrebu Konstantin Logačev in Vitalij Dudničenko položila šopek k spomeniku zmage. Na soboškem pokopališču, kjer je pokopanih 516 sovjetskih vojakov, pa sta v spremstvu predstavnikov skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij položila venec. (Foto A. Abraham)

Pomembnejše obeležje delavskemu prazniku

Čeprav je do praznovanja 1. maja — praznika dela še precej časa, so v soboški občini že stekle obsežne priprave. Zlasti to velja za občinski svet zveze sindikatov oziroma njegov svet za kulturo, ki se je že dogovoril za organizacijski pristop k letošnjemu praznovanju delavskega praznika. Imenovan je tudi veččlanski organizacijski odbor, ki bo vodil vse priprave za dostojno proslavo praznika dela. Ob tem so člani sveta za kulturo menili, da se večje proslave obravnavajo le v večjih industrijskih središčih, medtem ko v Murski Soboti že nekaj časa nismo imeli posebne proslave, ampak smo jo vedno združevali z drugimi prireditvami, kot so dan OF, prihod zvezne štafete itd. Na takšen način, kot poudarjajo, praznovanje 1. maja ni dobilo tistega slavnostnega obeležja, kot si zasluži.

Zato nameravajo letošnje leto dati večji pomen delavskemu prazniku, k čemur bi naj pripomogel tudi drugačen pristop in vsebina proslave. Načrtujejo, da bodo manifestacijo delovnih ljudi in občanov soboške občine pripravili na sam 1. maj. Razen kulturnega programa bodo organizirali še razna tekmovanja delovnih kolektivov, društev in ostalih iz soboške občine. Na predvečer 1. maja bo promenade koncert pihalnega orkestra, delavci Mure pa bi naj v mestnem parku postavili mlaj.

M. Jerše

SEMINAR ZA MLADE INFORMATORJE

Pestro, delovno, z nekaj novostmi

Kot vrsto prejšnjih let je center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Murska Sobotica tudi letos pripravil seminar za mlade informatorje, ki je v soboto potekal v domu učencev Štefan Kovač v Murski Soboti. Kakih štirideset mladih informatorjev z osnovnih ter srednjih šol je izvedelo marsikaj novega in zanimivega.

V uvodnem delu so se udeleženci seminarja seznanili z osnovnimi novinarskimi zvrstmi.

V nadaljevanju je vodja centra za informiranje, raziskovanje in založništvo pri republiški konferenci ZSMS Alenka Ivančič, podala nekaj osnovnih smernic razvoja informiranja v okviru RK ZSMS. Nato so delo nadaljevali v skupinah, kar je tudi novost letošnjega seminarja. Razdelili so se v dve skupini, in sicer se je prva ukvarjala s problematiko informiranja znotraj osnovnih organizacij, krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in šolah, o pripravljanju glasil, biltenov, stenčesov in radijskih oddaj.

Ugotovili so, da je informiranje dokaj slabo, da večina članov neke skupnosti skorajda ne pozna uspeškov in problematike, s katerimi se srečujejo. Vsekakor je potrebno na tem področju nekaj ukreniti, in zato je zanimiva pobuda republiškega centra za informiranje, raz-

skavo in založništvo, da naj bi mladi pripravljali posebne plakate, s katerimi bi informirali vrstnike o akcijah, ki jih pripravljajo, o uspehih in seveda tudi o problemih. Vsekakor je to zanimiv predlog, o katerem bi kazalo razmisliti in ga seveda tudi v mejah možnosti uresničiti.

V drugi skupini pa je tekla beseda predvsem o novem predlogu vsebinske zasnove mladinskega tednika Mladina. Mladi so si bili enotnega mnenja, da je Mladina preveč zahtevna in da mora bralec, ki hoče razumeti določene sestavke, imeti precejšnje znanje. Predlagali so, da naj bi v Mladini ponovno uvedli nekatere rubrike, predvsem pa, da naj bi objavljali krajevne novice. Nemašo besed pa je bilo izrečenih tudi glede nekaterih sestavkov s precejšnjo mero kritičnosti. Prevladalo je mišljenje, da so ti vsekakor sprejemljivi in pritiski nekaterih družbenopolitičnih delavcev niso upravičeni.

No, kljub temu je seminar tudi tokrat uspel in mladi informatorji so naredili vsekakor korak naprej, si pridobili nekaj novega znanja, ki ga bodo lahko s pridom izkoristili v svojih okoliščinah in tako precej prispevali k boljšemu informiranju širše javnosti o delu mladih.

Stanko PRELEC

KO ZRVS BELTINCI

POVSOD AKTIVNI

Krajevna organizacija ZRVS Beltinci, ki je ena najštevilčnejših v soboški občini, je v preteklem obdobju opravila pomembno poslanstvo pri usposabljanju članstva na vojaško-strokovnem, idejno-političnem in varnostno-zasčitnem področju. Rezervne vojaške starešine pa se uspešno vključujejo tudi v delo ostalih družbeno-političnih organizacij in društev, primerno sodelovanje pa so razvili tudi s krajevnimi skupnostmi na beltinskem območju. Sicer pa se uspešno vključujejo tudi v razne akcije, proslave in prireditve. To je bila osnovna misel na volilno-programski konferenci KO ZRVS Beltinci, ki je bila tokrat v Gančanih.

Tudi za prihodnje mandatno obdobje so sprejeli bogat program dela, v katerem dajejo poseben poudarek nadaljnemu usposabljanju rezervnih vojaških starešin na idejno-političnem, vojaškem in varnostno-samozaščitnem področju. Preverjali bodo znanje članstva, organizirali streljanje, se udeleževali srečanja rezervnih vojaških starešin, pripravljali proslave ob dnevu oboroženih sil in se vključevali v akcije NNNP in ostalih družbenopolitičnih organizacij. Tako kot doslej pa bodo rezervne vojaške starešine sodelovale pri organizaciji obrambnih dnevov na osnovni šoli 17. oktober v Beltincih in tekmovanjih s področja SLO in DS. Na konferenci so tudi izvolili novo vodstvo. Za predsednika so ponovno izbrali Jožeta Bojneca.

F. Maučec

POMURCI NA STOLU — Minulo soboto so se pomurski planinci — bilo jih je 60, udeležili tradicionalnega pohoda na Stol. Skupaj s planinci drugih krajev in območij so v najtežjih vremenskih pogojih „premagali“ Stol. Pomurskim planincem pa to ni edini zimski pohod, že januarja so šli po poteh pohorskega bataljona, desetega marca pa se bodo podali na Snežnik. J. Š. foto: Klar

LENDAVA

Program praznovanj

Koordinacijski odbor za proslave pri občinski konferenci SZDL v Lendavi je pred nedavnim sprejel okvirni program praznovanj v letošnjem letu. Dan žena bodo proslavili v vseh krajevnih skupnostih in OZD. 15. marca pa bodo proslavili madžarski kulturni praznik. Pomembnem poudarek bodo dali tudi praznovanju obletnice OF in prazniku dela, mladi pa bodo skrbno pripravili tudi štafeto mladosti. 22. junija občina praznuje svoj praznik. Tokrat bo organiziran drugače, proslave bodo pripravili tudi v krajevnih skupnostih, trajale pa bodo ves mesec junij. Borec bodo tudi letos slovesno proslavili svoj dan. Koordinacijski odbor za proslave pa je največ pozornosti namenil pripravi na praznovanje 50-letnice Ljudske pravice. V Lendavi že deluje iniciativni odbor, katerega naloga je, da pripravi vse za proslavo, ki bo seveda širšega pomena, zato se bosta v priprave vključila tudi republiška konferenca SZDL ter Delo.

Jani D.

LENDAVA

Racionalno s kmetijskimi zemljišči

Kmetijska zemljiška skupnost občine Lendava je bila ustanovljena z družbenim dogovorom leta 1974 in deluje v skladu z zakonom o kmetijskem zemljišču, zakonom o preživninskem varstvu kmetov, o združevanju kmetov, o dedovanju kmetijskih zemljišč in drugimi predpisi. Na skupščini skupnosti so pred dnevi razpravljali o delovanju v lanskem in programski usmeritvi v letošnjem letu. Skupnost je namenila posebno pozornost pravilni obdelavi kmetijskih zemljišč, zato je lani skupaj s kmetijsko inšpekcijo nadaljevala akcijo ugotavljanja neobdelanih in slabo obdelanih zemljišč. Ugotovili so, da je okoli 18 hektarjev neobdelanih površin, ki so v lasti 66 občanov, ter 15 hektarjev slabo obdelanih površin v lasti 61 občanov. Strokovnjaki so se pogovarjali s temi lastniki in v 62 primerih ugotavljajo, da se je obdelava izboljšala. Po oceni skupnosti je v občini še okoli 30 hektarjev slabo ali neobdelanih vinogradov.

Kmetijska zemljiška skupnost je urejevala tudi preživninsko varstvo kmetov. Od uvedbe zakona o preživninskem varstvu so uredili preživnino za 22 kmetovalcev, ki za to so oddali okoli 52 hektarjev kmetijskih zemljišč. Hitrejšo urejanje preživninskega varstva ovirajo tudi nekatera zakonska določila.

Kmeti, ki zemljiška skupnost bo v letošnjem letu imela največ dela s komasacijo v Pincah in Turnišču, s pomočjo kmetijske zadruge Lendava pa bo opravila revizijo zaščitenih kmetij. Skupaj z gradbeniki in komunalci bo sodelovala pri smotnem izkoriščanju zazi-dalnega prostora.

Jani D.

Z enakopravnostjo vključevanje žena

V soboški občini si že dalj časa prizadevajo, da bi se ženske vključevale kot enakopravni član socialistične družbe v reševanje vseh problemov svojega okolja — od gospodarskih do političnih in humanitarnih vprašanj. Ta prizadevanja morajo biti navzoča tudi v prihodnje, saj je ženska enakopravna nosilka proizvodnih odnosov v združenem delu, kmetijstvu, v proizvodni in neproizvodni dejavnosti. V praksi to pomeni, da bodo ženske dovtetnejše do določenih družbenih obveznosti, ki jih marsikje zaradi preobremenjenosti, saj so tudi matere in gospodinje, odklanjajo. Takšni primeri so predvsem v tistih družinah, kjer si starša še vedno ne delita družinskih obveznosti. Pri vzgoji zavesti o enakopravnih odnosih, pravicah in obveznostih moža in žene, očeta in matere, delavca in delavke ima nedvomno velike možnosti šola, ki mora temu vprašanju v svojem vzgojnem procesu nameniti ustrezno skrb.

Ob vsem tem pa se še vedno pojavljajo prevladujoča mnenja, da naj se ženske ukvarjajo s specifičnimi „ženskimi“ vprašanji — od socialne problematike, otroškega varstva do gospodinjstvih opravil itd. Temu zakoreninjenemu mnenju je treba vsekakor „pristriči peruti“, kajti velikega pomena v sedanjih situaciji je gotovo čim večje vključevanje žensk v družbenopolitično življenje v slehernem okolju. S to problematiko so se soočile tudi članice sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri predsedstvu OK SZDL v Murski Soboti, ko so sprejemale program dela. Ugotovile so namreč, da je aktivnost žensk opazna v vsakdanjem življenju, česar pa ne bi mogli trditi za njihovo vključevanje v družbenopolitično dogajanje. Zato so se zavzele za konstituiranje sekcij žensk v vseh KK SZDL soboške občine, kar bi naj zagotovilo v sodelovanju z ustreznimi kadroviskimi komisijami. Te sekcije bi naj do 10. marca tudi oblikovale lasten program aktivnosti, ki mora čim bolj izhajati iz konkretnega dela KK SZDL. Na terenu so to gotovo aktualna kmetijska vprašanja in socialna problematika, kar se da reševati tudi skupno z mladino. Obstaja še vrsta drugih možnosti, čeprav ne gre preterito prizadevanj za pomladitev omenjenih sekcij in učinkovitejšo obveščanje vseh žensk na določnem območju.

Posebno pozornost namenjajo zlasti izobraževanju kmečkih žensk, ki so mnogokje nosilke kmetijske proizvodnje. Ob vsestranski pomoči soboške delavske univerze in kmetijske pospeševalne službe si upravljeno veliko obetajo. Pobude za organiziranje raznih kuharskih tečajev, predavanj o vzdrževanju tkanin, zamrzovanju živil, o gobah, tečajih pletenja, ureditvi okolice, kmečkem turizmu itd. so vsekakor dobrodošle. Da ne govorimo posebej o možnostih organiziranja tekmovanja žanjk, starih običajev, denimo peko domačega

kruha, in še česa, kar bo zagotovo privabilo večje število žensk. Tudi o ustanavljanju koordinacijskih odborov za boj proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim resno razmišljajo, kakor tudi o klubih zdravljenih alkoholikov v posameznih vaseh. In ker se bliža 8. marec — dan žena, so se zavzele za dostojno proslavitev tega praznika, ki se ne bi smel sprevreči v burno in bučno zabavo, ampak v skromno kulturno prireditev v duhu stabilizacijskih naporov celotne družbe.

Milan Jerše

Samopostrežnica v Radenski

V trgovskem podjetju Mercator Sloga v Gornji Radgoni, ki je nosilec razvoja trgovske mreže v občini, je dokončno padla odločitev o gradnji nove samopostrežne trgovine z bifejem in mesnico v novem naselju v Radencih. Razgovori o tem so v radgonski občini potekali že dalj časa, saj je ideja o gradnji stara že več kot pet let in je v programu tako delovne organizacije kot tudi SOZD Mercator in v družbenem planu občine Gornja Radгона.

Ideja o gradnji blagovnice, locirali naj bi jo v Radgoni ali v Radencih, žal ni bila uresničena, v tem času pa Sloga takšne investicije tudi ni sposobna prevzeti. Tako se bodo morali v Radencih zadovoljiti le s samopostrežnico, ki bo imela 500 kvadratnih metrov površine in bo veljala nekaj več kot 44 milijonov 600 tisoč dinarjev. Z gradnjo bodo začeli že marca, namenu pa bi jo predali ob radgonskem občinskem prazniku.

S tem pa problem preskrbe prebivalstva v občini seveda še ne bo rešen. Ta bo še naprej ostajal na območju Vidma ob Ščavnici, kjer obstoječa trgovina še zdaleč ne more zadovoljiti vseh potreb občanov na širšem videmskem območju.

L. K.

LENDAVA

VEČ LE NAVIDEZ

Občinska kandidacijska konferenca je sprejela le eno spremembo. Namesto Stefana Sobočana bo novi predsednik družbenopolitičnega zbora skupščine Ferenc Pal, ekonomist, zaposlen pri INA Nafti v Lendavi. Po končani kandidacijski konferenci pa so s sejo nadaljevali delegati zborov občinske skupščine. Razpravljali so o skupni porabi samoupravnih interesnih skupnosti v lanskem letu ter programskih usmeritvah v letošnjem. Področje skupne porabe v interesnih skupnostih družbenih dejavnosti je v lanskem letu prispevalo pomemben delež k razbremenitvi gospodarstva, toda omejevanje sredstev v

lanskem letu je povzročalo več težav, zlasti v občinski zdravstveni skupnosti. Težave so bile tudi pri doseganju ravni socialne varnosti, v okvirih vseh SIS pa ni bilo večjega prostora za dopolnilne programe, to pa je še bolj povečalo razlike med lendavsko občino in bolj razvitiimi. Tudi letos bo s sredstvi podobno kot lani, čeprav jih bo na videz nekoliko več. Delegati so menili, da je potrebno izdelati konkretne programske usmeritve za vse samoupravne interesne skupnosti, vanje pa morajo biti vključena prizadevanja in ukrepi za uresničitev dolgoročnega programa stabilizacije.

Jani D.